

**RAUMAN KAUPUNGIN
LAAJA
HYVINVOINTIKERTOMUS
2021 – 2025**

Rauma

Rauman kaupunginvaltuuston INFO 27.1.2025; hyvinvointityön tunnusluvut

Rauman kaupungin tarkastuslautakunta 11.3.2025

HYTETU ohjausryhmä 29.1.2025, 26.2.2025, 2.4.2025

Rauman kaupunginhallitus 14.4.2025

Rauman kaupunginvaltuusto 26.5.2025

Lisätiedot

kristiina.kuusio@rauma.fi

Sisällys

HYVINVOINTIOHJELMA 2030	9
Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteet	11
Väestön hyvinvoinnin tila v. 2021 – 2025 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi.....	13
Hyvinvointiohjelman toteutumisen arviointi	91
1.1. Hyvinvointiohjelman tavoitteet, toimenpiteet ja toteutumisen arviointi	92
1.2. Kaupungin toimialojen nostot vaikuttavimmista toimenpiteistä ja haasteista.....	101
1.3. Kaupungin sidosryhmät vahvistavat kuntalaisten hyvinvointia	104
Laajan hyvinvointikertomuksen käsittely ja hyväksyminen toimielimissä	111
Hyvinvointikertomuksen 2021-2025 valmisteluun osallistuneet	111
Lähteet	113

TIIVISTELMÄ

Rauman kaupungin valtuustokauden 'Laaja hyvinvointikertomus 2021 – 2025' kuvaa Raumalla asuvien kuntalaisten hyvinvoinnin tilaa sekä siihen vaikuttavia tekijöitä. Edellinen laaja hyvinvointikertomus laadittiin vuonna 2021 valtuustokaudelta 2017 - 2021. Hyvinvointiohjelman toteutumista ja raumalaisten hyvinvoinnin tilaa arvioidaan vuosittain sähköisen hyvinvointikertomuksen tunnuslukujen avulla osana kaupungin tilinpäätöstä ja strategiaprosessia. Vuosittaiset hyvinvointiraportit antavat ajantasaisen tilannekuvan väestön hyvinvoinnin kehityksestä.

Laaja hyvinvointikertomus kuvaa viimeisimmän saatavilla olevan indikaattoritiedon. Kertomus sisältää tietoa väestön terveydentilasta, koulutuksesta, työllisyydestä, asumisesta ja ympäristön vaikutuksista. Kertomus pyrkii tunnistamaan hyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä ja muutoksia, jotka voivat olla joko positiivisia tai negatiivisia. Hyvinvointikertomus kuvaa raumalaisten hyvinvointiin ja terveyteen vaikuttavia tekijöitä sekä tarjoaa tietoa, joka tukee päätöksentekoa ja toimenpiteiden suunnittelua paikallisella tasolla. Kertomus pyrkii tunnistamaan kaupungin vahvuuksia ja haasteita, ja se perustuu monipuoliseen tilastotietoon ja verkostojen kokemuksiin.

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi

Rauman kaupungin strategisena painopisteenä on lasten ja nuorten hyvinvointi. Tarkoituksena on vahvistaa lasten, nuorten ja lapsiperheiden fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia yhteistyössä perheiden ja muiden toimijoiden kanssa. Raumalla on monipuolista tekemistä lapsille ja nuorille, ja kaupunki tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia viihtyä ja nauttia arjesta niin kulttuurin, liikunnan kuin luonnonkin parissa. Keskeisimmät onnistumiset lasten ja nuorten osalta Raumalla on tapahtunut harrastamisen osalta, kun suurin osa ala- ja yläkoululaisista harrastaa jotain vähintään yhtenä päivänä viikossa. Harrastamisen Rauman malli palkittiin Satakunnan Urheilugaalassa Harrastaminen koulupäivän yhteydessä -palkinnolla. Nuorisopassilla saa maksuttomia etuja liikuntaan ja kulttuuriin ja sen arvo on noin 100 euroa oppilasta kohti lukuvuoden aikana. Raumalaiset nuoret harrastavat hengästyttävää liikuntaa vähintään tunnin viikossa useammin kuin nuoret verrattuna valtakunnalliseen keskiarvoon.

Yläasteikäisten päihteiden käyttöön liittyvät asenteet näyttäisivät parantuneen ja keväällä 2023 toteutetun kouluterveyskyselyn mukaan tupakan, alkoholin ja huumeiden käyttö on vähentynyt. Nuoret myös kokevat hyvien keskusteluyhteyksien vanhempien auttaneen koulukiusaamisen kokemuksissa.

Samoin kuin perusopetuksen puolella, toisen asteen raumalaiset opiskelijat voivat pääsääntöisesti hyvin, omaavat kavereita ja kokevat olonsa turvalliseksi.

Huolenaiheina voidaan todeta edelleen olevan ahdistuneisuuden lisääntyminen sekä terveytensä keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien osuuden kasvaminen. Kouluterveyskyselyssä 8. ja 9. luokkalaisista 27,4 % kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi ja määrä on noussut selkeästi edellisestä mittauksesta. MOVE –tuloksissa reilu kolmanneksella oppilaista toimintakyky on terveyttä ja hyvinvointia kuluttavalla tai haittaavalla tasolla. Uutena nopeasti kasvaneena valtakunnallisestikin huolestuttavana ilmiönä on havaittu sähkötupakan (VAPE) ja nikotiinipussien käytön voimakas lisääntyminen.

Vaikka lukiolaiset keskimäärin voivat hyvin, ilmenee muutamia huolestuttavia ilmiöitä. Elämään tyytyväisyys vastaa edelleen valtakunnan keskiarvoa, mutta on kuitenkin kouluterveyskyselyn mukaan pudonnut edellisestä kyselyn tuloksesta noin kymmenen prosenttia ollen nyt 66,7 %. Tämänhetkinen maailman tilanne epävarmuuksineen vaikuttanee osaltaan asiaan, mutta pudotukseen on jo Rauman Lukiossa reagoitu.

Yhteisöllistä työtä tehdään niin lukioissa kuin toisen asteen oppilaitoksissa lisääntyvässä määrin ja se on hyvin merkityksellistä ahdistuksen poistamisen, yhteenkuuluvuuden lisäämisen ja kiusaamisen vastaisen työn kannalta.

Työikäisten ja ikääntyvien hyvinvointi

Rauman kaupungin hyvinvointikyselyn (v. 2024) vastausten mukaan Raumalla on hyvät lähtökohdat hyvinvointityölle, koska jopa 93 % kokee olevansa tyytyväinen elämäänsä ja 83 % tuntee terveydentilansa hyväksi. Vastaajista 93 % kokee oman asuinalueensa viihtyisäksi ja 55 % liikkuu suositusten mukaisesti. Parannettavaa on asuinalueiden turvallisuuden lisäämisessä sekä kuntalaisten kasvisten syömisessä suositusten mukaisesti.

Raumalaisten sairastavuusindeksi on erittäin hyvällä tasolla suhteessa koko maahan, Varsinais-Suomeen tai Satakunnan tasoon verrattuna. Samoin kansallinen työkyvyttömyysindeksi on Raumalla matalampi verrattuna koko maahan, Varsinais-Suomeen tai Satakuntaan. Työttömien määrä on Raumalla pienempi kuin Satakunnassa ja koko maassa keskimäärin. Rakennetyöttömyys on pitkäaikaisena trendinä ollut laskusuunnassa, mutta sen eteen tarvitaan uusia ja rohkeita avauksia. Tärkeää on eri sektorien, kuten kaupungin työllisyysalueen, hyvinvointialueen, järjestöjen ja yksityissektorin onnistuminen yhteistyössä.

Huolenaiheina työikäisillä on edelleen liikkumattomuus ja paikallaanolo. Raumalla mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus on kasvusuunnassa. Alueellisen Terve -Suomi tutkimuksen mukaan Satakunnassa on selkeästi ylipainoisuutta ja 33 % käyttää liikaa alkoholia.

Raumalla kotona asuvien 75 -vuotta täyttäneiden osuus on kasvusuunnassa ja jopa 93 % asuu kotonaan. Ikääntyneet ovat toimintakyvyltään aktiivisia. Heidän osallistamiseksi ja löytämiseksi toiminnan piiriin tehdään aktiivisesti töitä kaupungin, ikäihmisten neuvoston, verkostojen sekä vapaaehtoistoimijoiden voimin. Kaunisjärven hyvinvointikeskuksen kuntosaliryhmissä kuntoilee satoja ikääntyviä viikoittain. Asukastuvat eri puolilla kaupunkia toimivat aktiivisesti ja tarjoavat mahdollisuuden kohtaamiseen ja osallistumiseen oman asuinalueen lähetyvillä.

Huolenaiheina ikääntyneillä on, että kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitokaksot 65 vuotta täyttäneillä ovat kasvaneet Raumalla, samoin kuin hyvinvointialueen huoli-ilmoitusten määrät.

HYTE -kerroin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, jolla tuetaan kuntien aktiivista toimintaa asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Raumalla HYTE -kerroin on hyvinvointityöstä huolimatta ollut laskusuunnassa, kun se vuonna 2022 oli 69, vuonna 2023 se oli 67 ja vuonna 2024 se oli 63. HYTE-kertoimen indikaattoriarvo on laskenut, mutta väestömäärän kasvusta sekä indeksikorotuksen takia Rauman HYTE-kertoimen mukainen valtionosuusmäärä on kuitenkin kasvanut ollen 755 300 euroa vuonna 2025.

HYTE -kertoimessa huomioidaan tulos- ja prosessi-indikaattoreiden keskiarvo. Tulosindikaattoreiden keskiarvo on Raumalla laskenut, kun se vuonna 2023 oli 53 ja viime vuonna 40 (asteikolla 0 - 100). Prosessi-indikaattorit osoittavat konkreettisemmin kunnassa tehtävää HYTE työtä. Niiden arvoja mitataan TEA-viisarin pisteillä kuntaan lähetetyissä kyselyissä. Kaikki Rauman kaupungin sektorit ovat parantaneet toimintaansa ja suurimmassa osassa asioita Rauma saakin täydet pisteet.

JOHDANTO

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistäminen on sekä kuntien että hyvinvointialueen lakisääteinen tehtävä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yhteistyötä kunnan toimialojen, hyvinvointialueen, seurakunnan, yhdistysten sekä laajan verkoston ja sidosryhmien kesken. Yhteistyötä tehdään kuntaverkostoissa ja hyvinvointityötä ohjaa STM, Kuntaliitto sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL). Unohtamatta myöskään yhteistyötä kuntalaisten kanssa, joilla on tärkeä ja oleellinen osuus oman hyvinvointia edistämässä.

Laaja hyvinvointikertomus arvioi hyvinvointiohjelman toteutusta ja toimenpiteitä sekä analysoi hyvinvoinnin ilmiöitä. Hyvinvointikertomus koostuu valtakunnallisista väestöryhmittäisistä hyvinvointi-indikaattoreista ja kunnan vähimmäistietoindikaattoreista sekä eri toimijoiden ja verkostojen tuottamista tilannekuvista. Hyvinvointia on tarkasteltu talouden ja elinvoiman sekä väestöryhmittäisten (lapset, nuoret, lapsiperheet, työikäiset ja ikäihmiset) tunnuslukujen kautta. Rauman kaupungin hyvinvoinnin arvioinnissa on käytetty vertailuna Satakunnan, Varsinais-Suomen ja koko maan indikaattorien keskiarvoja.

Valtuusto hyväksyy valtuustokauden kertomuksen ja luovuttaa sen uudelle valtuustolle, jotta se voi jatkaa edellisen työn pohjalta. Hyvinvointikertomus antaa lähtökohdat tulevan valtuustokauden hyvinvointityön suunnitteluun ja tarkentaa tarvittaessa hyvinvointiohjelman toimenpiteitä. Hyvinvointikertomus on arvokas työkalu päätöksentekijöille, viranomaisille, järjestöille, tutkijoille ja kaikille, jotka ovat kiinnostuneita edistämään hyvinvointia yhteiskunnassa.

Rauman kaupunki panostaa seurayhteistyöhön sekä verkostoyhteistyöhön ja tukee yhdistyksiä merkittäväällä summalla vuosittain. Kaupungin järjestöyhteistyökumppanit, seurakunta, oppilaitokset, seurakunta, hyvinvointialue sekä laaja vapaaehtoistoimijoiden verkosto toimivatkin tärkeässä asemassa hyvinvointityön edistämässä yhteistyössä kaupungin kanssa.

Hyvinvointityön tausta

Kunnan tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa ([Kuntalaki 410/2015, §1](#)). Myös kuntalain 37 §:ssä mukaisesti kuntastrategiassa tulee huomioida kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021, § 6) määrittelee kuntien ensisijaisen vastuun asukkaidensa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä, osana muita lakisääteisiä tehtäviä. Tämä tarkoittaa asukkaiden hyvinvoinnin edistämistä palveluissa ja monialaista yhteistyötä julkisen, yksityisen sekä kolmannen ja neljännen sektorin toimijoiden kanssa ([Terveyden ja hyvinvoinnin laitos](#)).

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:ssä kunnille on säädetty hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä seuraavanlaisia tehtäviä. ([Kuntaliitto](#).)

- Ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan.
- Strategisessa suunnittelussa asetettava tavoitteet ja määriteltävä toimenpiteet.
- Tehtävä päätösten vaikutusten ennakkoarvointi ihmisten hyvinvointiin ja terveyteen kohdistuvista päätöksistä väestöryhmittäin.
- Nimettävä terveyden- ja hyvinvoinnin edistämisen vastuutaho.
- Seurattava asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin.
- Raportoitava valtuustolleen vuosittain hytestä ja valmisteltava valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja –suunnitelma.
- Tehtävä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteisteistyötä hyvinvointialueen on tehtävä yhteistyötä ja tuettava sitä asiantuntemuksellaan sekä tehtävä yhteistyötä alueella toimivien muiden julkisten toimijoiden, yksityisten yritysten ja yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa.
- Kunnan on edistettävä hyvinvoinnin ja terveydenedistämistyötä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia.
- Osallistuttava vuosittaisiin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä koskeviin neuvotteluihin

HYVINVOINTIOHJELMA 2030

Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta kaikille vuoteen 2030!

Rauman kaupunkistrategia vahva ja vaikuttava - luanikas ja lumoava Rauma 2030 valmistui keväällä 2022 (KV 25.4.2022, § 41.) Strategia sisältää kahdeksan sitä konkretisoivaa ohjelmaa, joista yksi on hyvinvointiohjelma ja se valmistui huhtikuussa 2023. (KV 24.4.2023, § 32.).

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden kulttuuri perustuvat Raumalla kaupungin strategiaan linjauksiin. Kaupungin päämäärinä ovat elinvoimainen, pitovoimainen ja valovoimainen Rauma. Hyvinvointiohjelma, Kestävän kehityksen ohjelma ja Asumisen ohjelma ovat keskeisiä pitovoimaisuuden edistämisessä.

Hyvinvointityö on poikkihallinnollista ja tapahtuu kaikilla toimialoilla, koostuen monista pienistä toimenpiteistä. Kaikki kaupungin toimialat edistävät ohjelman toteuttamista.

Ohjelma vahvistaa raumalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (HYTETU) edistämiseksi tehtävää työtä ja se muodostaa kaupungin ja sen eri yhdyspintojen kanssa yhteisen ekosysteemin kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi huomioiden strategian painopisteet. Se on laadittu strategiaa jalkauttavaksi ja rullaavaksi ohjelmaksi vuoteen 2030 (ks. kuva).

Kuva. Hyvinvointiohjelman rullaava prosessi seuraavalle valtuustokaudelle.

Rauman kaupunkistrategia – Hyvinvointiohjelma 2030 Valtuustokausi 2025 - 2029								
Vuosi 2025		2026		2027		2028		2029-33
Q1-2	Q3-4	Q1-2	Q3-4	Q1-2	Q3-4	Q1-2	Q3-4	Q1-2
HYTE raportointi, strategisten tavoitteiden arviointi TP	Hyvinvointi-ohjelman tarkistus ja suunnittelu 2026: TA	HYTE raportointi, strategisten tavoitteiden arviointi TP	Hyvinvointi-ohjelman tarkistus ja suunnittelu 2027: TA	HYTE raportointi, strategisten tavoitteiden arviointi TP	Hyvinvointi-ohjelman tarkistus ja suunnittelu 2028: TA	HYTE raportointi, strategisten tavoitteiden arviointi TP	Hyvinvointi-ohjelman tarkistus ja suunnittelu 2029: TA	HYTE raportointi, strategisten tavoitteiden arviointi TP
Laaja Hyvinvointi-kertomus 2021-2025	<i>Hyte-neuvottelut (7§) Kunta - HVA</i>	Arviointi-raportti	<i>Hyte-neuvottelut (7§) Kunta - HVA</i>	Arviointi-raportti	<i>Hyte-neuvottelut (7§) Kunta - HVA</i>	Arviointi-raportti	<i>Hyte – neuvottelut (7§) Kunta - HVA</i>	Laaja Hyvinvointi-kertomus 2025-2029
<i>Hyvinvointi-alueiden 14§ mukaiset neuvottelut yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta vähintään valtuustokausittain.</i>								

Ohjelmaa toteutetaan HYTETU -vuosikellon mukaisesti huomioiden kaupungin hallinnon vuosikello sekä valtakunnalliset teemapäivät. Rauman kaupungin hyvinvointityötä ohjaa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjausryhmä (HYTETU -ohjausryhmä) sisältäen poliittisen päätöksenteon edustuksen. Ohjausryhmä on kokoontunut säännöllisesti vuoden 2023 alusta alkaen ja kokoonpano päivitetään valtuustokausittain.

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen rakenteet

Hyvinvoinnin edistäminen sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden kulttuuri perustuvat toimiviin, pysyviin poikkihallinnollisiin rakenteisiin ja vahvaan yhteistyöhön. Hyvinvointityön koordinoivat asiantuntijat, hyvinvointipäällikkö ja järjestökoordinaattori toimivat konsernipalvelujen tiedonohjauksessa. Hyvinvointityön tiimiin kuuluvat lisäksi hanketyöntekijät asumisneuvonnan, ehkäisevän päihdetyön sekä yhteiskunnallisten yritysten hankkeista.

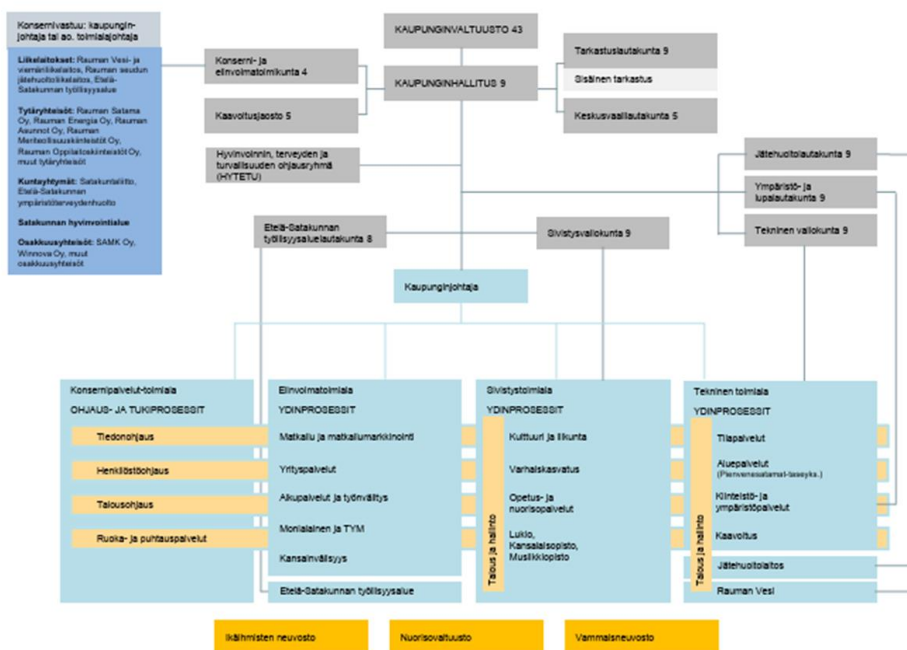
Hyvinvointityötä ohjaa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (HYTETU) ohjausryhmä, joka on strategisesti poikkihallinnollinen toimielin suoraan kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Poikkihallinnollinen HYTE -verkosto edistää kuntalaisten hyvinvointia ja terveitä elintapoja sekä tukea elinikäisiä oppimis- ja harrastusmahdollisuuksia. Verkosto edistää osallisuutta ja kestävän liikkumisen mahdollisuuksia sekä tukee kuntalaisten oppimis- ja harrastus- sekä työllistymisen mahdollisuuksia.

Kaupunginhallitus on nimennyt ehkäisevän päihdetyön toimielimen valtuustokaudelle. (KH 6.3.2023, § 91).

Kuva. Rauman kaupungin organisaatio. 2025.

Rauman kaupungin organisaatio 1.1.2025

Lasten, nuorten ja perheiden ohjaus- ja palveluverkosto

Merkittävä osa kaupungin lapsiin, nuoriin ja perheisiin kohdennetuista toiminnoista ja palveluista toteutetaan sivistystoimialalta käsin. Toiminnan suunnittelemiseksi, ennaltaehkäisevän perspektiivin sekä ajankohtaisen tiedon jakamisen varmistamiseksi on luotu monialainen ohjaus- ja palveluverkosto. Verkosto koostuu useammasta työryhmästä sekä ohjausryhmästä, joissa kokoonnutaan säännöllisesti käsittelemään lapsia, nuoria ja perheitä koskevia asioita, seurantaa, haasteita ja tarvittavia toimenpiteitä. Työryhmät ovat rakentuneet teemoittain hyvinvoinnin ja ehkäisevän päihdetyön, maahanmuuttajuuden sekä koulutuksen ja työllisyyden ympärille.

Osana palveluverkostoa toimii hyvinvointialueen koordinoimana perhekeskusverkosto, jossa käsitellään perhekeskuksen toimintaan läheisesti liittyvää lasten ja perheiden hyvinvointityötä. Edellä mainittujen työryhmien toimintaa koordinoidaan lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin (nk. LaNuPe) ohjausryhmässä. LaNuPe -ryhmä toimii myös lakisääteisenä opiskeluhuollon ohjausryhmänä ja tekee yhteistyötä vastaavan Satakunnan alueellisen ryhmän kanssa. LaNuPe-ryhmä toimii tiiviissä yhteydessä kaupunkitasoisen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjausryhmän kanssa saattaen tarvittavia asioita päätöksentekoon. Työryhmissä ja ohjausryhmässä on edustettuna monipuolisesti sekä kaupungin palveluyksiköitä että ulkopuolisia toimijoita kuten esim. perhekeskus, seurakunta ja toisen asteen oppilaitokset. Monet verkoston ryhmät tekevät työtä itsenäisesti. Ne suunnittelevat lasten ja nuorten arkeen liittyviä toimenpiteitä myös ilman, että niitä on tarvetta viedä ohjausryhmälle tai päätöksen tekoon.

Lakisääteiset neuvostot, lasten parlamentti, seuraparlamentti ja muut sidosryhmät

Raumalla toimii aktiivisesti hyvinvointityötä edistävinä tahoina ikäihmisten neuvosto, vammaisneuvosto sekä nuorisovaltuusto. Lisäksi Rauman lasten parlamentti (RLP) on vuonna 2010 nuorisopalveluiden ja koulujen yhdessä perustama alakoululaisten oma vaikuttamiskanava. Seuraparlamentin tavoitteena on lisätä sekä seurojen välistä että seurojen ja kaupungin välistä yhteistyötä.

Satakunnan hyvinvointialue, seurakunta, yhdistykset, seurat ja järjestöt ovat tärkeitä kumppaneita kaupungille yhteistyön sekä aktiivisen ennaltaehkäisevän toiminnan osalta.

Rauman kaupunki arvostaa laajaa vapaaehtoistyötä sekä järjestötoimintaa ja on sitoutunut kehittämään sitä jatkossakin. Rauman kaupunki palkkasi vuoden 2022 lopussa järjestökoordinaattorin osaksi hyvinvointityötä ja hänen tehtävänä on edelleen kehittää järjestöjen toimintaa ja yhteistyötä.

Väestön hyvinvoinnin tila v. 2021 – 2025

Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

Rauman hyvinvointityön lähtökohtana on laaja indikaattori - ja ilmiöpohjainen tieto:

- kunnan hyvinvointikertomuksen vähimmäistietosisältö (THL asetusluonnos, 18.4.2024) saatavilla olevan tiedon osalta
- hyvinvointiohjelman avainindikaattorit; HYTE - kerroin ja kansallinen terveysindeksi
- täydentävä tutkimus- ja tilastotieto
- asiantuntija- ja kumppanitieto
- toimintaympäristöanalyysi ja ilmiöindikaattorit
- kokemustieto kuntalaisilta

Laajassa hyvinvointikertomuksessa (2021 - 2025) kuvataan hyvinvointityön tunnusluvut väestöryhmittäin sekä tunnuslukuja ja ilmiöitä kuvaava yhteenveto. Tietoja on koottu laajasti eri verkostoista ja analyysit ovat valmistuneet poikkihallinnollisissa työryhmissä.

Indikaattorit

1. Talous, HYTE-kerroin ja elinvoima
2. Lapset, varhaisnuoret ja lapsiperheet
3. Nuoret ja nuoret aikuiset
4. Työikäiset
5. Ikäihmiset
6. Kaikki ikäryhmät: vapaa-aika ja turvallisuus

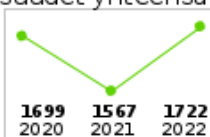
1. TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA

Talous

Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas

2017 - 2022

1722 Rauma
1929 Koko maa

Valtionosuudet, % nettokustannuksista

2017 - 2022

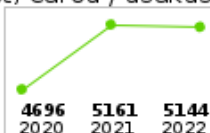

25.5 Rauma
29 Koko maa

Verotulot, euroa / asukas

2017 - 2022

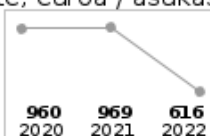

4834 Koko maa
5144 Rauma

Vuosikate, euroa / asukas (-2022)

2017 - 2022

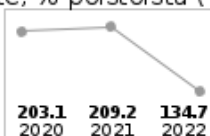

616 Rauma
616 Koko maa

Vuosikate, % poistoista (-2022)

2017 - 2022

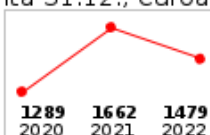

134.7 Rauma
139.1 Koko maa

Lainakanta 31.12., euroa / asukas

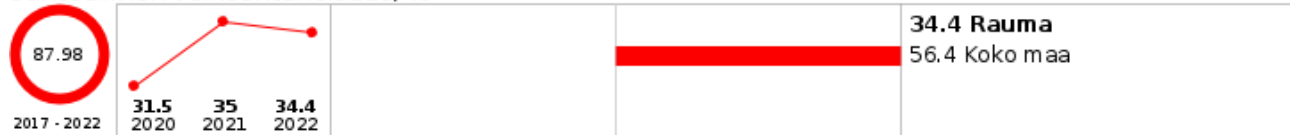

2017 - 2022

1479 Rauma
3368 Koko maa

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

HYTE-kerroin

HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

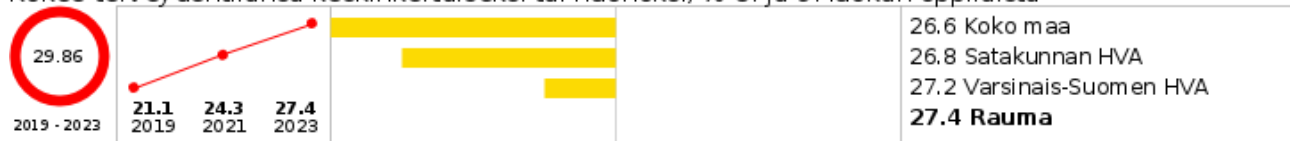
HYTE-kerroin, 1 000 euroa

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

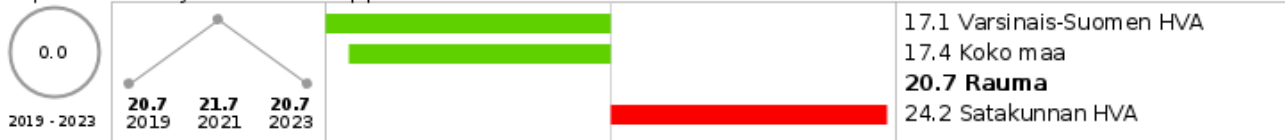
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-indikaattori

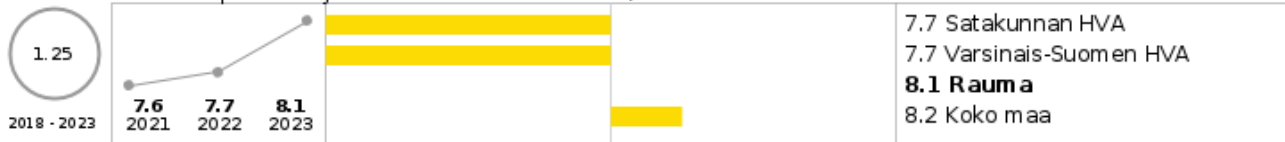
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ylipaino, skaalattu HYTE-indikaattori

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

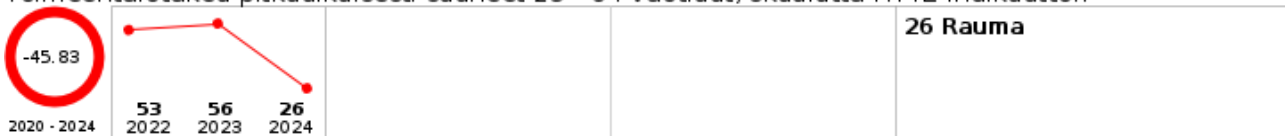
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

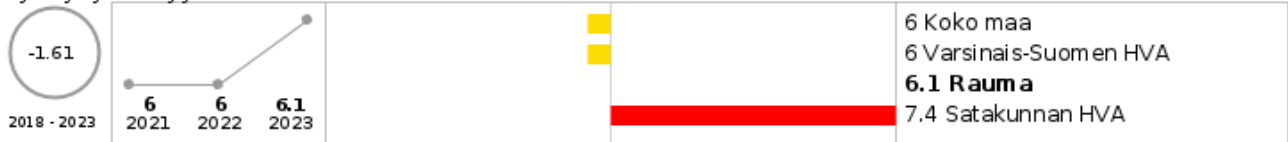
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

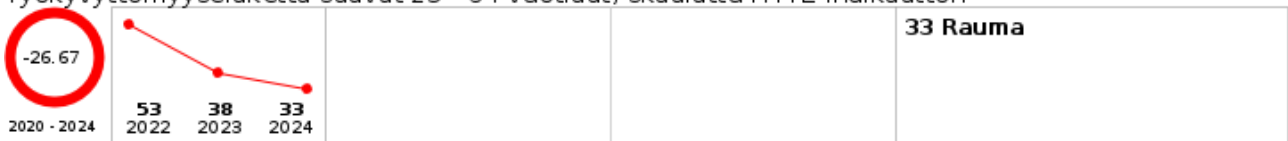
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

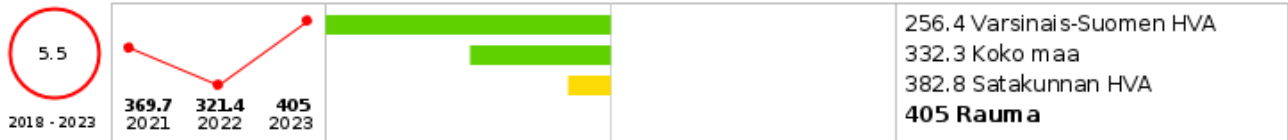
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

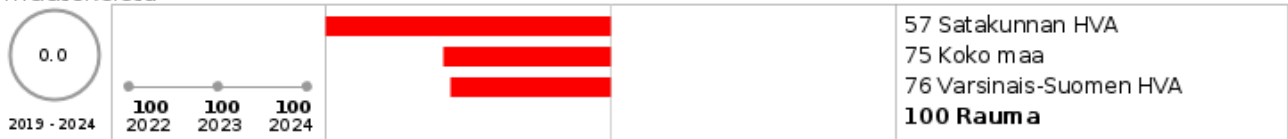
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

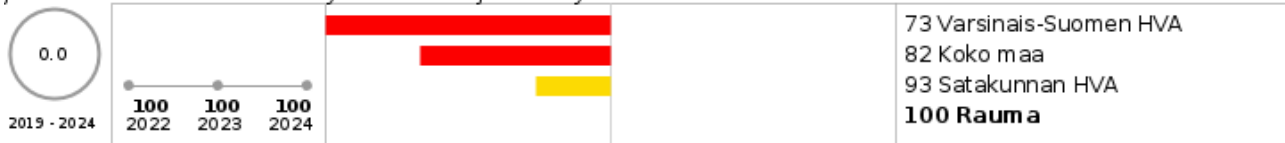
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

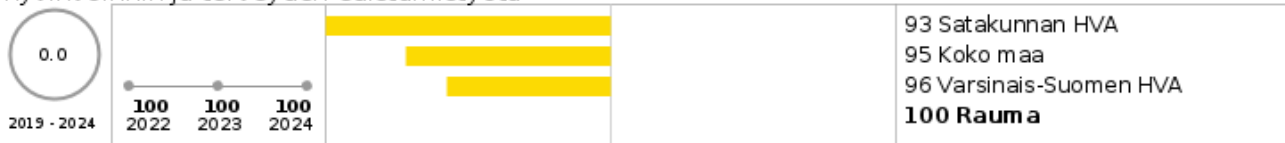
Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

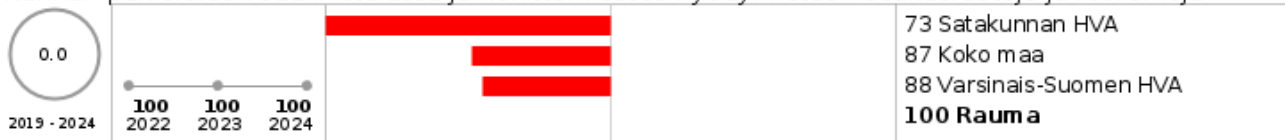
Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

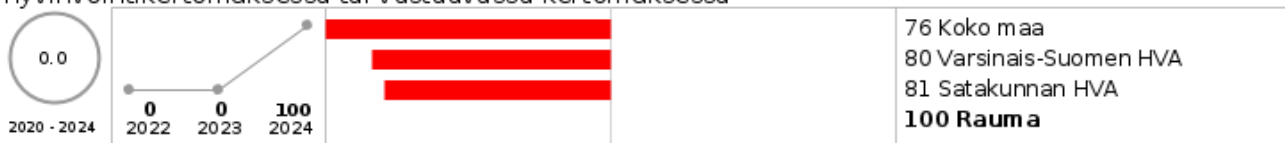
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Kunnan palveluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

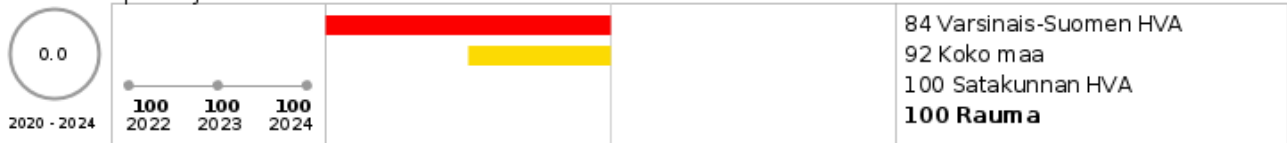
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

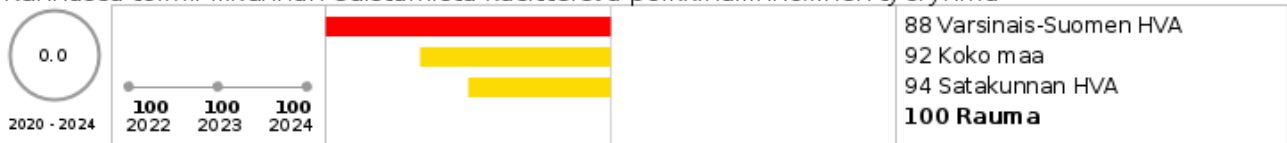
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

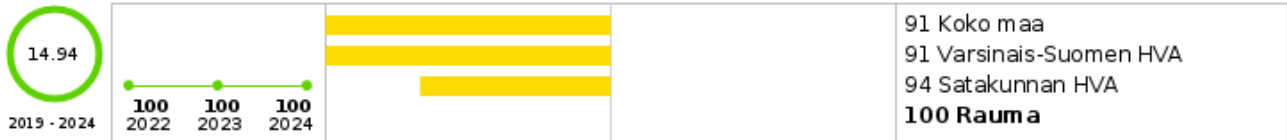
Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

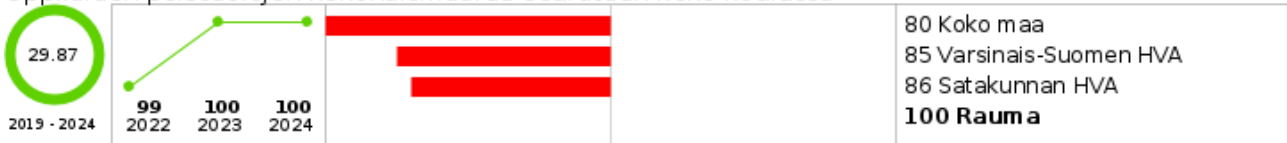
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

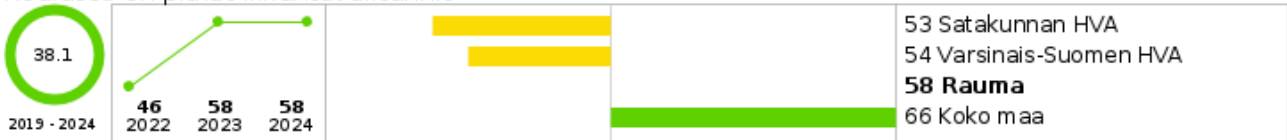
Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä kouluyhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

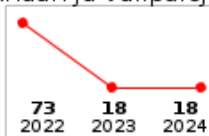
Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

2019 - 2024

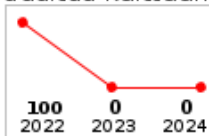

5 Satakunnan HVA
7 Koko maa
7 Varsinais-Suomen HVA
18 Rauma

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä - TEA, pistemäärä

2019 - 2024

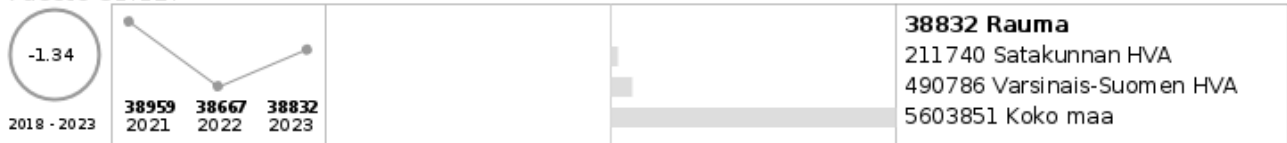

0 Rauma
19 Satakunnan HVA
20 Koko maa
27 Varsinais-Suomen HVA

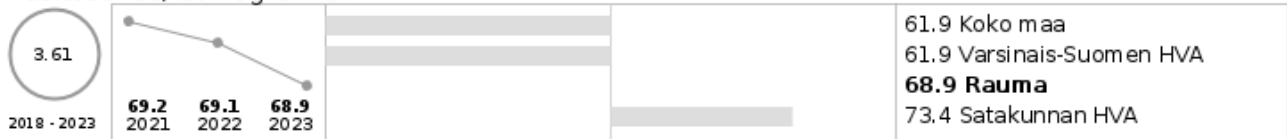
Elinvoima

Väestö

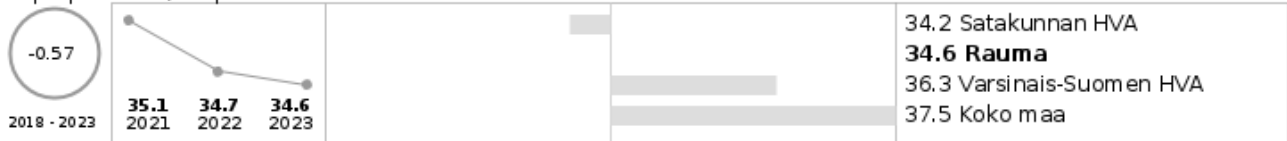
Väestö 31.12.

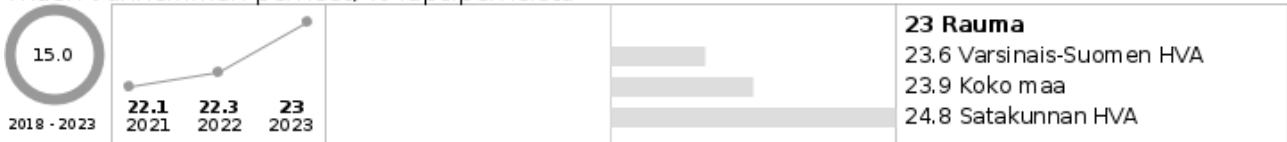
Huoltosuhde, demografinen

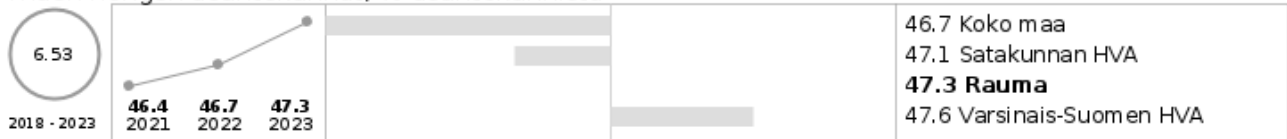
Lapsiperheet, % perheistä

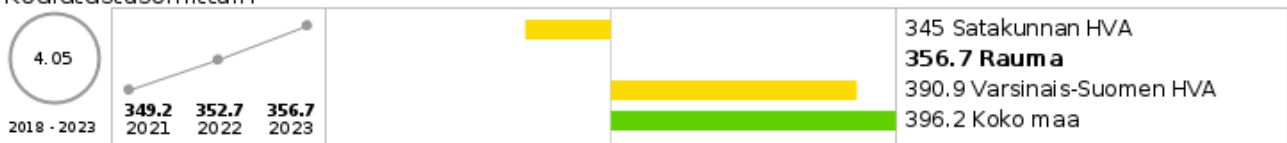
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

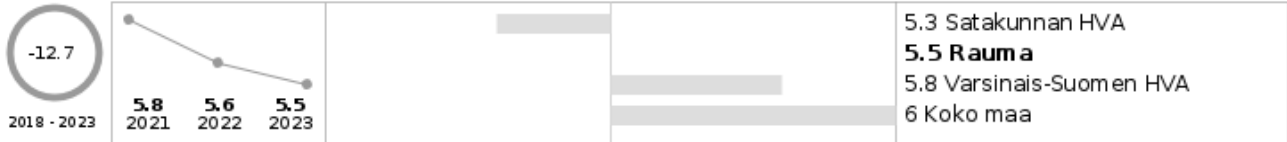
Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

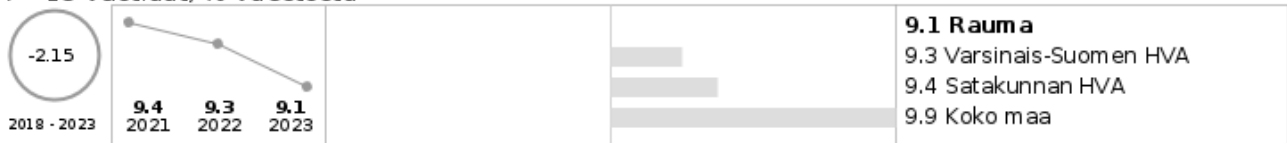
Koulutustasomittain

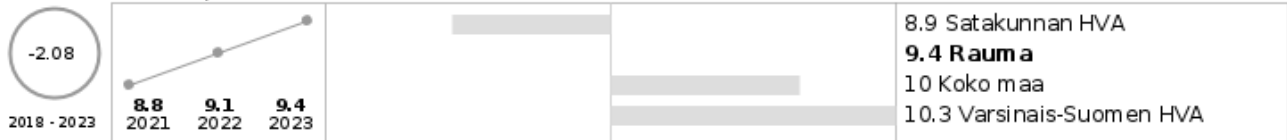
0 - 6-vuotiaat, % väestöstä

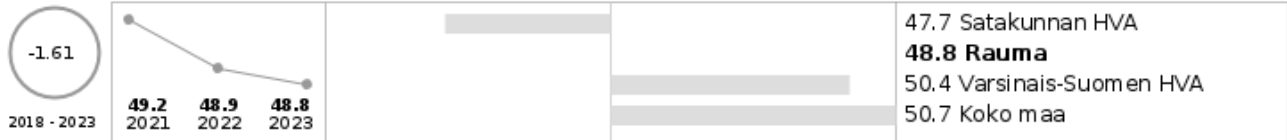
7 - 15-vuotiaat, % väestöstä

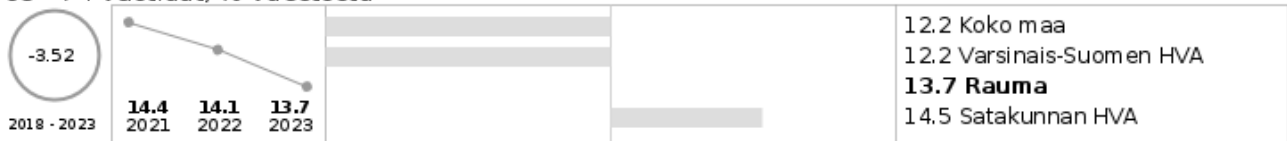
16 - 24-vuotiaat, % väestöstä

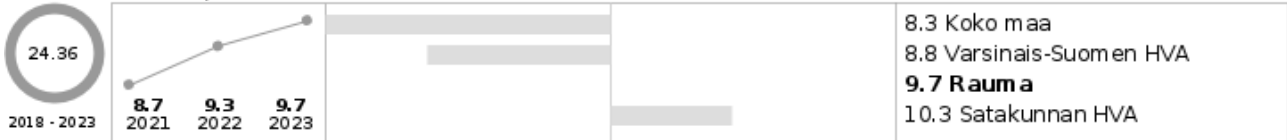
25 - 64-vuotiaat, % väestöstä

65 - 74-vuotiaat, % väestöstä

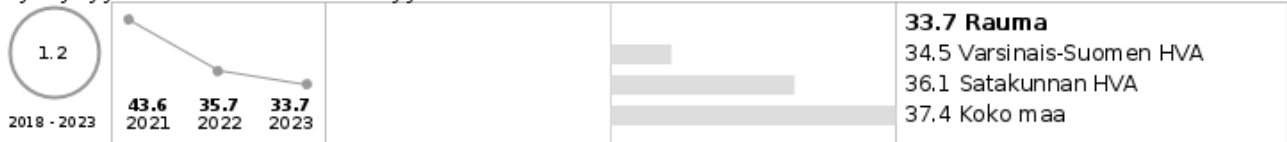
75 - 84-vuotiaat, % väestöstä

85 vuotta täyttäneet, % väestöstä

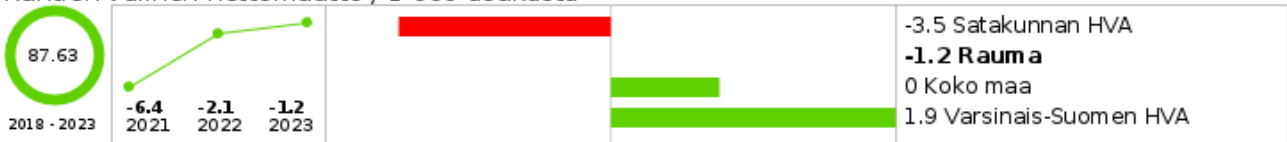
Syntyvyys (Meinen hedelmällisyysluku)

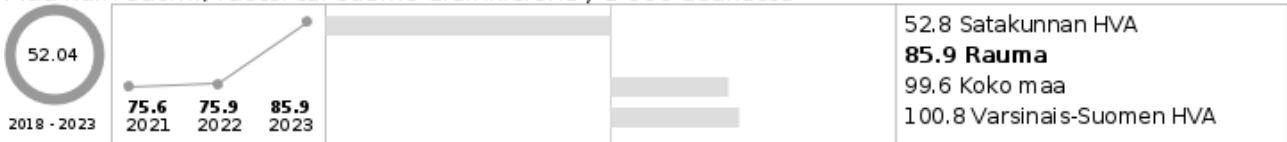
Syntyneet, ennuste 2030 (laskettu 2021)

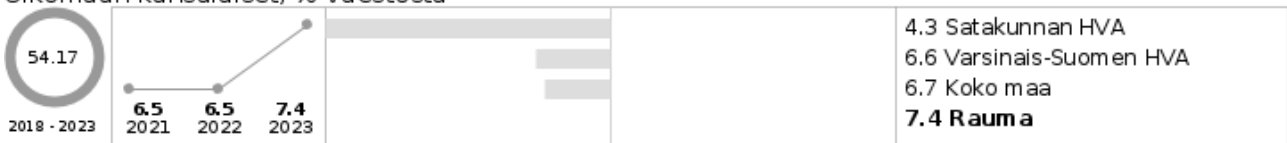
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta

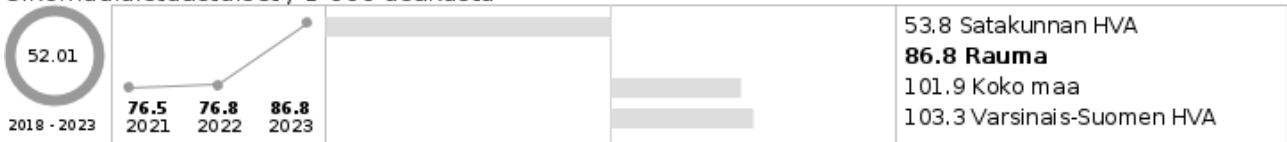
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Ulkomaan kansalaiset, % väestöstä

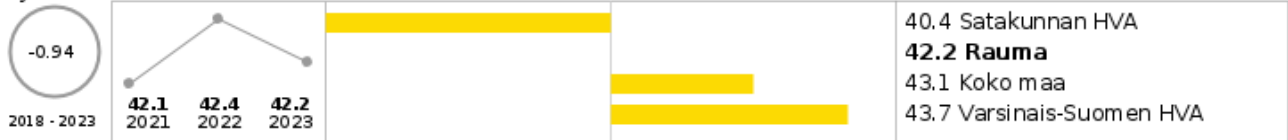

Ulkomaalaistaustaiset / 1 000 asukasta

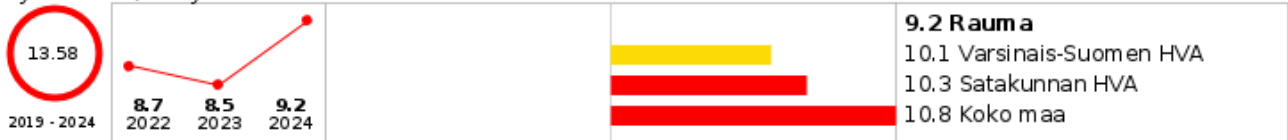

Työllisyys

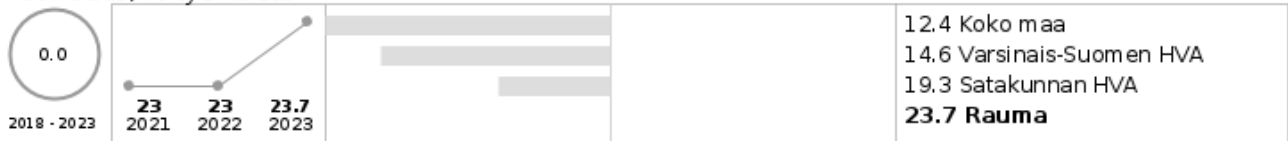
Työlliset, % väestöstä

Työttömät, % työvoimasta

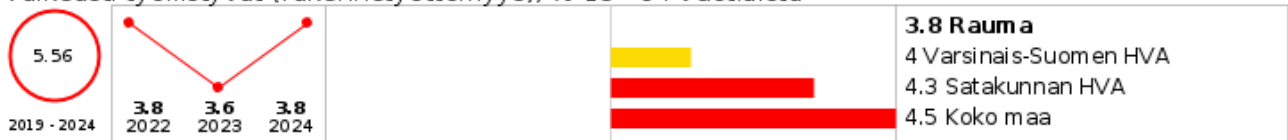
Teollisuus, % työllisistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

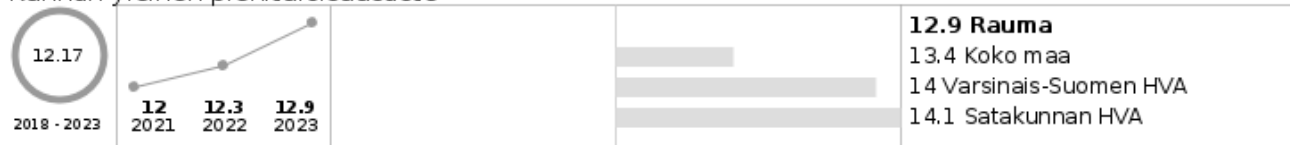
Pitkäaikaistyöttömät, % työttömistä

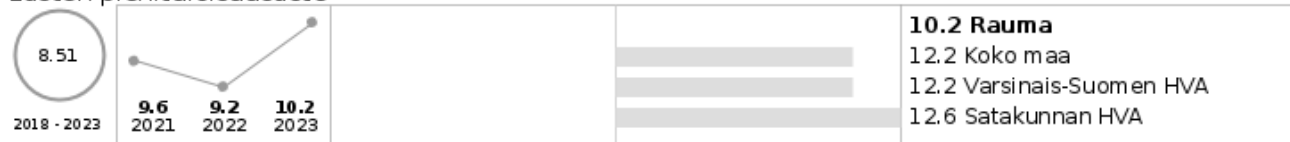
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

Lasten pienituloisuusaste

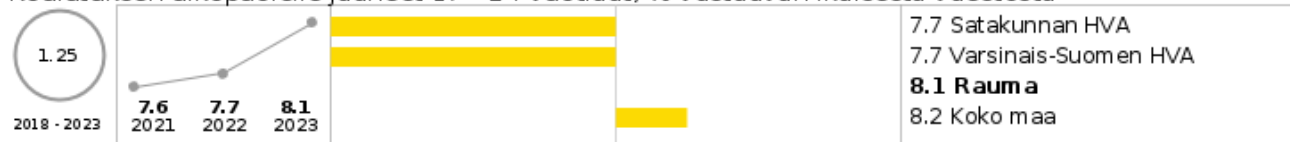
Gini-kerroin, käytettävissä olevat tulot

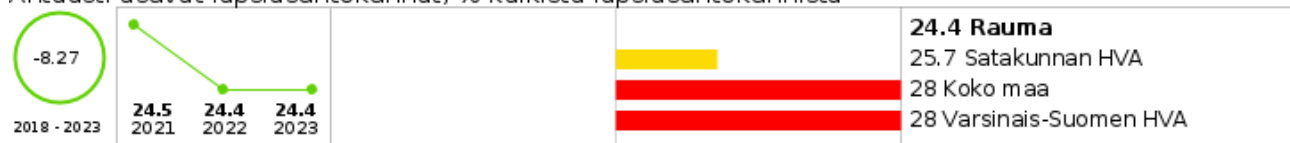
Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

TALOUS, HYTE-KERROIN JA ELINVOIMA - Yhteenveto

TALOUS

Rauman kaupungin tilinpäätöksen 2024 mukaan verotulot olivat 2560 /asukas ollen samansuuruiset kuin vuonna 2023 eli 2555 /asukas. Vuodesta 2022 verotulot ovat laskeneet merkittävästi, jolloin ne olivat 5144 /asukas.

Valtionosuudet ovat olleet laskusuunnassa jo vuodesta 2022, jolloin ne olivat 66,6 milj. euroa. Iso muutos valtionosuuksissa johtuu sosiaali- ja terveystalouden siirtymisestä hyvinvointialueelle. Vuonna 2023 valtionosuudet olivat n. 20,9 milj. euroa ja vuonna 2024 noin 10,7 miljoonaa euroa. Työllisyysalueen perustaminen vaikuttaa valtionosuuksia kasvattavasti n. 5,6 miljoonan euron verran.

Vuosikate on laskenut ollen 566 /asukas, kun se vuonna 2023 oli 835 /asukas ja vuonna 2022 vuosikate oli 616 /asukas.

Rauman kaupungin tuloveroprosentti on pysynyt samalla tasolla vuosina 2023 ja 2024 ollen 7,9 %.

HYTE -kerroin

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen valtionosuuden lisäosa eli HYTE-kerroin on kannustin, joka tarkoittaa, että kuntien rahoituksen valtionosuuden suuruus määräytyy osaksi niiden tekemän hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön mukaan. Tällä halutaan varmistaa kuntien aktiivinen toiminta asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi myös sote-uudistuksen jälkeen. Raumalla HYTE -kerroin vuonna 2024 oli 63/100 ollen laskusuunnassa viime vuosina. Vuonna 2023 se oli 67/100 ja vuonna 2022 se oli 69/100.

HYTE -kertoimen mukainen valtionosuuksien määrä on 18,8 /asukas. Määrä on HYTE-kertoimen myötä laskenut, mutta väestömäärän kasvusta johtuen Rauman saama HYTE-kertoimen mukainen valtionosuusmäärä on kuitenkin kasvanut ollen 755 300 , kun vuonna Tällä pistemäärällä Rauman saama kokonaismäärä oli 730 000.

Tulosindikaattoreiden keskiarvo vuonna 2024 oli 40, mikä on merkittävästi laskenut (-13 pistettä) edellisestä vuoden 2023 arvosta 53.

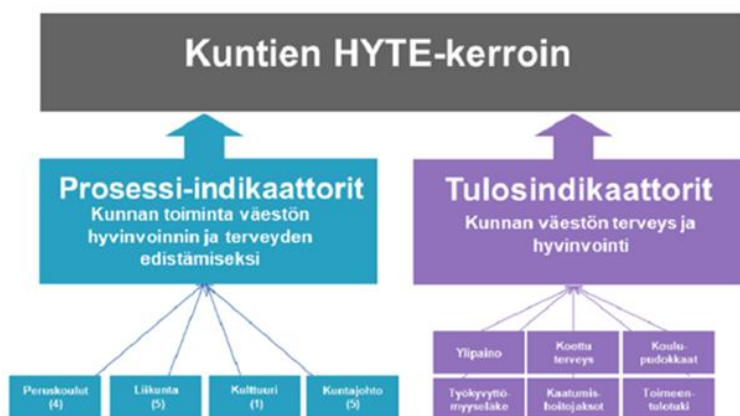
Stabiilina pysynyt tilanne oli 8. ja 9. luokkien terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokeneiden määrässä sekä 8. ja 9. luokkien ylipainoisten prosentuaalisessa osuudessa. Työkyvyttömyyseläkettä saavien

25 - 64 - vuotiaiden osuudessa sekä koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuudessa skaalattu HYTE - indikaattori oli laskusuunnassa. Selkeästi heikoimmat tulosindikaattoreiden arvot olivat toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 25 - 64 -vuotiaiden osuudessa sekä kaatumisiin ja putoamisiin liittyvien hoitajaksojen määrässä 65 -vuotta täyttäneillä.

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo on parantunut ollen 85/100 pistettä, kun se vuonna 2023 oli 81/100.

Parannettavaa on vielä erityisesti kulttuurin osallisuudessa: yhteistoiminnassa sekä osallistumisen kynnyksen madaltamisessa (0), liikuntavälituntien kehittämisessä (58) ja kouluruokailusuositusten noudattamisessa. Prosessi-indikaattoreiden tulokset mitataan TEA-viisarin pisteytyksillä, jotka muodostuvat kuntaan toimialoille lähetettyjen kyselyiden vastauksista.

Kuntien HYTE -kerroin. [THL](#). 2025.

HYTE –kertoimen arvot laskentavuosittain

Hyvinvoinnin edistämisen tehtäviin ja tuloksiin sidottu valtion osuuden lisäosa
 Lähde: Sotkanet

63 (67)/100

755 300 € /v

HYTE – indikaattorit, Rauma	2020	2021	2022	2023	2024
HYTE-kerroin, 0-100	66	65	69	67	63
HYTE-kerroin euroa / asukas	18,0	18,4	19,4	19,0	18,8
HYTE-kerroin, 1000 euroa	707,0	718,3	756,4	730,0	755,3
Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo	86	86	88	81	85
Tulosindikaattoreiden keskiarvo	47	44	49	53	40

7

HYTE -kerroin laskentavuosittain Raumalla.

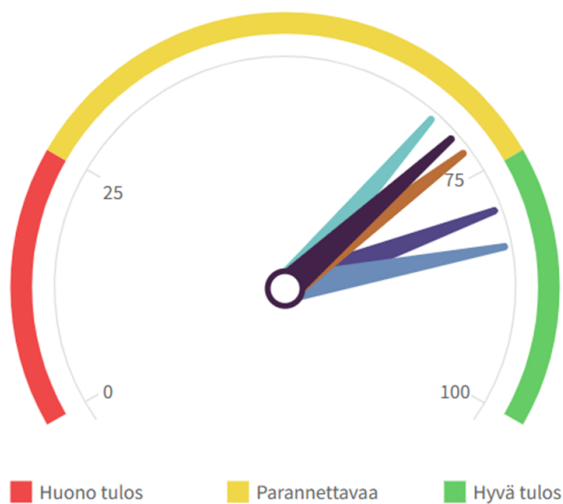
HYTE kerroin 2018 - 2024

HYTE -kerroin ja verrokkikunnat.

[TEA – viisari](#). 2024.

Kaikki sektorit : Rauma 2024

Pisteet	2024	2023	2022	2021	2020
Kaikki sektorit	72	72	69	66	67
Kuntajohto	..	83	..	75	..
Perusopetus	..	72	..	71	..
Lukiokoulutus	..	..	71	..	68
Ammatillinen koulutus	..	..	..	..	..
Liikunta	79	..	71	..	70
Hyvinvointialueet	..	..	..	..	..
Kulttuuri	..	67	..	55	..

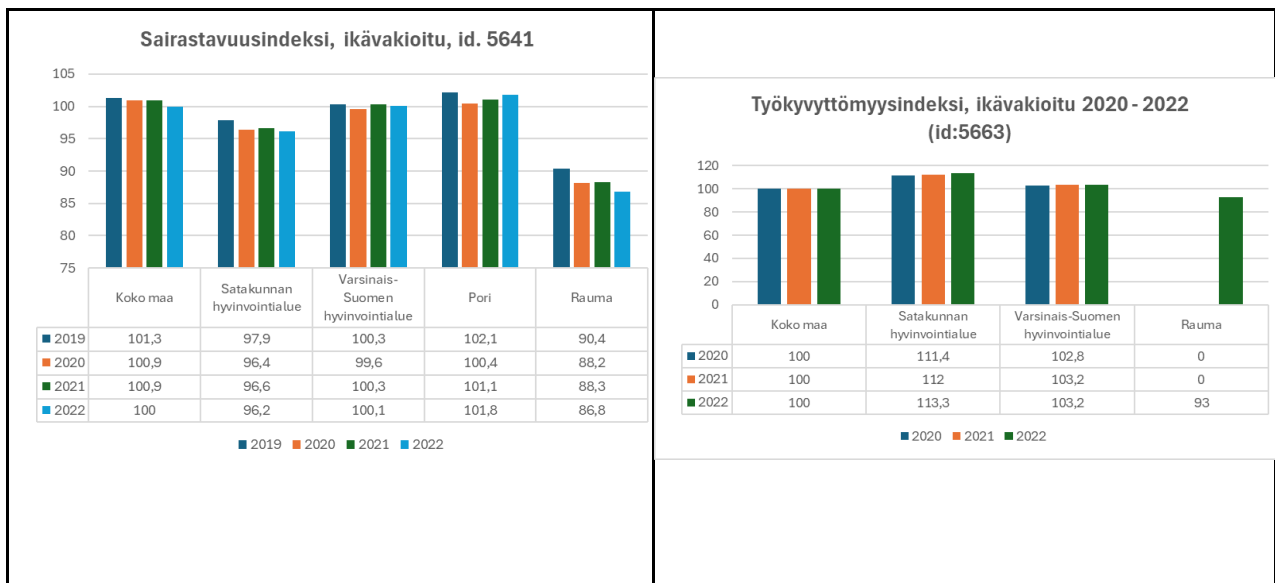
Pisteet	Rauma	Koko maa
Kaikki sektorit	72	70
Kuntajohto	83	83
Perusopetus	72	64
Lukiokoulutus	71	67
Ammatillinen koulutus	..	66
Liikunta	79	69
Hyvinvointialueet	..	59
Kulttuuri	67	72

TEA – viisari Rauma vs. Koko maa

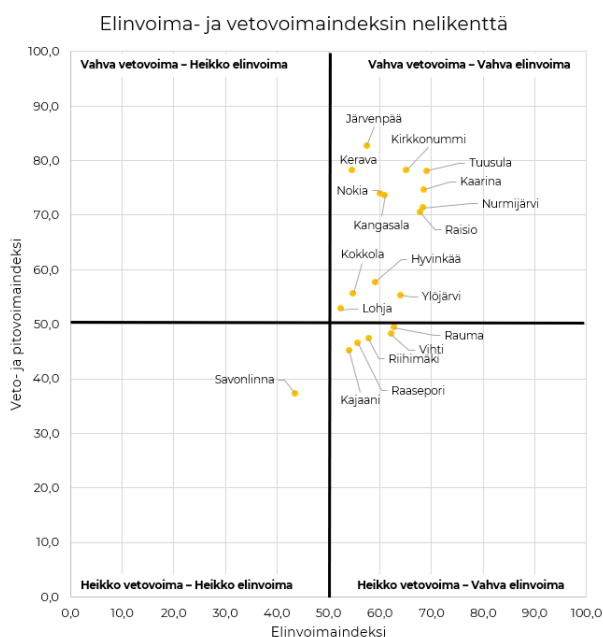
Rauman TEA – viisarin kehitys sektoreittain.

Kansallinen terveyst indeksi

Sairastavuusindeksi ja työkyvyttömyysindeksi

Raumalla ikävakioitu sairastavuusindeksi on hyvä, ollen 86,8 ja se on alhaisempi mitä Satakunnassa, Varsinais-Suomessa ja koko maassa keskimäärin. Samoin työkyvyttömyysindeksi on Raumalla alhaisempi, ollen 93.

Alueiden elinvoimaisuuteen sekä vetovoimaisuuteen ja pitovoimaisuuteen liittyvien 20 avainmuuttujan avulla on muodostettu EVP-indeksi, jossa Rauma osoittautui olevan lähellä vahvan elinvoiman sekä sekä vahvan veto- ja pitovoiman kenttää helmikuussa 2025.

Väestö

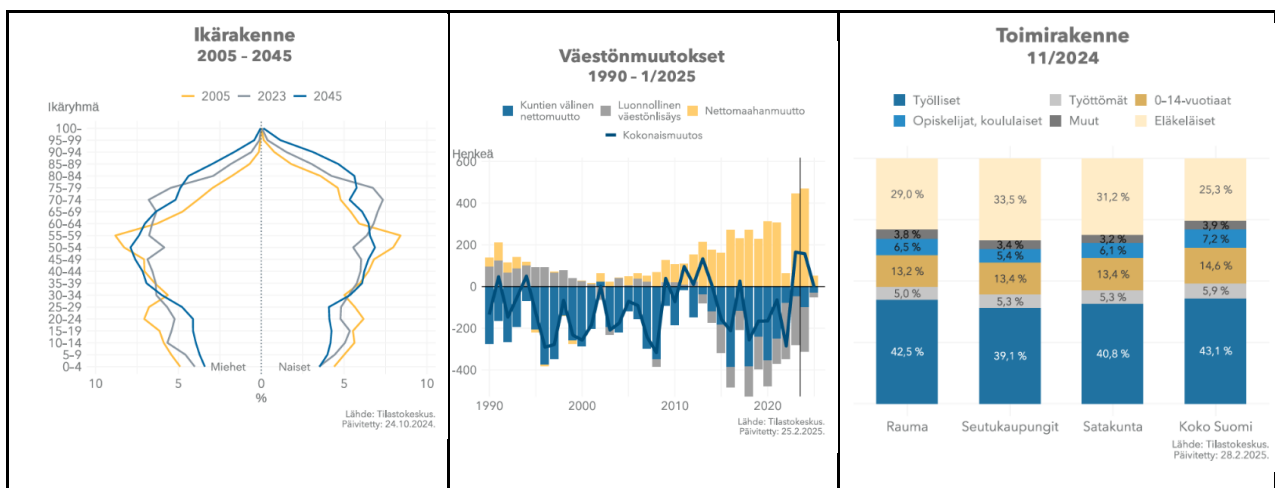
Vuoden 2024 ennakkotiedon mukaan Rauman väestömäärä on kasvussa ollen 38975 henkilöä (+143).

Rauman väkiluku 31.12.2023 oli 38 832 ja muutosta vuoteen 2022 oli +0,4 %, mikä positiivisena kehityksenä johtui nettomaahanmuutosta.

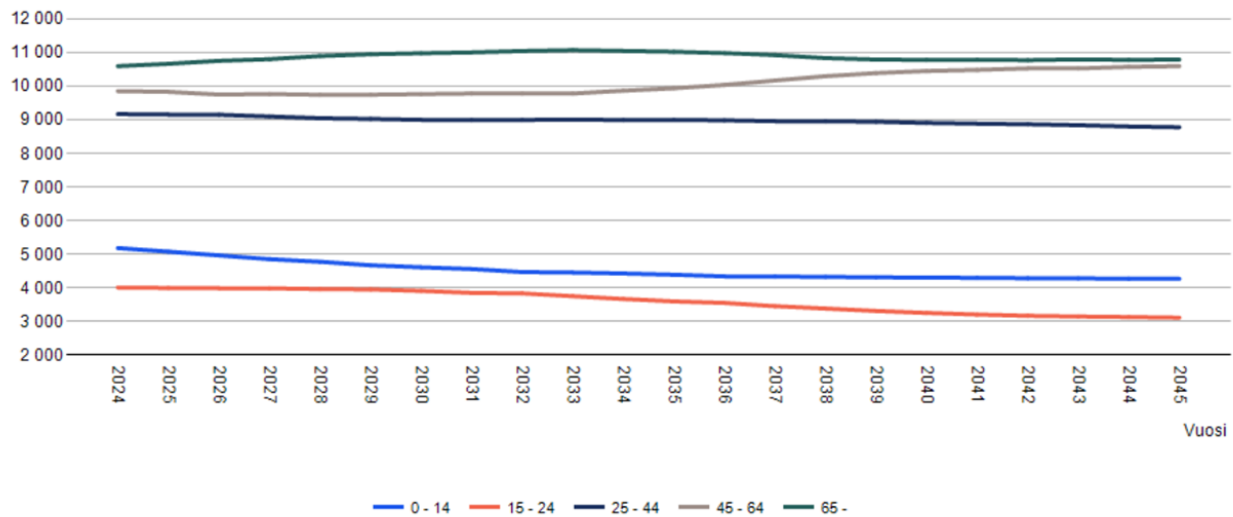
Ikärakenteen ennusteessa ikääntyneen väestön määrä kasvaa suhteessa syntyvien määrään.

Raumalla nettomaahanmuutto on kasvanut.

Toimirakenteessa työttömien osuus on Raumalla matalampi kuin seutukaupungeissa ja koko maassa keskimäärin ja työllisten osuus on myös lähes koko maan tasoa.

Väestöennuste 2024: Väestö 31.12. muuttujina Ikä ja Vuosi. Rauma, Yhteensä, Väestö 31.12. (ennuste 2024).

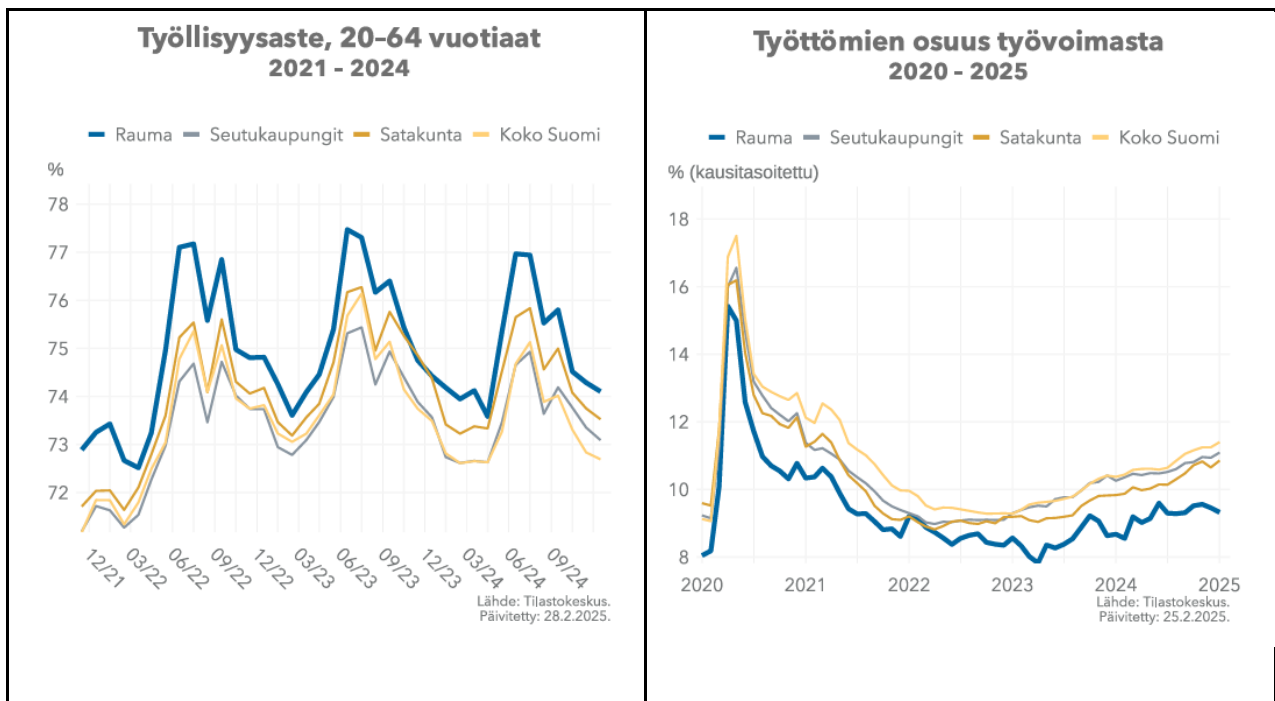

Työllisyys

Julkisten työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyi valtiolta kunnille 1.1.2025. Etelä-Satakunnan työllisyysalue vastaa työvoimapalveluiden tarjoamisesta Rauman, Euran, Eurajoen, Huittisten ja Säkylän alueella. Palvelut ovat kiinteä osa kaupungin omia elinvoimapalveluita. Työllisyysalueen vastuukuntana toimii Rauma.

Työttömyysasteen kehitys on ollut yhteneväinen yleisen työllisyyskehityksen kanssa. Työttömien työnhakijoiden määrä on noussut Satakunnassa verrattuna tammikuuhun 2024. Työllisten osuus on Raumalla kuitenkin parempi verrattuna koko Satakuntaan.

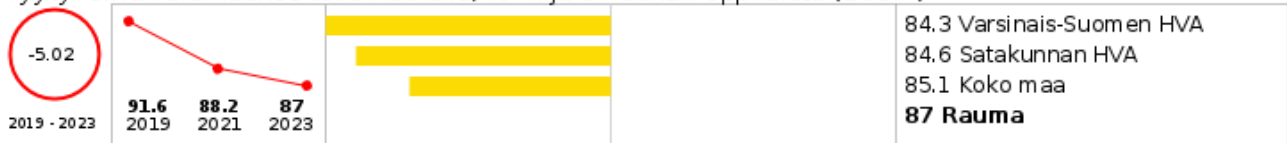
Raumalla työttömiä työnhakijoita oli vuoden 2024 lopussa 1858 (2023: 1708), nousua 9 %. Raumalla työttömien työnhakijoiden osuus vuoden 2024 lopussa oli 10,3 % työvoimasta (2022: 9,4 %). Raumalla pitkäaikaistyöttömien määrä on noussut. Pitkäaikaistyöttömiä oli vuoden 2024 joulukuussa 533 (2023: 467). Avoimet työpaikat ovat vähentyneet vuoden takaisesta 24 %. Talous- ja työllisyystilannetta seurataan jatkuvasti ja reagoidaan tarpeen vaatiessa.

2 LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

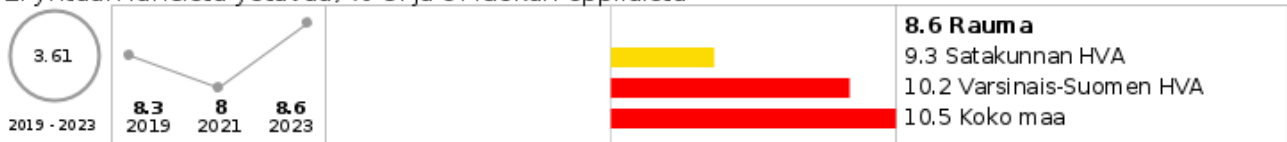
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

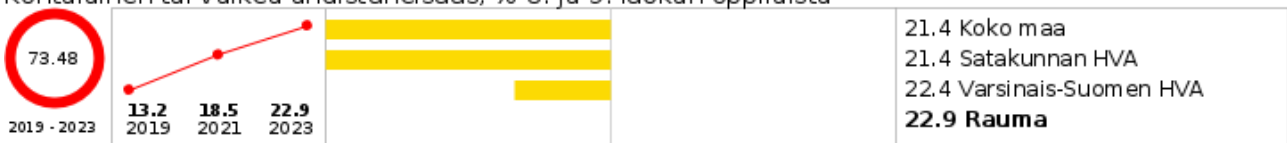
Ei yhtään hyvää kaveria, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

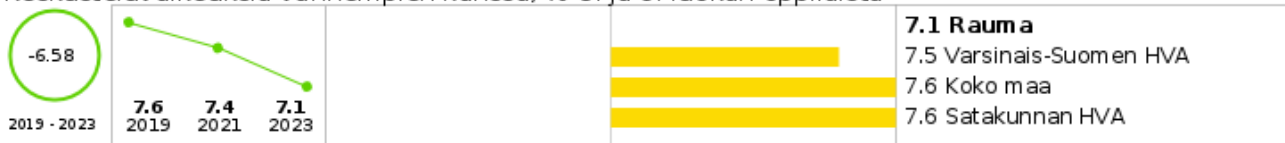
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

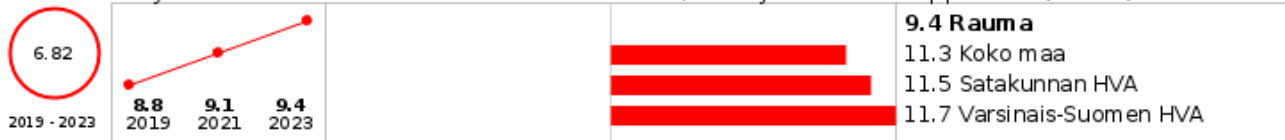
Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

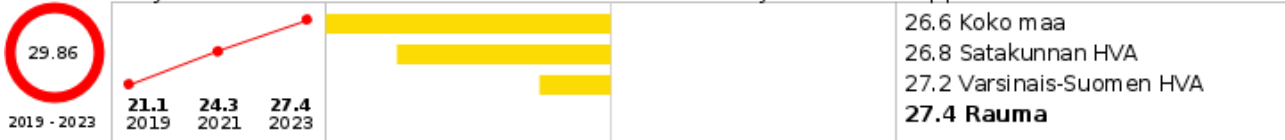
Keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

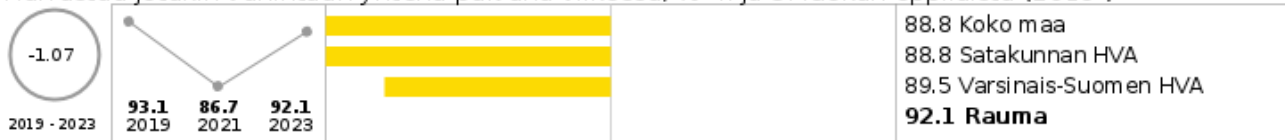
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

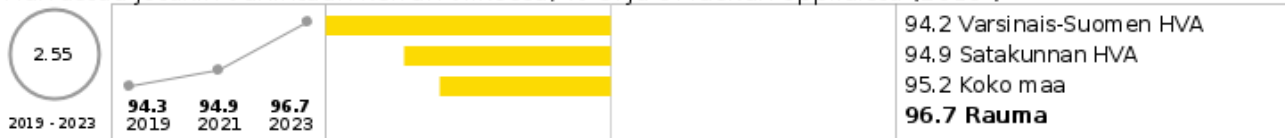
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Harrastaa jotakin vähintään yhtenä päivänä viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

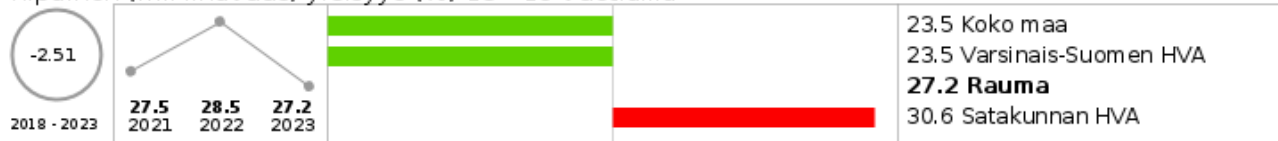
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 2 - 6-vuotiailla

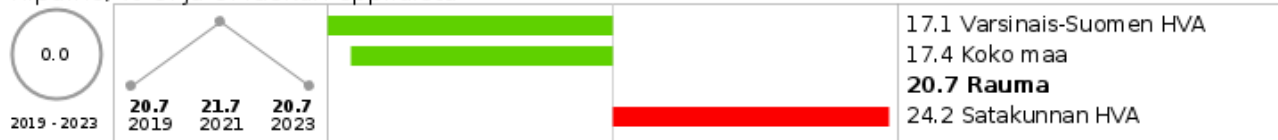
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 7 - 12-vuotiailla

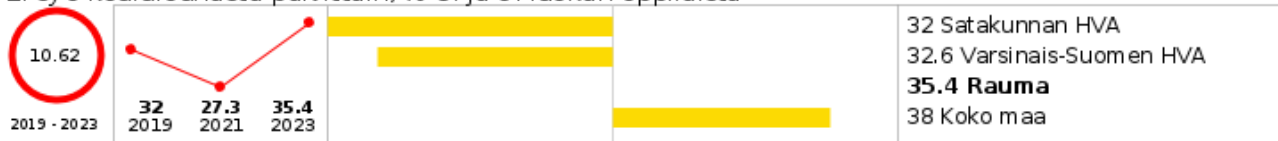
Ylipainon (ml. lihavuus) yleisyys (%) 13 - 16-vuotiailla

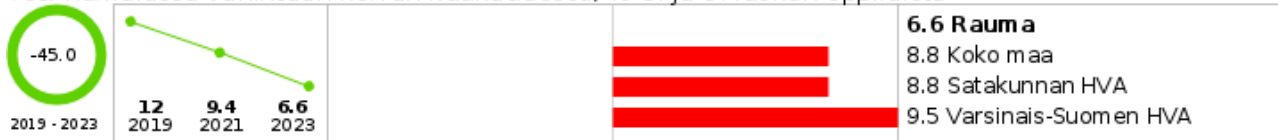
Ylipaino, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

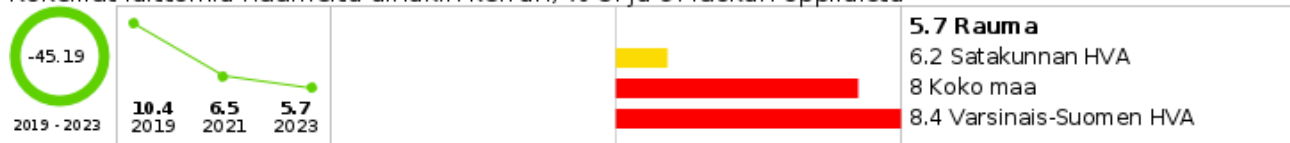
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Nuuskaa päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

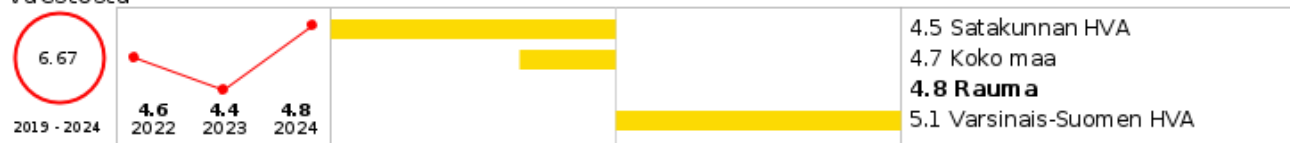
Pelaa rahapelejä viikoittain, % 8. ja 9. luokan oppilaista

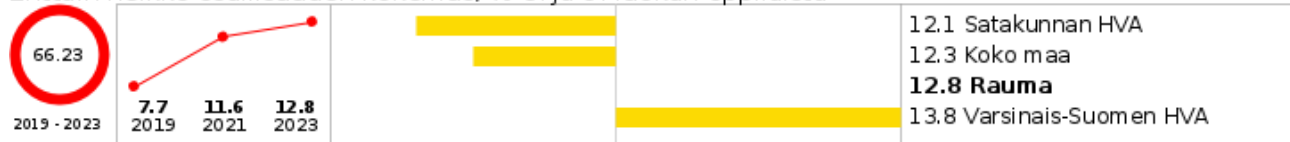
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 0 - 15-vuotiaita, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

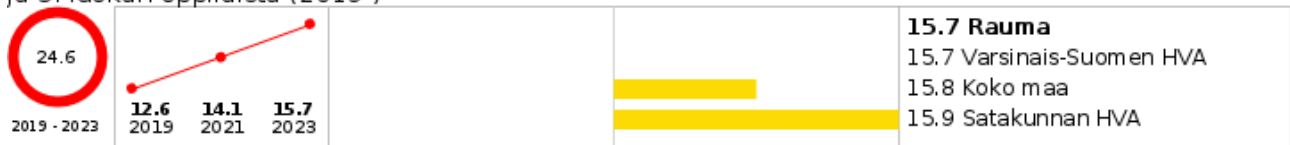

Laajaan terveystarkastukseen sisältyy opettajan kirjallinen arvio oppilaan selviytymisestä ja hyvinvoinnista koulussa, % kouluista

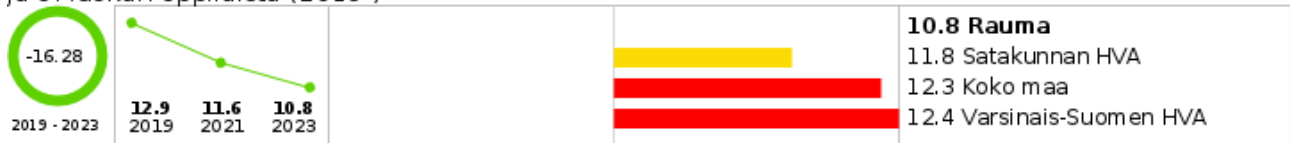

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

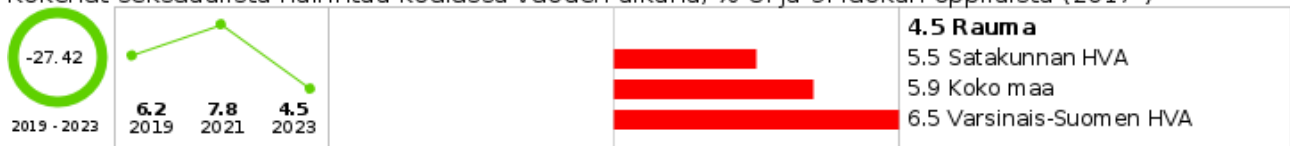
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

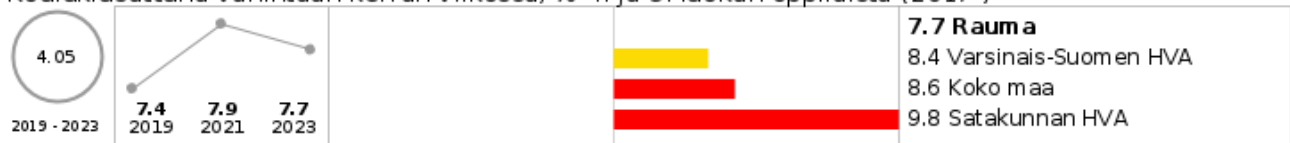
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

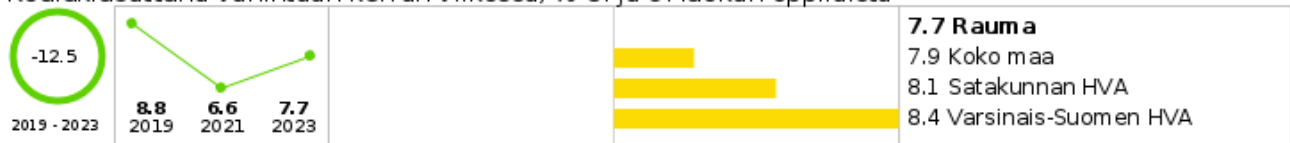
Kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

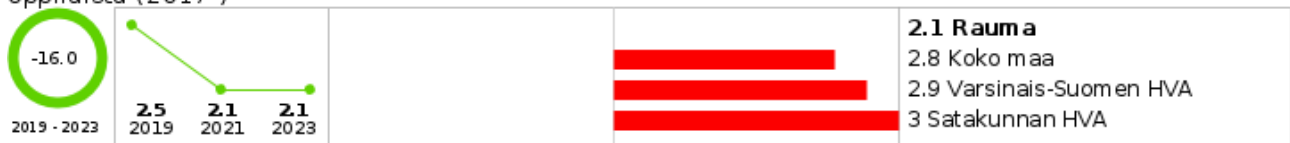
Koulukiusatus vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Koulukiusatus vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

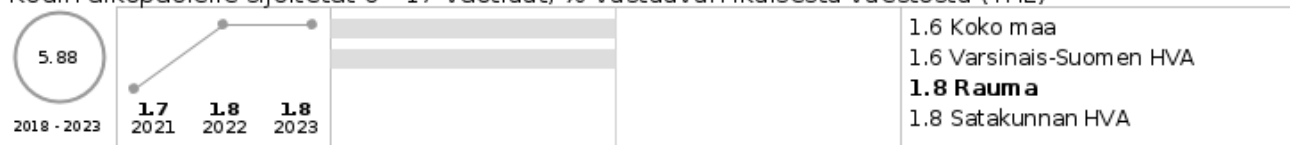
Osallistunut muiden oppilaiden kiusaamiseen vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Osallistunut koulukiusaamiseen vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

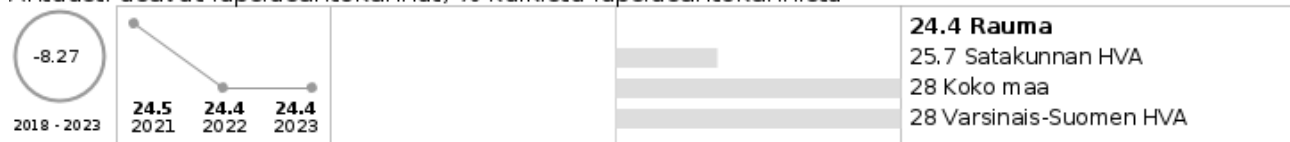
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

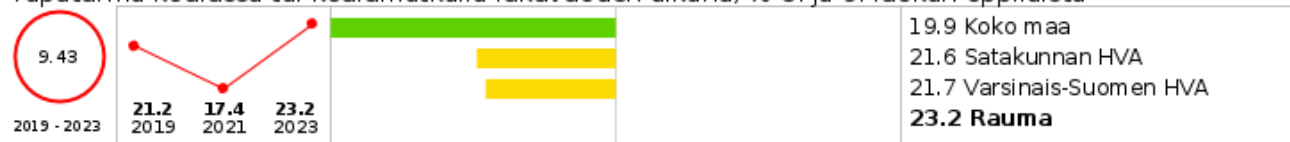
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017)

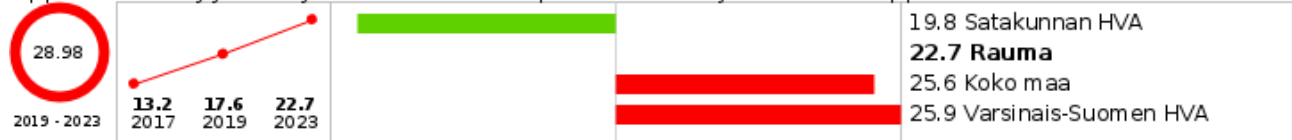
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista

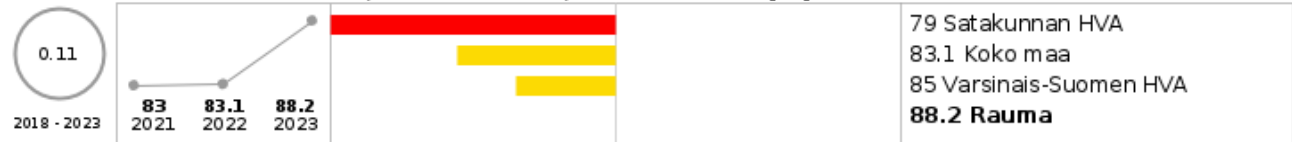
Kouluympäristön terveellisyys ja turvallisuus sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

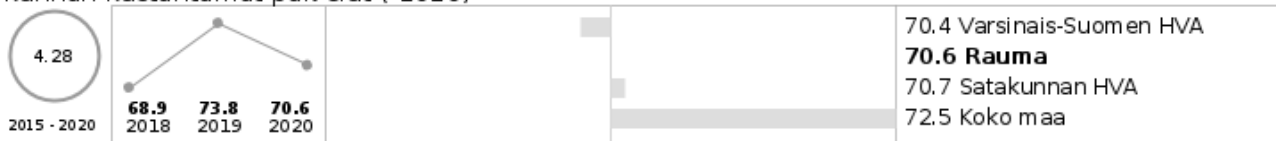
Ala-asteiden saavutettavuus, ala-asteikäiset, enintään 2 km [%]

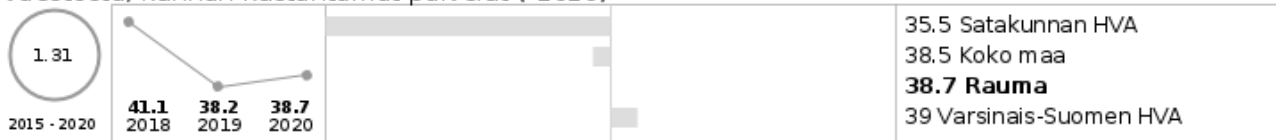
Palvelut

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 3 - 5-vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

Kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen 31.12. osallistuneet 1 - 2-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2020)

Varhaiskasvatukseen osallistuneet lapset, % 1 - 6-vuotiaista (sis. kunnalliset ja yksityiset varhaiskasvatustoimijat)

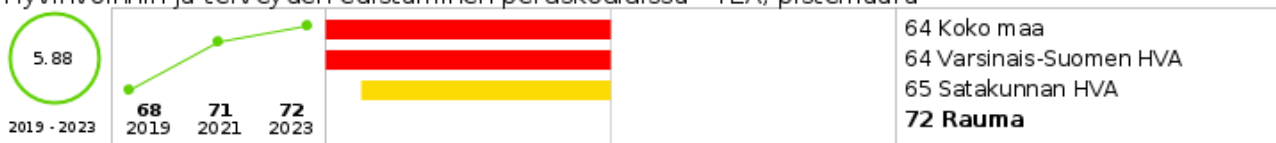
Vuonna 2021	Vuonna 2022	Vuonna 2023
1473	1476	1485
Osallistumisaste 75,2 %	Osallistumisaste 77,6 %	Osallistumisaste 79,8 %

Vipunen.fi.

Raumalla alle 3-vuotiaiden varhaiskasvatukseen osallistumisen määrä on kasvussa, mikä aiheuttaa painetta varhaiskasvatuspaikkojen riittämiselle. Myös maahanmuuttajataustaisten lasten määrä varhaiskasvatuksessa kasvaa mm. kansainvälisten koulutusohjelmien lisääntymisen myötä. Maahanmuuttajalasten määrä kasvaa myös iltapäivätoiminnassa.

Koulu

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen peruskouluissa - TEA, pistemäärä

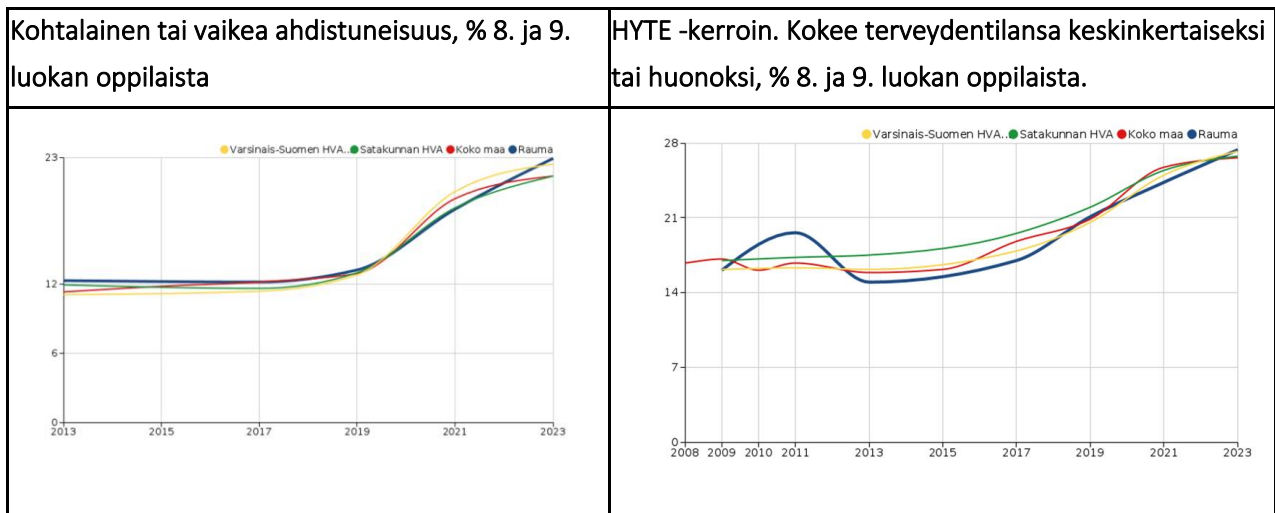
LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Viime vuosien osalta lasten ja nuorten hyvinvointia on leimannut koronaviruspandemia, jolla on ollut vaikutuksia niin lasten ja nuorten koulunkäyntiin kuin arkielämään kokonaisuudessaankin. Siinä missä vuosi 2023 näyttäytyi ensimmäisenä pandemian jälkeisenä vuotena, jolloin elämä tuntui asettuneen monin paikoin korona-aikaa edeltäviin uomiinsa, vuonna 2024 pandemia-aika vaikuttaa jääneen menneisyyteen. Koulut raportoivat oppimiseen liittyvien asioiden hyvin pitkälti normalisoituneen, vaikka poissaolojen määrä ei ole asettunut vielä pandemiaa edeltävälle tasolle. Opetuksessa on edelleen vuonna 2024 tehty paljon työtä madaltuneen poissaolokynnyksen nostamiseksi korkeammaksi sekä poissaolojen aktiivisen seurannan vakiinnuttamiseksi. Koronaviruspandemian aikana alkanut nousu lasten ja nuorten psyykkisessä/mielenterveydellisessä oireilussa vaikuttaa jatkavan kulkuaan korkealla vuoden 2023 viitoittamalla tiellä. (Sosiaalinen) ahdistus ja masennusoireet näkyvät arjessa vahvasti edelleen - etenkin nuorten tyttöjen keskuudessa. On kuitenkin vaikea tietää, mitkä asiat ovat pandemiaan liittyviä ja mitkä liittyvät muihin taustatekijöihin. Ensimmäisiä pitkäaikaisia seurantoja esimerkiksi lisääntyneen sosiaalisen median käytön vaikutuksista lasten ja nuorten ahdistuneisuuteen on julkaistu, ja ne antavat vahvaa viitettä siitä, että sosiaalisen median käyttö on yhteydessä mielenterveyden haasteiden kehittymiseen.

Kouluterveyskyselyn tuloksissa raumalaisten oppilaiden tulokset ovat suurelta osin linjassa valtakunnan keskiarvotuloksiin. Raumalla suurin osa lapsista ja nuorista voi hyvin, ovat tyytyväisiä elämäänsä ja arkirytmien heillä on kunnossa. Hyvinvointia kuormittavia tekijöitä löytyy. Oman terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokevien oppilaiden osuus on kasvanut.

Kouluterveyskysely. Vastausprosentti, Rauma: 74% (8. – 9. lk), N=613.

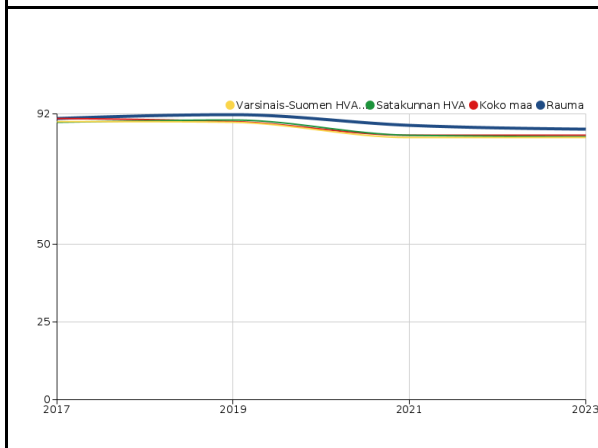

Vuotta 2024 on leimannut muutoksiin sopeutumisen vaihe. Hyvinvointialueuudistus asetti edeltävänä vuonna kuntien hyvinvointityön uuden tilanteen eteen. Lasten ja nuorten kohdalla muutos vaikutti erityisesti opiskeluhuollon palveluihin henkilöstön siirryttyä hyvinvointialueen palvelukseen. Siinä missä vuotta 2023 leimasi uudistuksen aiheuttama epätietoisuus ja keskeneräisyys, vuonna 2024 on edelleen jouduttu kamppailemaan yhteistyöhön liittyvien haasteiden kanssa. Yhdyspintatyöskentely on yhä hakenut muotoaan ja hyvinvointialueen taloudelliset haasteet ovat asettaneet monia uusia kysymysmerkkejä yhteistyöhön sekä lasten ja nuorten palveluihin. Rauman kaupunki on jo nostanut lapset, nuoret ja perheet keskiöön hyvinvointiohjelmassaan. Kahden ensimmäisen hyvinvointialuevuoden aikana opiskeluhuollon palvelut ovat kuraattoripalveluiden osalta määrällisesti heikentyneet vuodesta 2022, mikä lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin tukemista ajatellen ei ole ollut toivottavaa. Palveluiden tarvetta ja yhteistyön sujuvuutta ovat nousseet myös haastamaan kehitysvammaisten lasten kouluajan jälkeisen ajan hoidon tarve sekä jatkuvasti lisääntyvä kouluikäisten lasten aggressiivisuus ja keskittymättömyys. Em. asioiden kanssa kamppaileminen tulee vaatimaan tulevaisuudessa selkeitä raameja kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyöhön. Tulevat vuodet näyttävät myös, miten yhteistyössä hyvinvointialueen ja Rauman kaupungin kesken onnistutaan luomaan rakenteita, joissa lasten ja nuorten hyvinvointi on aidosti keskiössä.

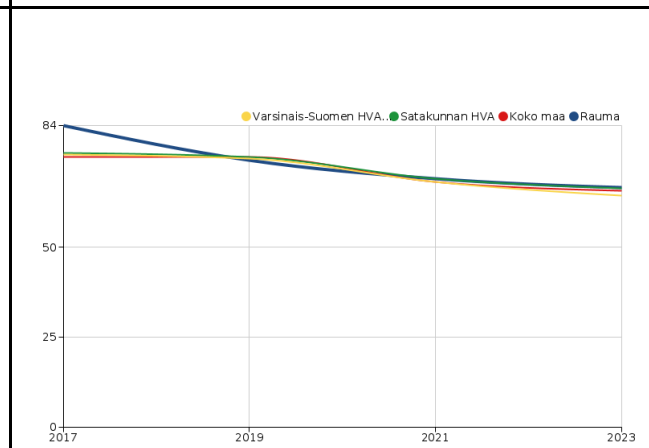
Hyvinvoinnin kokonaisuutta voidaan mitata mm. indikaattorilla, joka kertoo lasten ja nuorten tyytyväisyydestä omaan elämäänsä. Elämään tyytyväisyys on ollut laskusuuntaista sekä Raumalla että valtakunnallisesti vuodesta 2019 lähtien, toki vain vähäisesti sitten vuoden 2021. Vuonna 2023 raumalaisista

4.-5. luokkalaisista lapsista elämänsä tyytyväisiä ilmoitti olevan 87%, 8.-9. luokkalaisista 66,7%. Raumalaisten lasten ja nuorten tyytyväisyys elämäänsä on hyvin lähellä valtakunnan keskiarvoa. Huomiota herättävää tuloksessa on kuitenkin sekä Rauman että valtakunnan osalta se, että tyttöjen tyytyväisyys elämään on huomattavasti alhaisempaa kuin poikien. Selittävää syytä sille on vaikea arvioida - kysymys voi olla sukupuolten erilaisesta ajattelutavasta tai tyttöjen alhaisemmasta kynnyksestä kantaa huolta ympärillään tapahtuvista asioista. Elämään tyytyväisyyteen voi vaikuttaa myös tämänhetkinen epävakaa maailmantilanne. Kokemukseen yhdistyy se fakta, että myös tyttöjen ahdistuneisuus on huomattavasti poikia suurempaa. Sekin on valtakunnallinen ilmiö. Kuten aiemmin mainittu, ahdistuneisuus on lisääntynyt selkeästi viime vuosien aikana ja nousu kytkeytyy nimenomaan nuoriin tyttöihin.

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-).

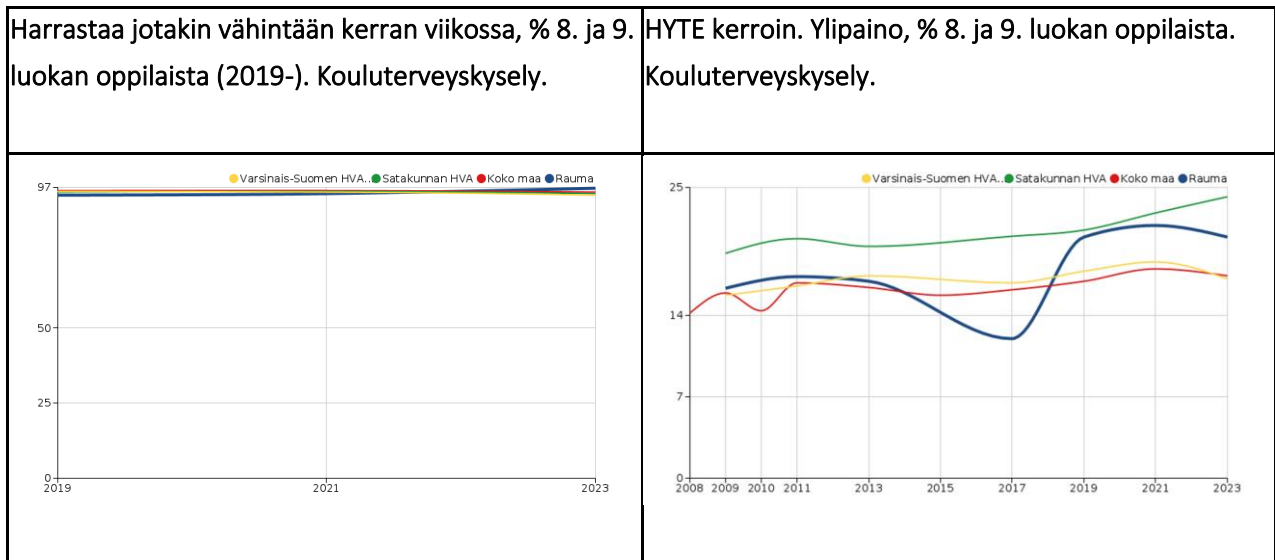
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-).

Lasten ja nuorten sosiaalista hyvinvointia kuvaava indikaattori, ei yhtään hyvää ystävää, antaa alakoululaisten osalta positiivista osviittaa siitä, ettei yksinäisyys olisi merkittävä haaste lapsille. Raumalaisista alakouluikäisistä vain 0,5% ilmaisee, ettei heillä ole yhtään hyvää ystävää. Nuorten osalta hyvän ystävän puuttuminen esiintyy hieman alakoululaisten tilannetta negatiivisempana. Käännettynä tulos kertoo kuitenkin, että nuorillakin yli 90% prosentilla on vähintään yksi hyvä ystävä. Viime vuosina kouluilla on keskitytty yhteisöllisen hyvinvoinnin kehittämiseen, jonka tarkoituksena on ollut vahvistaa yhteenkuuluvuuden tunnetta ja vähentää syrjimistä sekä kiusaamista. Yhteisöllistä työtä on tehty ja tehdään Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustusrahoituksella vuosina 2022 - 2025. Tässä kehittämistyössä isossa roolissa ovat myös läsnäolon vahvistaminen ja poissaolojen vähentäminen koko perusopetuksessa.

Viime vuosina tiiviimpi kotona oleminen, vanhempien epävarmuus työtilanteesta ja perheiden lisääntyneet taloudelliset paineet ovat haastaneet lasten ja vanhempiensa välistä suhdetta. Indikaattorit lasten ja nuorten keskusteluyhteydestä vanhempiensa kanssa näyttävät pysyneen vuodesta 2019 lähtien varsin ennallaan. Huonoksi keskusteluyhteyden vanhempiensa kuvaa Raumalla alakoululaisista noin 1,5 % ja yläkoululaisista n. 7 %. Prosentit ovat maltillisia ja valtakunnan keskiarvoa hivenen parempia. Hyvinvointityössä on Raumalla haluttu nostaa esiin vanhemmuuden tärkeys ja pohtia erilaisia mahdollisuuksia tukea perheitä ja vanhemmuutta. Siitä esimerkkinä on syksyllä 2023 aloitettu käytäntö vuosittaisista koko kaupungin vanhempainilloista, joissa on otettu asiantuntijoiden voimin käsittelyyn ajankohtaisia vanhemmuutta haastavia ajankohtaisia asioita. Tiedottamista vanhempien suuntaan on syksystä 2024 lähtien tehostettu sitä varta vasten tarkoitetun Instagram-sivun kautta. Aloitetut vanhempainillat, Instagram-sivu sekä vanhemmuuden tukemisen kehittäminen tulevat olemaan kaupungin hyvinvointityön olennaisia rakenteita jatkossakin.

Lasten ja nuorten liikkuminen on osa heidän fyysisen hyvinvointinsa keskeisiä rakenteita. Kaupungin ponnistelut lasten ja nuorten liikunnan lisäämiseksi esim. harrastepassin, välineistö Hankintojen, liikuntapaikkarakentamisen ja ilmaisten liikuntaharrastuksien kautta voisi arvioida tuottaneen tulosta, sillä liikkumisen indikaattorit todentavat positiiviseen suuntaan kulkevaa tulosta ja samalla raumalaiset lapset ja nuoret näyttävät liikkuvan valtakunnallista keskiarvoa enemmän. Positiivista on ollut se, että hengästyttävää liikuntaa korkeintaan tunnin viikossa harrastavien määrä on jatkanut laskuaan. Vuosien 2019 ja 2023 välillä laskua on tapahtunut 27,4 prosentista 21,8 prosenttiin. Samanaikaisesti myös harrastamisen määrä on yleisesti ollut nousussa. Nämä tekijät eivät kuitenkaan ole vastaavalla tasolla vaikuttaneet yläkouluikäisten kokemukseen omasta terveydentilastaan, sillä yhä useampi raumalaisista nuorista koki terveydentilansa keskimertaiseksi tai heikoksi. Nousua oli tapahtunut liki 6 prosenttiyksikköä vuodesta 2019 ollen viimeisimmissä tuloksissa 27,4 %. Tilanne Raumalla on seurannut valtakunnan tendenssiä. Raumalaiset yläkoululaiset ovat, kuten aiempinakin vuosina, selkeästi valtakunnan keskiarvoa ylipainoisempia. Huomion arvoisia ovat tässä yhteydessä myös raumalaisten nuorten MOVE-testien tulokset. Vuonna 2023 8. luokkalaisten poikien testitulokset antoivat negatiivista osviittaa raumalaisten yläkouluikäisten liikunnallisuudesta, mutta vuonna 2024 tulokset ovat edeltävästä vuodesta selkeästi parantuneet. MOVE-tulosten ja kouluterveyskyselyn tulosten välillä on ollut myös ristiriitaisuutta. Tulosten tarkempi tarkastelu ja toimenpiteiden pohtiminen on jatkossa tärkeää.

Yksi merkittävimpiä kouluterveyskyselyn viimeisimmistä tuloksista vuodelta 2023 on raumalaisten nuorten suhtautuminen kouluruokailuun. Päivittäin kouluruokaa ei-syövien 8.-9. luokkalaisten määrä oli noussut n. 27 prosentista 35 prosenttiin. Laajemmassa kouluterveyskyselyn tarkastelussa kouluruoan laatu ja maistuvuus olivat saaneet oppilailta "kritiikkiä". Kouluruoan houkuttelevuuden lisäämiseksi on ryhdytty suunnittelemaan korjaavia toimenpiteitä.

Korona-aikana, ja hiukan jo sitä ennenkin, nuorten päihteiden käyttö näyttäytyi laskusuuntaisena. Ennaltaehkäisevään päihdetyöhön on viime vuosina panostettu, mutta se ei yksistään riitä selittämään muutosta. Korona-ajan sosiaaliset rajoitukset ja tiivis kotona olominen ovat osaltaan voineet vaikuttaa asiaan. Vähintään kerran kuukaudessa humalassa ilmoittaa olevansa 6,6 % 8.-9. luokkalaisista. Vastaava luku oli edellisessä kouluterveyskyselyssä 9,4 %. Tupakointi ja tupakkatuotteiden käyttö on vähentynyt jo useiden vuosien ajan. Käyttäjää on indikaattoreiden mukaan muutamia prosentteja. Nuuskaaminen on pysynyt tasaisempana, nuuskan käyttäjiä ollen 8.-9. luokkalaisista viime vuosina n. 3%. Laittomien huumeiden kokeilut ovat myös vähentyneet vuoden 2019 10,4 prosentista vuoden 2023 5,7 prosenttiin. Kouluterveyskyselyn tuloksiin täytyy kuitenkin suhtautua varovaisuudella, eivätkä tulokset aina ole täysin ajan tasalla. Ilmiöt voivat nostaa päätään nopeastikin. Se on huomattu mm. syksyllä 2023 alkaneesta sähkötupakan käytön yleistymisestä yläkouluikäisten keskuudessa - asia joka ei näkynyt vielä kevään 2023 kyselyn tuloksissa, mutta on lisääntynyt voimakkaasti viime vuosina. Positiivista kokonaisuudessa voidaan arvioida olevan kuitenkin se, että raumalaisten nuorten päihteiden käyttö näyttää kouluterveyskyselyn tulosten perusteella olevan valtakunnan keskiarvoa alhaisempaa.

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Korona-aikana vanhempien epävarmuus työtilanteesta, heikentynyt taloudellinen tilanne ja lisääntynyt vanhempien alkoholin kulutus aiheuttivat tilanteita, joissa lapset joutuivat kokemaan väkivaltaa perhepiirissä. Tilanteessa ei ole tapahtunut suurta muutosta sitten viimekertaisen kouluterveyskyselyn. Alakouluikäisten kokemuksissa väkivalta näyttäytyy edelleen hienoisen noususuuntaisena. Alakouluikäisistä 15,7 % kertoo kokeneensa aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana. Yläkouluikäisten osalta tulokset osoittavat puolestaan lievää laskua ja heidän vastaava lukunsa on 10,8 %. Ahtaasti asuvia perhekuntia Raumalla on 24,4 % lapsiasuntokunnista ja ahtaasti asuminen on sen mukaan Raumalla valtakunnan keskiarvoa vähäisempää.

Turvallisuuteen liittyen olennaista on myös seksuaalinen turvallisuus. Viime vuosina jatkuvasti kiihtynyt sosiaalisen median käyttö on altistanut lapset ja nuoret uudelle uhalle - seksuaaliselle hyväksikäytölle sen monissa muodoissaan. Raumalla tilanne näyttää 8. - 9. luokkalaisten kokeman seksuaalisen ahdistelun osalta laskusuuntaiselta ja valtakunnan keskiarvoa hieman lievemältä. Vuodesta 2021 kokemukset seksuaalisesta ahdistelusta olivat laskeneet 7,8 prosentista 4,5 prosenttiin vuonna 2023. Pääasiassa ahdistelu kytkeytyy tai saa alkunsa sosiaalisen median kanavissa ja siksi yhtenä toimenpiteenä on kaupungin puolesta tarjottu perusopetuksen ja lukion oppilaille/opiskelijoille sekä henkilökunnalle käyttöön Someturva-sovellus, jossa voi matalalla kynnyksellä ilmoittaa ahdistelusta ja saada ohjeita, miten ahdistelutilanteissa tulisi toimia. Sovelluksen oheen kuuluu myös koulutusta ja oppituntimateriaaleja ja siten Someturva kokonaisuus parhaimmillaan toimii myös vahvasti ennaltaehkäisevässä mielessä. Samainen sovellus tarjoaa myös apua kiusaamistilanteisiin. Kiusaaminen on monimuotoistunut sosiaalisen median käytön myötä ja samalla tehnyt puuttumisen haastavammaksi. Kiusaaminen ilmenee usein koulumaailmassa mutta sijoittuu merkittävässä osin vapaa-ajan sosiaalisen median käyttöön. Vähintään viikoittain koulukiusatuksi itsensä kokee sekä ala- että yläkoululaisista 7,7%. Viime vuosina kiusaamisen tilanne on pysynyt varsin vakaana ja kiusaaminen on ollut Raumalla hieman valtakunnan keskiarvoa maltillisempaa. Noin 2-3 % raumalaisista lapsista ja nuorista ilmoittaa osallistuneensa kiusaamiseen vähintään kerran viikossa.

Someturva -sovelluksen raportti 10/2024.

Kiusaamisen vastainen KiVa-koulu on käytössä kaikilla Rauman kouluilla, mutta sen käyttötavoissa on eroja. Yhteisöllisyyden kehittämistyön kautta on myös tarkoitus luoda kouluille kiusaamattomuuden ilmapiiriä.

Puolet raumalaisista 4.-5. luokkalaisista ovat ilmaisseet kouluterveyskyselyssä vuoden sisällä tapahtuneen tapaturman koulussa tai koulumatkalla. Tulos on valtakunnan keskiarvoon (42 %) nähden korkea. Tiedossa ei ole esim. vakuutusilmoitusten kautta, että tapaturmia olisi ollut poikkeuksellisen paljon ja saattaakin olla, että lasten raportoimat tapaturmat ovat olleet merkittävältä osin varsin pieniä. 8.-9. luokkalaisten kouluun tai kotimatkaan liittyvät tapaturmat ovat myös lisääntyneet ja ovat Raumalla valtakunnan keskiarvoa yleisempiä. Osaltaan selittävänä tekijänä voi olla pienelle kunnalle tyypilliset jalkaisin tai pyörällä kuljetut koulumatkat tai lounaisrannikon liukkaudelle altistavat sääolosuhteet. Tilannetta on syytä seurata jatkossa.

Lapsiystävällinen kunta -toimintamalli

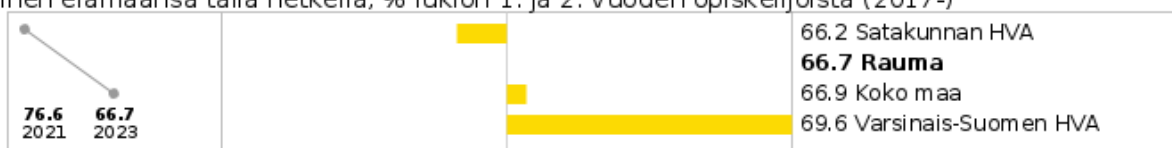
Lapsiystävällisen kunnan toimintamallin käyttöönottoa Raumalla käsiteltiin jo usean vuoden ajan. Lapsiystävällinen kunta -malli on työväline, jonka avulla kunta tunnistaa, missä sillä on parannettavaa lapsen oikeuksien suhteen. Malli auttaa kuntia tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ja pysyviä ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa. Mallin nähtiin tukevan Rauman kaupunkistrategiaa sekä hyvinvointiohjelmaa. Lapsiystävällisen kuntatyön kehittäminen on myös vahvasti kunnan imagoa parantava tekijä.

HYTETU -ohjausryhmän toimeksiantona (20.9.2023, 29.5.2024) hyvinvointipäällikkö ja sivistystoimialan kehittämispäällikkö valmistelivat selvitystyön, jonka tarkoitus oli kuvata laajemmin mallin hyötyjä ja edellytyksiä ennen päätöstä sen käyttöönotosta. Selvitystyö käsiteltiin sivistystoimialan johtoryhmässä ja Rauman kaupungin johtoryhmässä (11.11.2024). Kaupungin johtoryhmän linjauksena (11.11.2024) Rauman kaupunki ei ota käyttöön Unicefin lapsiystävällinen kunta –mallia vaan jatkaa ja kehittää edelleen lapsiystävällistä hallintoa ja palveluja omaehtoisesti, koska Raumalla tehdään jo nyt paljon hyvää työtä lapsiystävällisyyden eteen. Kansallisen lapsistrategian toimeenpano huomioidaan kaupungin lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointisuunnitelmassa.

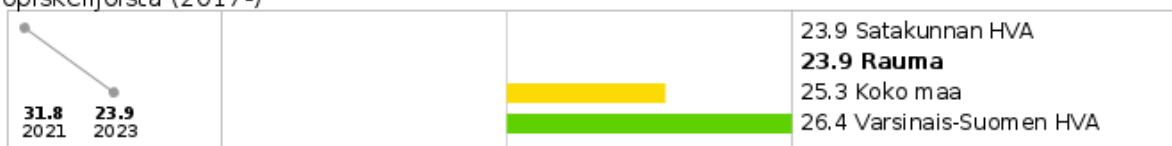
3 NUORET JA NUORET AIKUISET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoilla

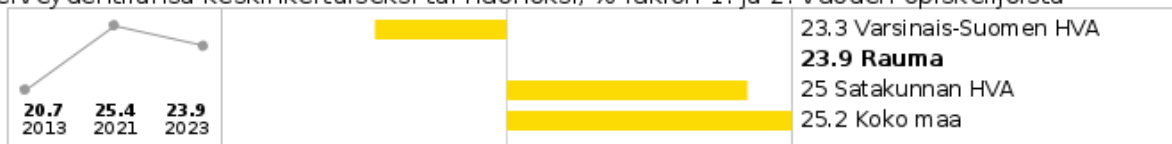
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

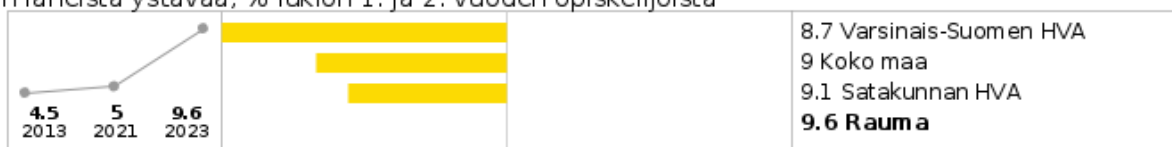
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

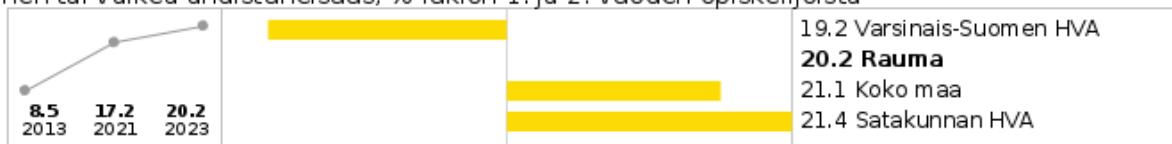
Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

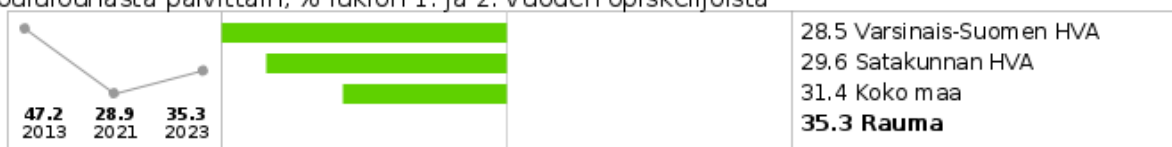
Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

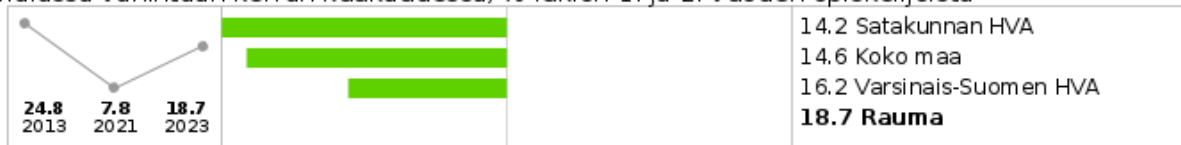
Ylipaino, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

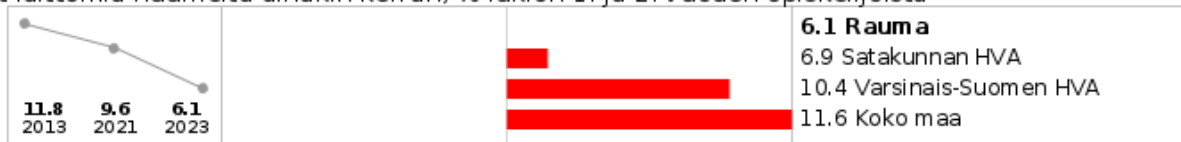
Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Nuuskaa päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

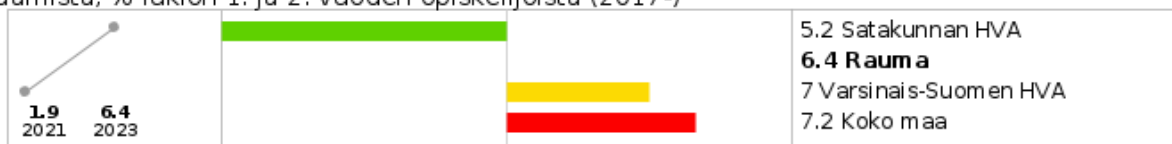
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Pelaa rahapelejä viikoittain, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

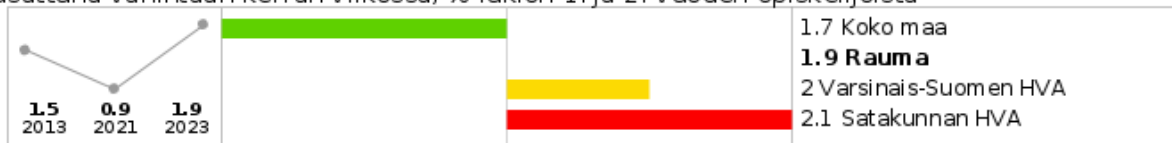
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

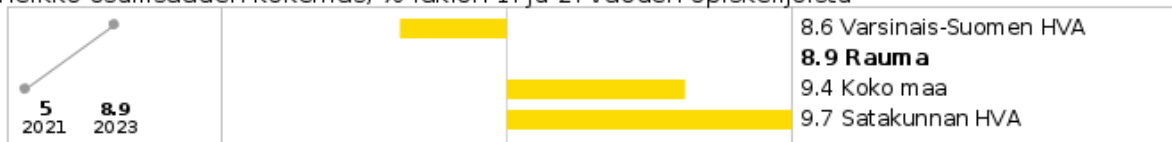
Kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

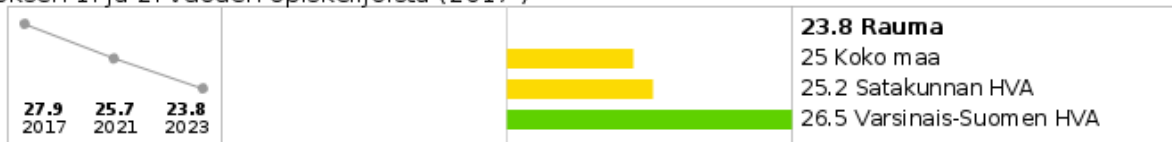

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus ammatillisen oppilaitoksen opiskelijoilla

Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

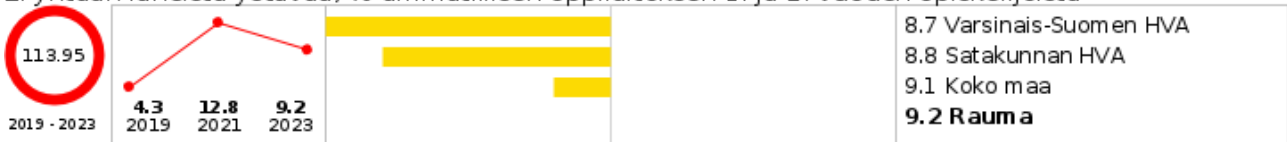
Kokenut vahvaa positiivista mielenterveyttä viimeisen kahden viikon aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Kokee terveydentilansa kesinkertaiseksi tai huonoksi, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

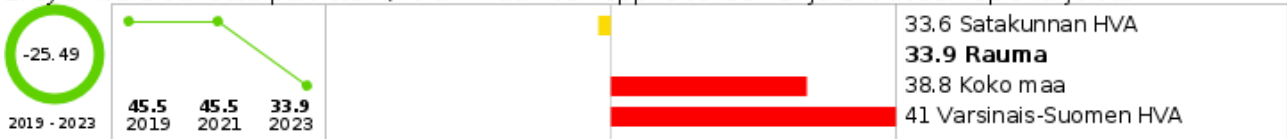
Ei yhtään läheistä ystävää, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

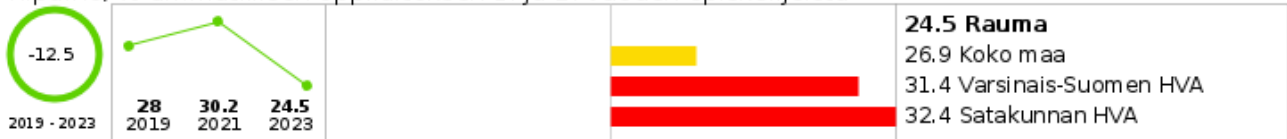
Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei syö koululounasta päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

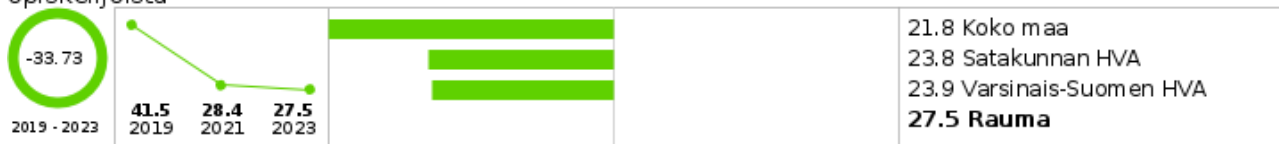
Ylipaino, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

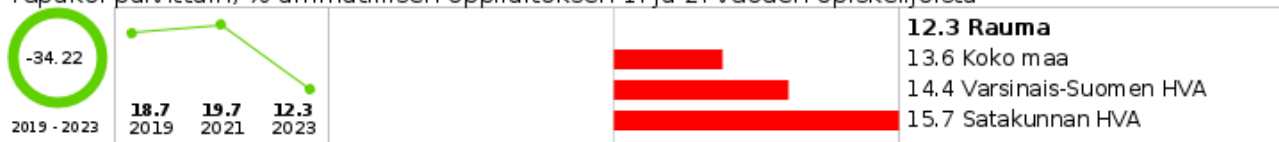
Harrastaa hengästyttävää liikuntaa vapaa-ajalla korkeintaan 1 h viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

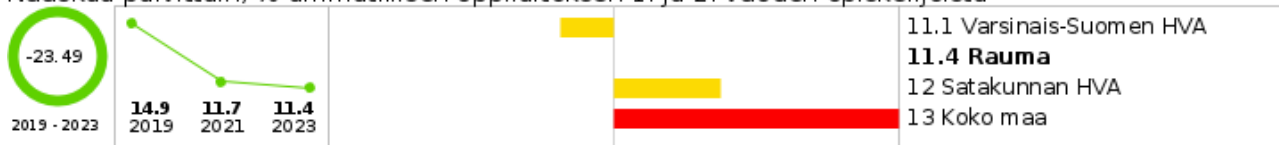
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

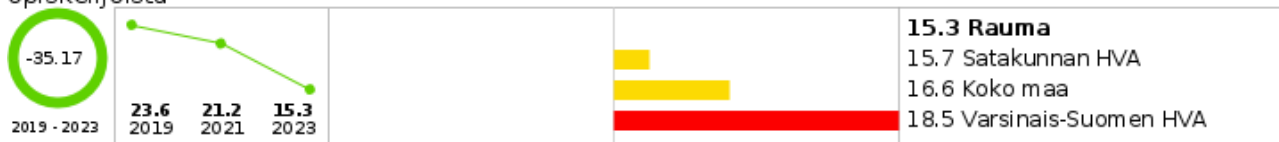
Tupakoi päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

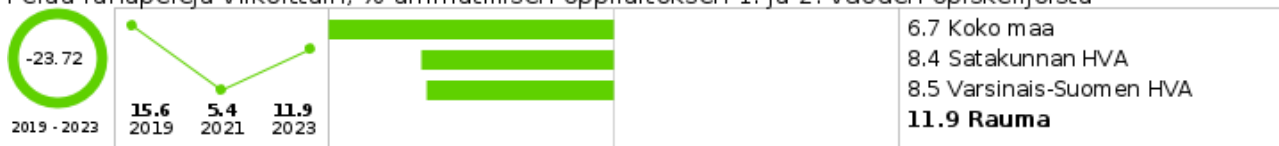
Nuuskaa päivittäin, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

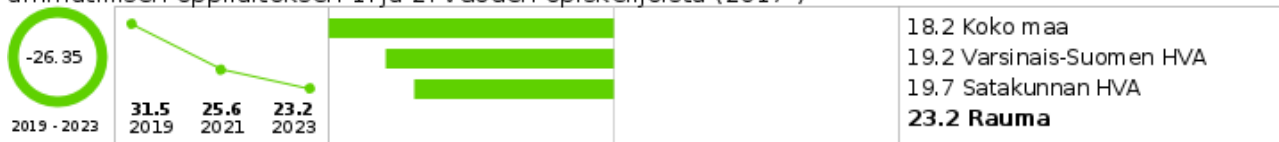
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

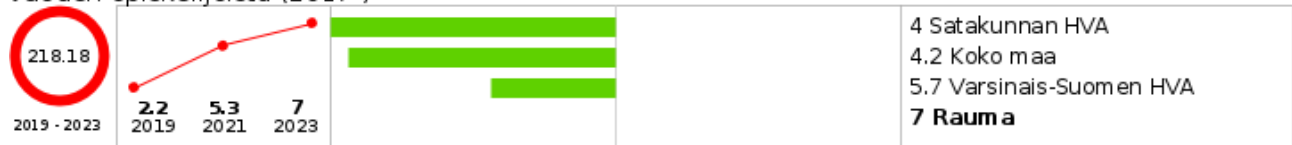
Pelaa rahapelejä viikoittain, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

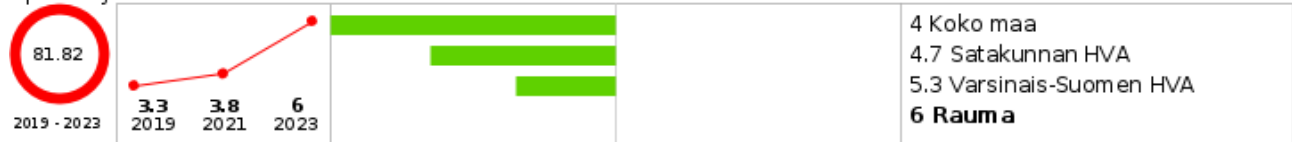
Huolta herättävää päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

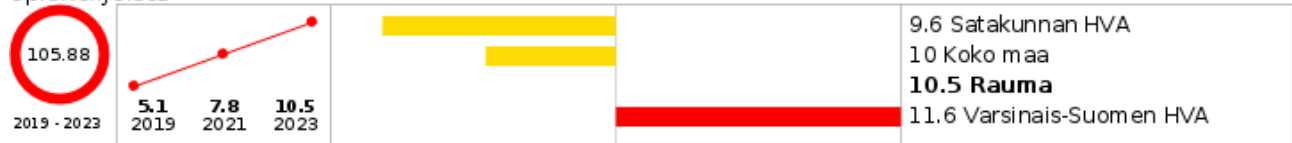
Kokenut seksuaalista häirintää koulussa vuoden aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Erittäin heikko osallisuuden kokemus, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

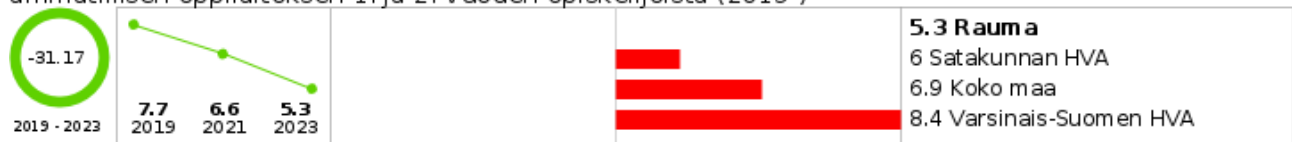

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

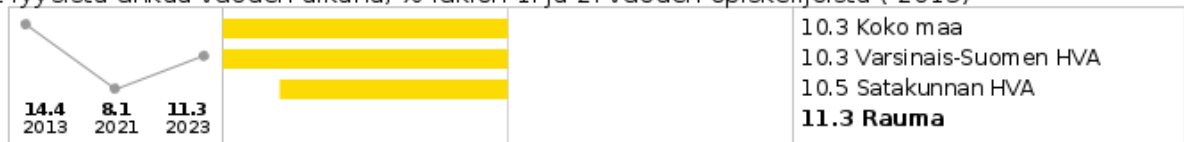
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (-2015)

Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (-2015)

Osallistunut koulukiusaamiseen vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Osallistunut koulukiusaamiseen vähintään kerran viikossa, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

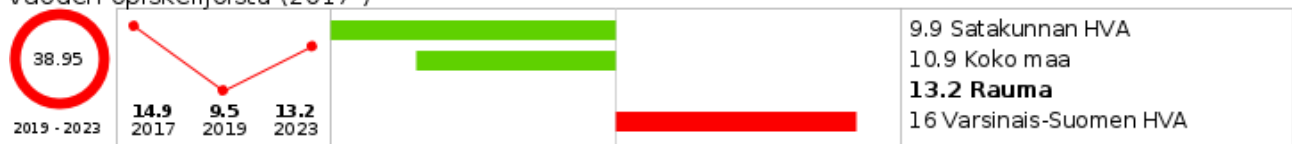
Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

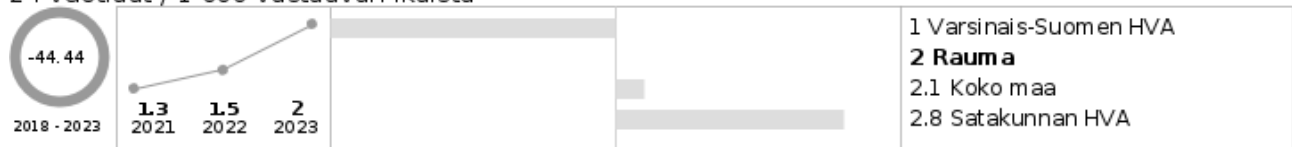
Oppilaitoksen fyysiset työolot häirinneet opiskelua, % ammatillisen oppilaitoksen 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

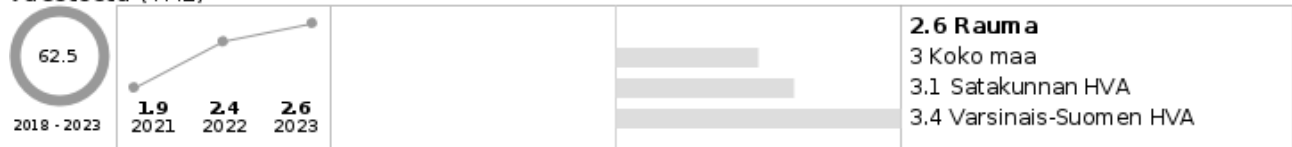
Palvelut

Sosiaali- ja terveydenhuolto

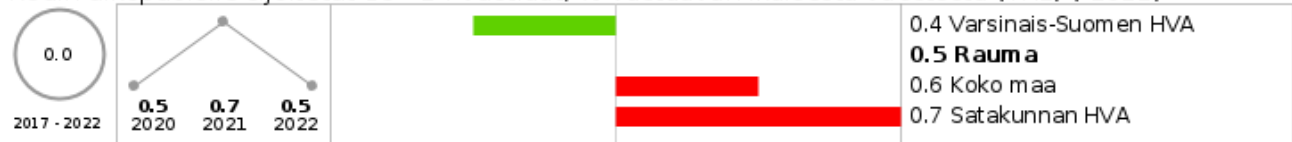
Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 15 - 24-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Lastensuojelun avohuollon asiakkaat, 18 - 24-vuotiaat vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL)

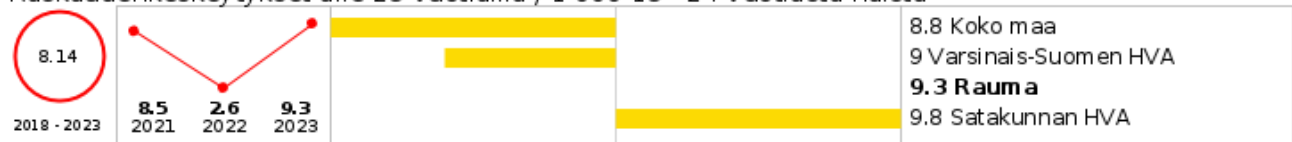
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (THL) (-2022)

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 16 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Raskaudenkeskeytykset alle 25-vuotiailla / 1 000 15 - 24-vuotiaista naista

NUORET JA NUORET AIKUISET - Yhteenveto

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Samoin kuin perusopetuksen puolella, toisen asteen raumalaiset opiskelijat voivat pääsääntöisesti hyvin, omaavat kavereita ja kokevat olonsa turvalliseksi. Monien taustatekijöiden osalta toisella asteella pätevät samat lainalaisuudet kuin perusopetuksessakin. Siten aiemmassa kappaleessa tapahtunutta pohdintaa voi hyödyntää myös nuorisoiäikäisten ja nuorten aikuisten kohdalla.

LUKIO

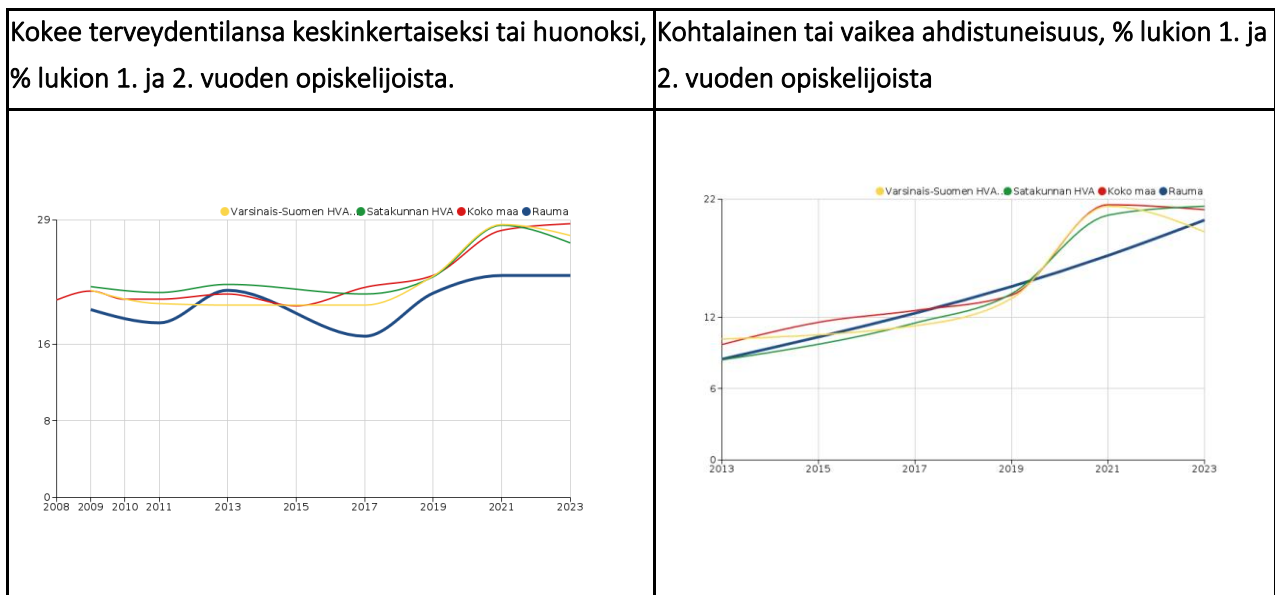
Vaikka lukiolaiset keskimäärin voivat hyvin, ovat viimeisimmät raumalaisten lukiolaisten hyvinvointia tarkastelevat kouluterveyskyselyn tulokset nostattaneet muutamia huolestuttavia asioita esille. Elämään tyytyväisyys vastaa edelleen valtakunnan keskiarvoa, mutta on kuitenkin kouluterveyskyselyn mukaan pudonnut edellisestä kyselyn tuloksesta noin kymmenen prosenttia ollen nyt 66,7 %. Pudotus on poikkeuksellisen suuri. Samoin kuin yläkouluikäistenkin vastauksissa, tyttöjen elämään tyytyväisyys on selkeästi poikia pienempää. Tämänhetkinen maailman tilanne epävarmuuksineen ei riitä selittämään pudotuksen syytä Raumalla ja on varmasti aiheellista, kuten lukiossa on kahden viimeisimmän lukuvuoden aikana tehtykin, pohtia taustatekijöitä negatiiviseen suuntaan kulkevalle muutokselle. Yhteisöllistä työtä tehdään lukiossa lisääntyvässä määrin ja se ei ole merkityksellistä vain elämään tyytyväisyyden mittapuulla vaan myös ahdistuksen poistamisen, yhteenkuuluvuuden lisäämisen ja kiusaamisen vastaisen työn kannalta.

Terveystilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi kokee 23,9 % lukiolaisista ja se vastaa hyvin valtakunnan tendenssiä. Kymmenen vuoden seurantajaksolla tuntemus omasta terveystilasta on pysynyt lukiolaisilla varsin vakaana, vaikka nuoremmilla lapsilla kokemus omasta terveystilasta on heikentynyt. Terveystilanteen kokemiseen ei näytä merkittävästi vaikuttaneen se, että ahdistuksen kokeminen on edellisten vuosien tapaan noususuuntaista.

Kohtalaista tai keskivaikeaa masennusta kokee noin 20 % raumalaisista lukiolaisista, suurin osa heistä tyttöjä. Lukiolaisten ahdistuneisuutta on usein perusteltu lukion kuormittavuudella ja paineilla jatko-opiskelumahdollisuuksista, mutta osittain syynä saattaa viime vuosien osalta edelleen piillä korona-ajan erityiskuormituksessa tai lisääntyneen sosiaalisen median käytön luomissa paikoin epärealistisissa odotuksissa. Lisääntynyt kokemus läheisen ystävän puutteesta voi myös kulkea käsi kädessä ahdistuksen

kanssa. Vaikka läheisen ystävän puute koskee vain 9,6 prosenttia lukiolaisista, on niin kokevien määrä tuplaantunut viime vuosien aikana. Yhtenä osasyynä yksinäisyyden lisääntymiseen tai kuulumattomuuden tunteeseen olisi ehkä aihetta tarkastella luokkamuotoisen lukio-opiskelun lopettamista.

Kouluterveyskyselyn vastausprosentti, Rauma: 79 % (N=318).

Samoin kuin yläkouluikäisilläkin, lukiolaisten liikkumisessa on positiivista suuntausta ja harvoin liikkuvien määrä on jatkanut laskusuuntaa. Samaan aikaan ylipainoisuus on edelleenkin nousussa ja satakuntalaisten lapset ja nuoret ovat maan ylipainoisimpia. Raumalaisista lukiolaisista ylipainoa on 22,8 prosentilla valtakunnan keskiarvon ollessa 17,1 prosenttia. On vaikea löytää sellaisia syitä ylipainolle, jotka jollain tavoin liittyisivät alueellisiin asioihin ja selittäisivät tämän Satakuntaan kulminoituvan haasteen.

Koululounasta päivittäin syövien raumalaisten lukiolaisten määrä on kouluterveyskyselyn mukaan laskenut, tai suoraan indikaattoria tulkitessa lounasta ei-syövien määrä on noussut 28,9 prosentista 35,3 prosenttiin. Kun tähän tulokseen lisätään kouluterveyskyselyssä lukiolaisten verrattain suuri tyytymättömyys kouluruoan makuun ja laatuun, voidaan kouluruokailun tilanne todeta haasteelliseksi. Osaltaan monipuolisen ja terveellisen kouluruoan väliin jättäminen voi lisätä epäterveellistä syömistä ja olla yhteydessä ylipainon kehittymiseen. Se ei kuitenkaan selitä asiaan koko Satakunnan tasolla, sillä Rauman heikosta tuloksesta huolimatta Satakunta kokonaisuudessaan sijoittuu kouluruokailuindeksissä valtakunnan keskiarvoon.

Päihteiden käytön indikaattorit eivät näyttäyty Rauman lukiolaisten kohdalla positiivisena. Ainoastaan laittomien huumeiden kokeilua ilmaiseva indikaattori näyttää laskusuuntaa ja valtakunnan keskiarvoa vähäisempää lukua. Laittomia huumeita ainakin kerran kokeilleita on Rauman lukiolaisista 6,1 %. Päivittäin tupakoivien lukiolaisten määrä on hieman Raumalla noussut, vaikka nuorten tupakointi on pidemmän aikaan ollut yleisesti laskussa. Samoin on käynyt nuuskaamisen suhteen. Lukiolaisista vuonna 2023 tupakkaa päivittäin kertoi polttavansa 2,3 % ja nuuskaavansa 1,3 %. Toki on todettava ja hyvänä asiana pidettävä sitä, että prosentuaaliset luvut ovat kuitenkin hyvin maltilliset. Humalahakuisen alkoholin juominen on noussut, sillä tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa ilmoittaa olevansa 18,7 % Rauman lukiolaisista. Luku on tuplaantunut edellisestä kouluterveyskyselystä ja on myös useamman prosenttiyksikön valtakunnan keskiarvoa korkeampi. Yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä on käsitellyt päihdeteemaa kokouksissaan ja opiskeluhuollossa on ryhdytty toimenpiteisiin esim. järjestetty päihdeteemapäivä opiskelijoille ja 2. vuosikurssin huoltajien vanhempainilta tammikuussa 2022.

AMMATILLISET OPPILAITOKSET

Viimeisimmät Rauman oppilaitosten tulokset näyttäytyvät yleisesti lukion tuloksia positiivisempana. Tuloksiin on kuitenkin hyvä suhtautua varauksella, sillä ammatillisen puolen vastausprosentti jäi hyvin pieneksi kouluterveyskyselyssä eikä johtopäätökset välttämättä ole kovin luotettavia.

Ammatillisista opiskelijoista elämänsä tyytyväisiä tällä hetkellä on 70,4 %, mikä tarkoittaa, että heidän tyytyväisyytensä on hieman suurempaa kuin lukiolaisten. Elämään tyytyväisyys on laskenut viime vuosina, muttei aivan yhtä paljon kuin lukiolaisten. Tyytyväisyys on kuitenkin raumalaisten nuorten osalta seurannut valtakunnallista suuntaa kehityksessään ja vielä toistaiseksi ollut tuloksena hieman valtakunnan keskiarvoa parempi. Terveystilansa kohtalaiseksi tai heikoksi ammatillisella puolella kokee 23,2 %, mikä vastaa aika tarkkaan lukiolaisten kokemuksia. 9,2 % ilmoittaa, ettei omaa yhtään läheistä ystävää. Luku on tullut alaspäin vuoden 2021 kouluterveyskyselystä. Viime vuosina korona-aika ja ammatillisissa opinnoissa lisääntynyt etäopiskelu ovat olleet huolenaiheita, sillä ne ovat saattaneet kasvattaa yksinäisyyden tunnetta varsinkin muualta Raumalle tulleiden opiskelijoiden keskuudessa. Tällä erää kehitys näyttäisi kuitenkin kulkeneen positiiviseen suuntaan.

Ahdistuneisuus ei ole ammatillisilla opiskelijoilla yhtä suurta kuin lukiolaisilla ja erona lukiolaisiin, ahdistuneisuus on ollut selkeästi laskusuuntaista. Ahdistuneiksi itseään kokevia oli edeltävässä kouluterveyskyselyssä 22,5 % ja vuonna 2023 heitä oli 14,3 %. Tulos on positiivinen myös valtakunnan lukuun verrattuna. Ahdistuksen vähäisempi määrä liittyy mahdollisesti siihen, että ammatillisella puolella opiskeluiden kuormitus on erilaista eikä paineet jatko-opiskelupaikoista ole samalla tavalla ajankohtaisia kuin lukioissa.

Samalla kuin yläkoululaisten ja lukiolaisten koululounaan syöminen on vähentynyt, ammatillisten opiskelijoiden osalta koululounaan syöminen on lisääntynyt. Toisin sanoen 33,9 % ilmoittaa, ettei syö koululounasta päivittäin. Ko. luku on laskenut selkeästi edellisestä tutkimuksesta vuonna 2021 ja samalla se on valtakunnan keskiarvoonkin verraten positiivinen lukema. Toki on huomattava, vaikka kehityskulku on ammatillisella puolella myönteinen, kulkee se lukuna varsin tasoissa lukion kanssa. Kun asiaa tarkastellaan yksityiskohtaisemmin on huomattava, että kouluruoan toimittaja on eri perusopetuksessa ja lukiossa kuin ammatillisella puolella. Ruoan toimittajien tekemät ratkaisut saattavat selittää kehityskulkua.

Siinä missä ylipainoisuus haastaa koko Satakuntaa, vuoden 2023 osalta ammatillisten 1.-2. vuoden opiskelijoista ylipainoisia on vain 24,5%. Sana "vain" viittaa tässä tapauksessa siihen, että ylipainoisten määrä on laskusuuntainen ja pienempi kuin Satakunnassa tai valtakunnallisesti keskimäärin. Silti ammatilliset opiskelijat näyttäytyvät tuloksissa ylipainoisempina kuin lukiolaiset. Tämä lienee yhteydessä liikkumiseen. Ammatillisissa opiskelijoissa on selkeästi enemmän vähän liikkuvia kuin lukiolaisissa - 33,9 % ilmoittaa harrastavansa hengästyttävää liikuntaa korkeintaan tuntia viikossa.

Päihteiden käytössä voisi ammatillisten opiskelijoiden kohdalla olevan positiivista vivahdetta, sillä kaikki tähän hyvinvointikertomukseen mukaan otetut päihdeindikaattorit ilmaisevat laskevaa suuntaa päihteiden käytössä. Se ei yksiselitteisesti tarkoita, että tilanne kokonaisuudessaan olisi hyvä ja ennaltaehkäisevä päihdetyö tarpeetonta. Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa ilmoittaa raumalaisista ammatillisista opiskelijoista olevansa 27,5 %. Tämä luku, kuten päihteiden käyttöä indikoivat muutkin luvut, ovat ammatillisilla opiskelijoilla suurempia kuin lukiolaisilla, mutta ne ovat lukiolaisten nousevassa ja ammattiopiskelijoiden laskevassa trendissä tulleet lähemmäksi toisiaan. Tupakointi on vuoden 2021 lukemasta 19,7 % tullut selkeästi alaspäin vuoden 2023 lukuun 12,3 % verrattuna. Nuuskan käyttö on vähentynyt hieman ja laittomien huumeiden vähintään kertaluonteisen kokeilun kertoo tehneensä 15,3 % raumalaisista ammattiopiskelijoista. Keskimäärin päihteiden käytössä Rauma kulkee linjassa valtakunnan tulosten kanssa, jopa hieman sitä alhaisempana, mutta humalahakuinen juominen on valtakunnan keskiarvoa suurempaa. Kun kaikkien raumalaisten toisen asteen opiskelijoiden osalta humalahakuinen juominen osoittaa lisääntymisen merkkejä, se olisi mahdollinen hyvinvoinnin toimenpiteiden kohde. Kuten myös viikoittain rahapelejä pelaavat ammatilliset opiskelijat, joiden määrä oli edellisestä tutkimuksesta tuplaantunut ollen nyt 11,9 %.

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö - toisen asteen opiskelijat

Turvallisuutta tarkastelevassa osuudessa indikaattoreina on tarkasteltu fyysisen uhan kokemuksia sekä koulukiusaamista.

Sekä lukiolaiset että ammatilliset opiskelijat ovat vuoden aikana kokeneet fyysistä uhkaa suurin piirtein saman verran. Molempien osalta uhkaa on kokenut noin 10-11 % opiskelijoista. Se asettuu valtakunnallisessa vertailussa lukiolaisten osalta maan keskiarvoon ja ammatillisten opiskelijoiden osalta valtakunnan keskiarvoa pienemmäksi. Siinä missä lukiolaisten uhan kokemukset ovat olleet hienoisessa nousussa, ammatillisilla opiskelijoilla suunta on ollut selkeästi laskeva. Uhan laadusta ei tässä indikaattorissa saa eritellympää tietoa, mutta tämän perusteella yleinen turvallisuus opiskelijoiden sosiaalisissa ja fyysisissä ympäristöissä ei nosta

esille mitään erityistä. Rauma pienehkönä kaupunkina tarjoaa 90 %:lle opiskelijoista perusturvallisen kasvu- ja opiskelu ympäristön.

Viikoittaiseen kiusaamiseen osallistumisen indikaattori näyttää kaikille opiskelijoille maltillisia ja alle valtakunnan keskiarvon osoittavia lukemia.

Rauman kaupungin Nuorisotoimen palvelut

Kunnallisella nuorisotyöllä on merkittävää vaikutusta nuorten hyvinvointiin ja se on koulujen monialaisen yhteistyön tärkeä kumppani. Nuorisotyötä on kouluissa ja oppilaitoksissa tapahtuva nuorisotyö, avoin nuorisotilatyö, nuorten harrastustoiminta, nuorten paikallinen järjestötoiminta, jalkautuva nuorisotyö, etsivä nuorisotyö, nuorten työpajatoiminta.

Kunnan nuorisotoimen prosenttiosuus on kunnan budjetista: 1,34 %

Kunnan nuorisotoimen henkilötyövuodet ovat yhteensä: henkilötyövuosia 24, joista 19 toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa ja viisi määräaikaissä työsuhteessa. Henkilöstössä on nuorisopäällikkö (1), koordinaattori (3), nuorisohjaaja (7), etsivä nuorisotyöntekijä (3) sekä työpajan valmentaja (10).

Erilaisten nuorisopalveluiden saatavuus kunnassa: nuorisopalvelut tarjoavat seuraavia palveluita: nuorisotilojen ohjattu toiminta, pienryhmätoiminta, digitaalista nuorisotyötä, nuorten tieto- ja neuvontatyötä, nuorten kesätyöllistämistä, etsivää nuorisotyötä, katu/jalkautuvaa nuorisotyötä, Ohjaamon palveluita, nuorten työpajatoimintaa sekä nuorisotyötä kouluissa ja koulujen nivelvaiheessa. Lisäksi nuorisopalvelut mahdollistaa nuorten omaehtoisen toiminnan ja tarvittaessa järjestää koulutuksia tai tiedotustilaisuuksia nuorille sekä tekee kansainvälistä nuorisotyötä.

4 TYÖIKÄISET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavan ikäistä

Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 25 - 64-vuotiaita, % vastaavan ikäisestä väestöstä

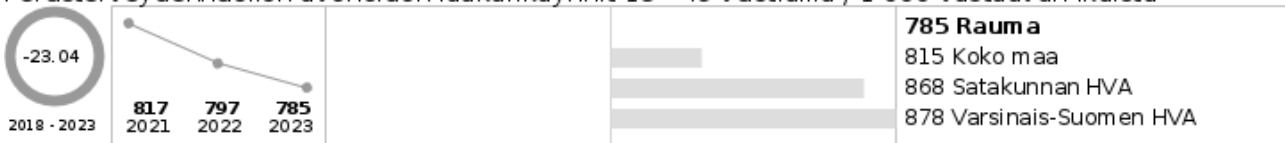

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavan ikäistä

TYÖIKÄISET - Yhteenveto

Terve Suomi -tutkimus tuottaa kattavaa tietoa Suomessa asuvien työikäisten aikuisten terveydestä, hyvinvoinnista ja palveluista. Tiedot kerättiin vuosina 2022 - 2023 kyselylomakkein ja terveystarkastusmittauksin. Satakunnan tulokset ovat tarkasteltavissa iän ja sukupuolen sekä koulutusryhmän ja hyvinvointialueen mukaan. (THL, 2023.)

Tutkimuksen mukaan Satakunnassa elämänlaatunsa hyväksi tuntevien osuus on laskenut ja osuus on pienempi, kuin koko maassa keskimäärin.

Terveystensä keskitasoisiksi tai sitä huonommaksi kokevien osuus on hieman kasvanut vuodesta 2020 vuoteen 2022 Satakunnassa. Määrä on myös hieman suurempi, mitä koko maassa keskimäärin.

Lihavien 20 - 64 -vuotiaiden osuus kehon painoindeksiin mukaan on Satakunnassa korkeampi mitä koko maassa keskimäärin.

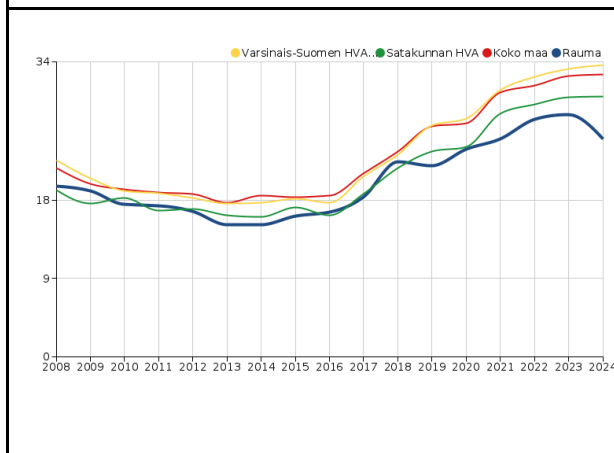
Satakunnassa liikuntasuosituksen mukaan liian vähän liikkuvien osuus on suurempi kuin koko maassa keskimäärin.

Myös tupakoinnin ja alkoholin käytön suhteen Satakunnassa on heikoimmat tulokset.

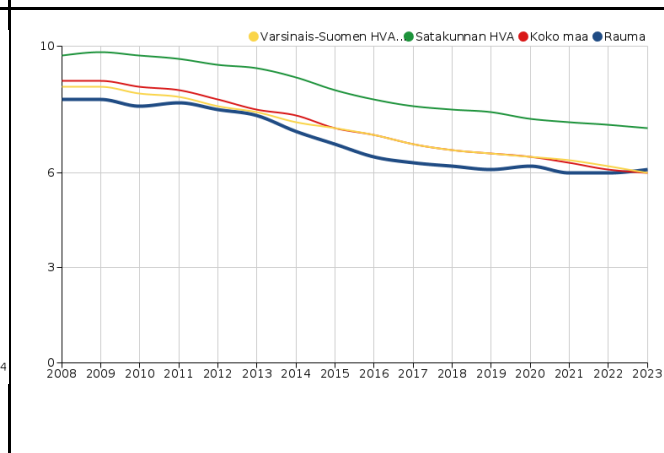
Ainoastaan itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus on Satakunnassa pienempi, kuin koko maassa keskimäärin.

Raumalla mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 25 - 64-vuotiaiden osuus on pysynyt matalana verrattuna Satakuntaan ja koko maahan. Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneiden osuus on kasvanut ollen kuitenkin pienempi Raumalla kuin koko maassa keskimäärin. Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettujen 25 - 64 -vuotiaiden osuus on myös lievästi kasvusuuntainen ollen myös pienempi Raumalla kuin koko maassa keskimäärin. Lähde: Sähköinen hyvinvointikertomus, luettu 17.3.2025. Sotkanet.

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä.

HYTE -kerroin. Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä.

Raumalla työkyvyttömyyseläkettä saavien 25 - 64 -vuotiaiden osuus on pysynyt vakaana ollen pienempi kuin Satakunnassa ja suurin piirtein samalla tasolla kuin koko maassa keskimäärin. Työkyvyttömyyseläkkeen saaminen ilmaisee pitkäaikaista tai pysyvää työkyvyttömyyttä, jonka yleisimmät sairausryhmät sen taustalla ovat mielenterveyden häiriöt ja tuki- ja liikuntaelinten sairaudet sekä yksittäisistä sairauksista depressio ja selkäsairaudet. Rakennetyöttömyys on myös pitkäaikaisena trendinä ollut laskusuunnassa, mutta sen eteen tarvitaan uusia ja rohkeita avauksia, miten eri sektorit, kuten hyvinvointialue, järjestöt ja yksityissektori saadaan tekemään enemmän yhteistyötä.

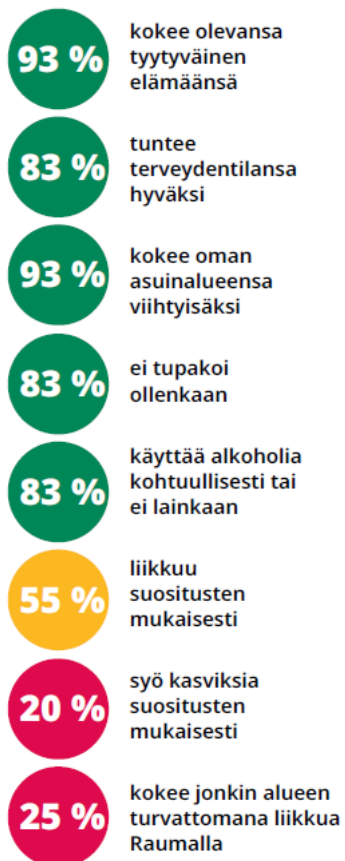
Lähde: Sähköinen hyvinvointikertomus, luettu 17.3.2025.

Työllistäminen on yksi keskeinen keino ehkäistä syrjäytymistä. Lisäksi kaikki järjestöt tekevät syrjäytymisen ehkäisemiseksi työtä ja toimivat myös TE-palvelujen kumppanina. Kunnilla onkin uudistuksen jälkeen hyvät lähtökohdat tarjota asiakkaille kohdennettuja ja paikallisten työmarkkinoiden tarpeisiin sopivia palveluja.

Rauman kaupunki toteutti lokakuussa 2024 hyvinvointikyselyn, johon saatiin peräti 2 680 vastausta. Edellinen kysely toteutettiin lokakuussa 2022 ja siihen saatiin 1330 vastausta.

Vastausten mukaan jopa 93 % kokee olevansa tyytyväinen elämäänsä, 83 % tuntee terveydentilansa hyväksi ja 93 % kokee oman asuinalueensa viihtyisäksi.

Vastaajista 83 % ei tupakoi ollenkaan, 83 % käyttää alkoholia kohtuullisesti tai ei lainkaan ja 55 % liikkuu suositusten mukaisesti.

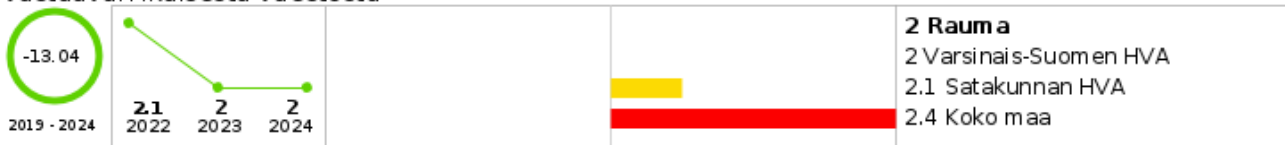
Parannettavaa on kasvisten syönnissä, kun vain 20 % vastaajista syö kasviksia suositusten mukaisesti.

Raumalla 25 % vastaajista kertoi kokevansa jonkin alueen turvattomana liikkuessa ja erityisesti pimeät ja syrjäiset kadut sekä alikulut koettiin turvattomina.

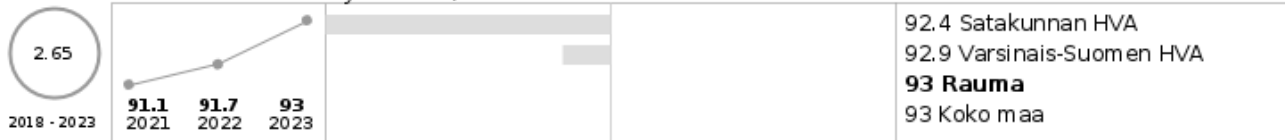
5 IKÄIHMISET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

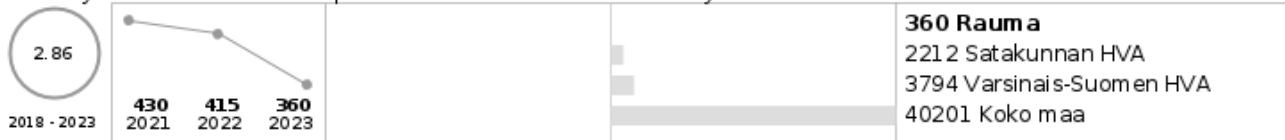
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavan ikäisestä väestöstä

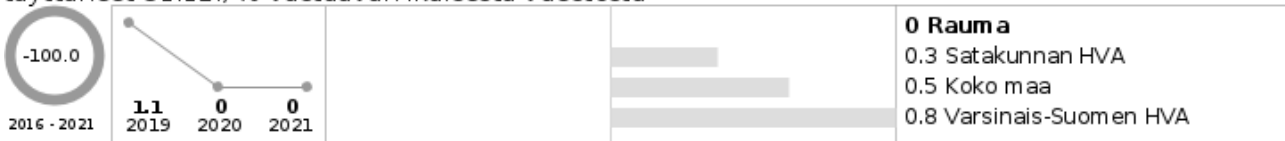
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

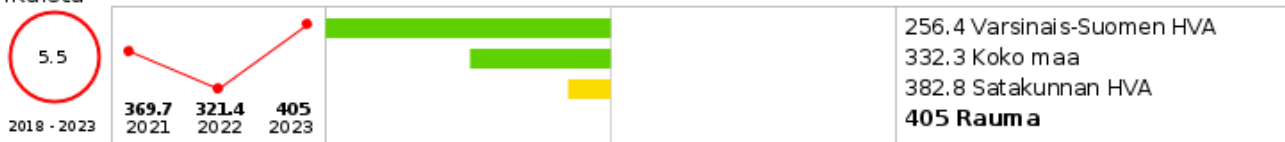
Ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 31.12.

Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 31.12., % vastaavan ikäisestä väestöstä

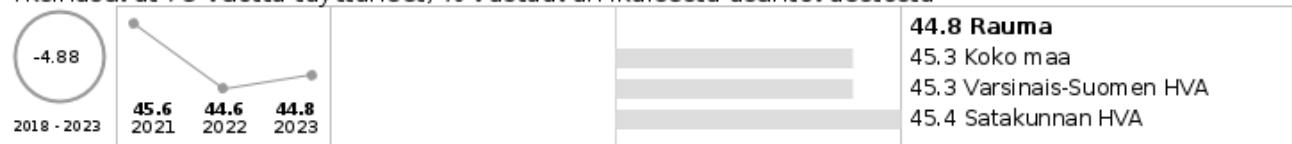
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajakset 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

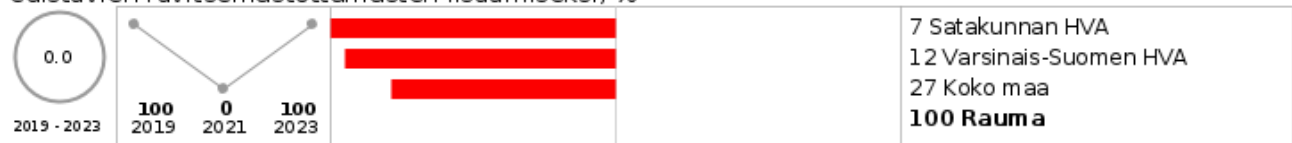
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu
HYTE-indikaattori

Yksinasuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä asuntoväestöstä

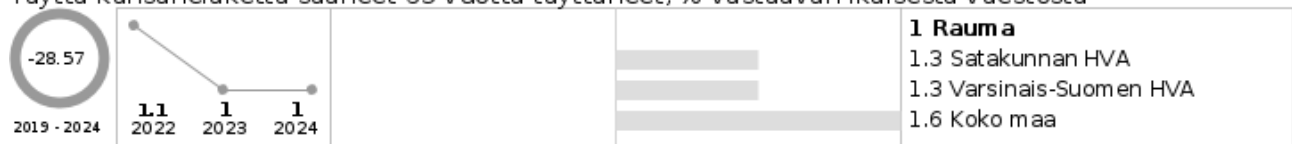

Kunta on asettanut tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneiden hyvinvointia ja terveyttä edistävien ravitsemustottumusten lisäämiseksi, %

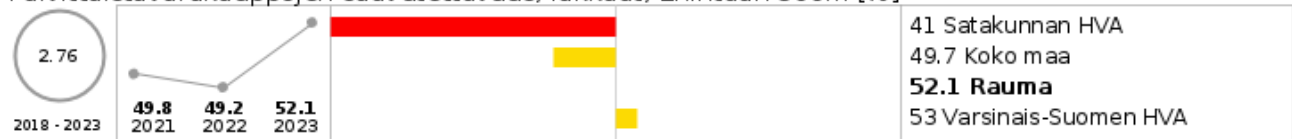
Opiskelu, työ ja toimeentulo

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

Päivittäistavarakauppojen saavutettavuus, iäkkäät, Enintään 500m [%]

IKÄIHMISET – Yhteenveto

Raumalla yli 65-vuotiaiden määrä on kasvanut viime vuosina. Ennaltaehkäisevien toimien kehittäminen on tärkeää, jotta ikääntyvien toimintakyky ja kotona asuminen voidaan turvata. Kotona asuvien ikääntyneiden osuus on kasvusuunnassa. Ikääntyneiden palveluissa puhutaan ympärivuorokautisesta hoidosta ja laitosvoittoinen palvelurakenne on päättymässä, mistä johtuukin laitoshoidon nolatilasto.

Vuonna 2023 Rauman Hyvinvointikeskuksessa toimivan Palvelutorin toimintaperiaatteet muuttuivat hyvinvointialueen organisaatiomuutoksen johdosta. Hyvinvointikeskuksen Aino -kahvilaan saatiin toimija, mikä vahvistaa rakennuksen elinvoimaa ja tarjontaa. Sisääntulokerroksen kahvila- ja ravintolatilat toimivat kohtaamispaikkana ikäihmisille.

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 -vuotta täyttäneillä ovat nousseet Raumalla ja HYTE -tulosindikaattorin osalta tilanne on myös heikentynyt. Kotihoidon piirissä on yhä heikkokuntoisempia vanhuksia, mikä osaltaan lisää kaatumisriskiä kotona. Ammattilaisten toteuttamaa ulkoilua ikäihmisten kanssa on vähennetty kotihoidossa.

Ikäihmisten hyvinvointiin liittyvät 75- vuotta ja 80- vuotta täyttäneiden ennaltaehkäisevät terveystarkastukset on lopetettu hyvinvointialueella vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialueen ikäkeskuksissa toimineet seniorineuvolat on myös lopetettu.

Hyvinvointialueen vanhuspalveluissa jatkuu seuraavia toimintoja:

- Arki paremmaksi – koulutus jatkuu edelleen, mutta sisältö on muuttunut ja supistunut. Rauman liikuntapalvelut eivät ole enää mukana toteuttamassa koulutusta.
- Geriatrinen poliklinikka, jossa toimivat Pysy Pystys -poliklinikka ja Muistipoliklinikka, Kaunisjärven hyvinvointikeskuksessa
- Hyvinvointikeskuksen kuntosali on ollut aktiivisessa käytössä (n. 290 asiakasta viikoittain).
- Vapaaehtoisten ulkoilustävytoiminta on aktiivista.

Ikääntyneiden huoli-ilmoitusten määrä (Hyvinvointialueen tilasto)

Ilmoitusten määrä on kasvusuunnassa Raumalla. Satakunnassa yhteensä oli 2904 ilmoitusta vuonna 2024.

2020	2021	2022	2023 /kesäkuusta alk.	2024
n. 300	480	470	270 (7kk) (39 ilm. /kk)	551 (46 ilm. /kk)

Ikäihmisten hyvinvoinnin ja toimintakyvyn edistäminen on tärkeä osa sekä kaupungin että hyvinvointialueen ennaltaehkäisevää toimintaa. Sen edistämiseksi kaupungissa toteutetaan monipuolisesti erilaisia toimenpiteitä.

Ikääntyneiden osallistumista kulttuuriin on pyritty madaltamaan. Rauman kaupunki on mahdollistanut yhteistyössä eri verkostojen sekä ikäihmisten neuvoston kanssa erilaisia kulttuuritapahtumia, esim. teatteria. Hyvinvointialueella on toiminnassa kulttuuriluotsi -toimintaa.

Rauman kaupunki vastasi Vasemmistoliiton Rauman valtuustoryhmän aloitteeseen koskien Rauman kaupungin liittymistä ikäystävällisten kuntien verkostoon. Rauman kaupungin strategiaa jalkauttavassa hyvinvointiohjelmassa on huomioitu vanhuspalvelulain mukainen suunnitelma ikääntyneen väestön toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi. Osana hyvinvointityön rakenteita Rauman kaupungissa toimii hyte-verkosto sekä ikäihmisten neuvosto. Kaupungin järjestökoordinaattori on ikäihmisten neuvoston sihteeri. Rauman kaupunki kuuluu valtakunnalliseen Terve Kunta -verkostoon, jossa myös huomioidaan väestöryhmittäiset tarpeet hyvinvoinnin edistämiseksi. Rauma tekee jo nyt varsin paljon yhteistyötä useiden kuntien ja erilaisten verkostojen kanssa, joten päätettiin jatkaa aktiivista työtä laajasti ilman liittymistä ikäystävällisten kuntien verkostoon.

Senioripassiin liittyviä toiveita ja tarpeita selvitettiin opinnäytetyön kautta. [Opinnäytetyö](#), 2024. Heinänen & Rantakytö. Kuntien kokemuksia seniorirannekkeesta. Rauman kaupunginhallitus myönsi määrärahan Seniorirannekkeen palvelujen laajentamiseksi vuodelle 2025 (KH 18.11.2024, 407). Valmistelua tehdään yhdessä kaupungin hyvinvointityön, liikuntapalvelujen sekä ikäihmisten neuvoston kanssa.

Rauman kaupunki jatkaa hyvin toimivaa penkkiohjelmaa sekä senioreitten kulttuuriviikkojen monipuolista ohjelmaa. Rauman kaupungin uudet helppokulkuiset reitit (Kanaalin ympäri, Keskuspuisto ja Kaunisjärvi) reitit on selvitetty yhdessä neuvostojen kanssa. Penkit eivät näy vielä kartoilla, joten tehdään tarvittaessa myös selkeämpi opastus.

Ikäihmisten digitaitojen valmiuksiin on panostettu ja niiden osaamista on tuettu, kun kirjastossa alkoi digiohjaus vapaaehtoisten kanssa syksyllä 2024. Kirjastossa toimivat myös kansallinen e-kirjasto, e-kirjat ja e-lehdet, kansallinen elokuvakirjasto.

Terve Suomi -tutkimuksen mukaan 75-vuotta täyttäneiden elämänlaatusa hyväksi tuntevien osuus on Satakunnassa pienempi kuin koko maassa keskimäärin.

6 KAIKKI IKÄRYHMÄT

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

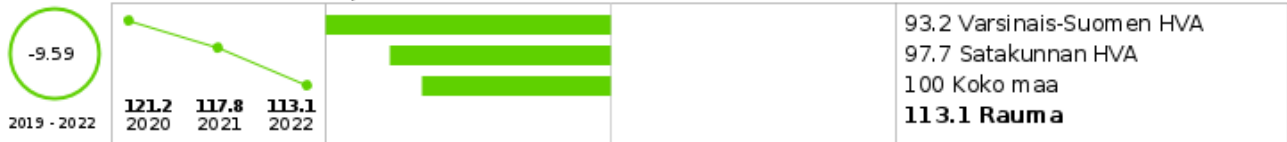
Sairastavuusindeksi, ikävakioitu

Aivoverisuonitauti-indeksi, ikävakioitu

Alkoholisairastavuusindeksi, ikävakioitu

Diabetesindeksi, ikävakioitu

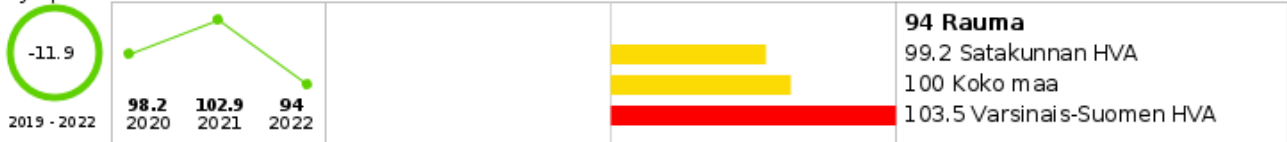
Mielenterveysindeksi, ikävakioitu (-2019)

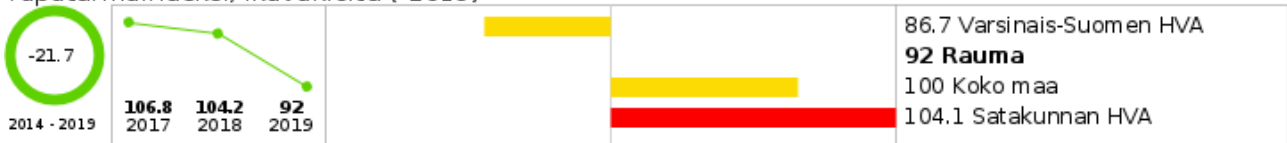
Sepelvaltimotauti-indeksi, ikävakioitu

Syöpäindeksi, ikävakioitu

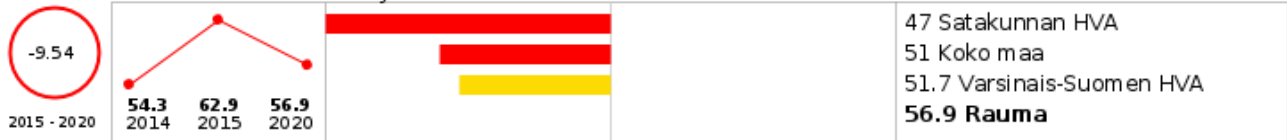
Tapaturmaindeksi, ikävakioitu (-2019)

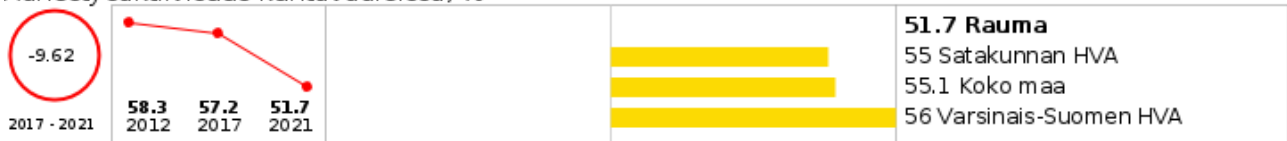
Tuki- ja liikuntaelinsairausindeksi, ikävakioitu (-2019)

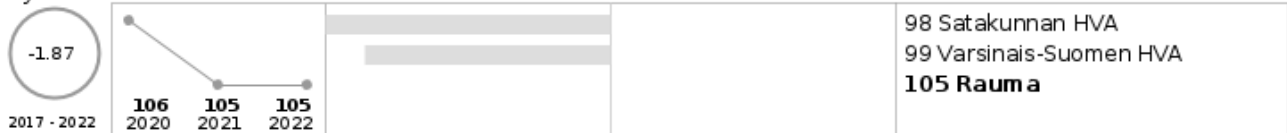
Elämänlaatuensa (EuroHIS-8) hyväksi tuntevien osuus (%)

Äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa, %

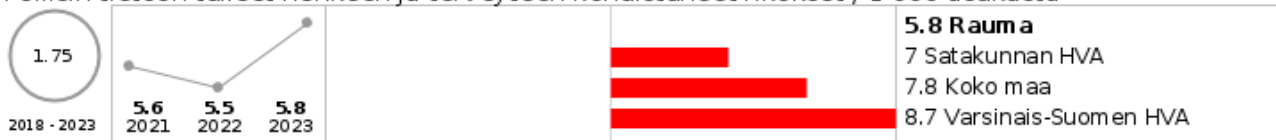

Hyvinvointi-indeksi

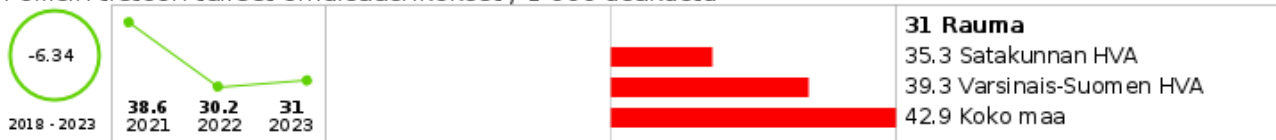

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

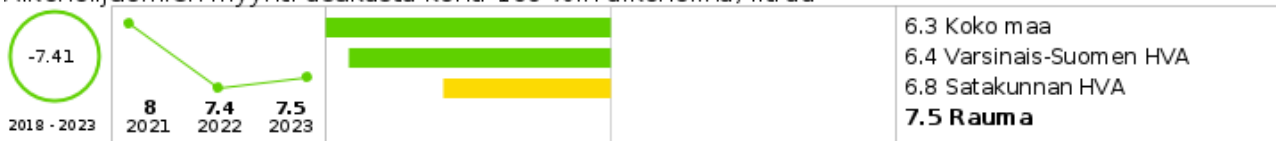
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

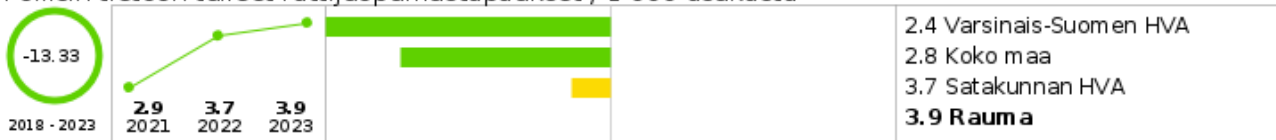
Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

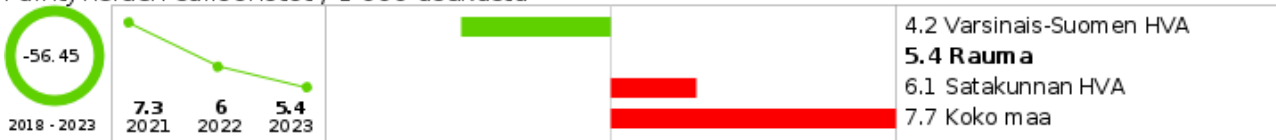
Alkoholijuomien myynti asukasta kohti 100 %:n alkoholina, litraa

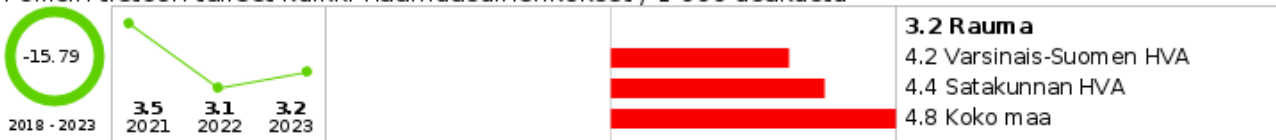
Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta

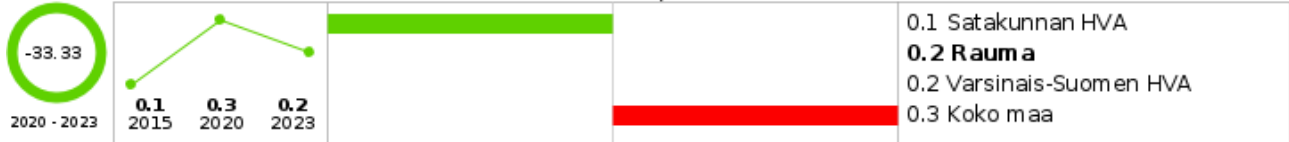
Päihtyneiden säilöönnotot / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikokset / 1 000 asukasta

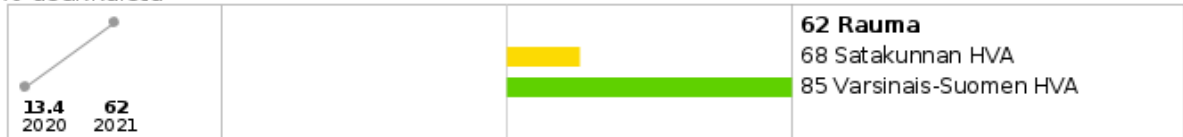
Poliisin tietoon tulleet huumausaineiden käyttörিকokset / 1 000 asukasta

Kevyen liikenteen väylät (metriä) / asukas

Kaupungin ylläpitämiä jalankulun ja pyöräilyn väyliä 111 km (tilinpäätös 2024) > 2,86 m / asukas

Enintään 1 kilometrin etäisyydellä säännöllisen liikenteen joukkoliikenteen pysäkeistä asuvat, % asukkaista

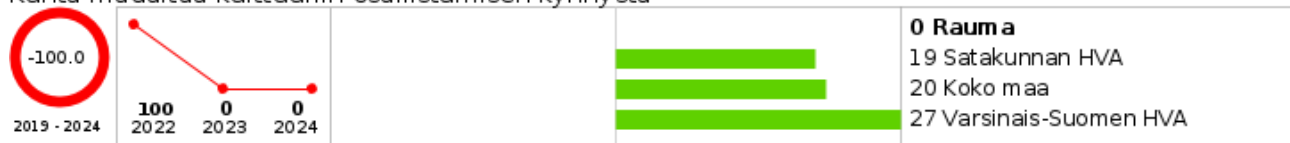
Lähivirkistykseen soveltuvien alueiden saavutettavuus, väestö, enintään 1000 m [%]

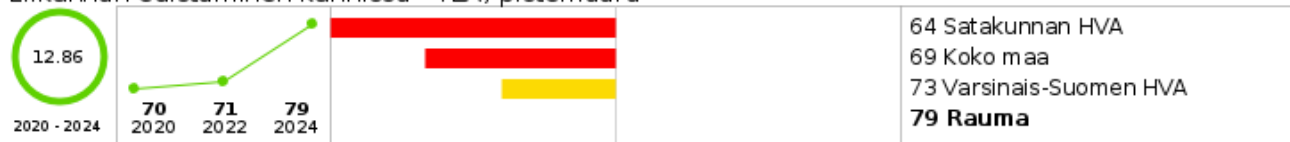
Palvelut

Vapaa-aika

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnystä

Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä

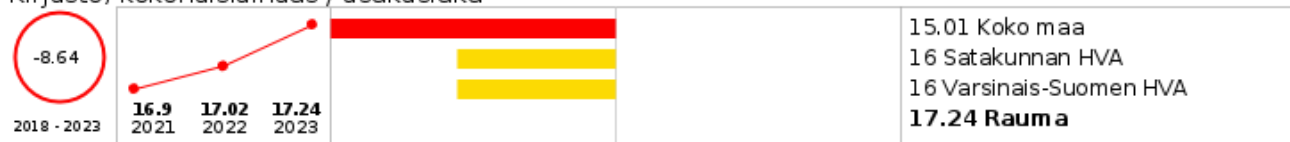
Kirjasto, lainaajia / asukasluku %

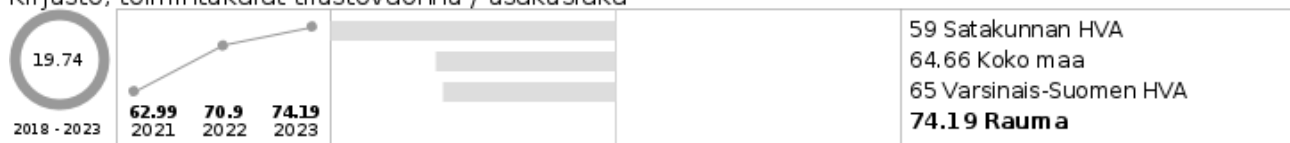
Kirjasto, fyysiset käynnit / asukasluku

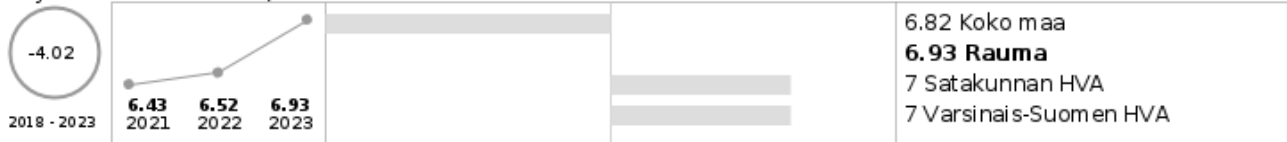
Kirjasto, kokonaislainaus / asukasluku

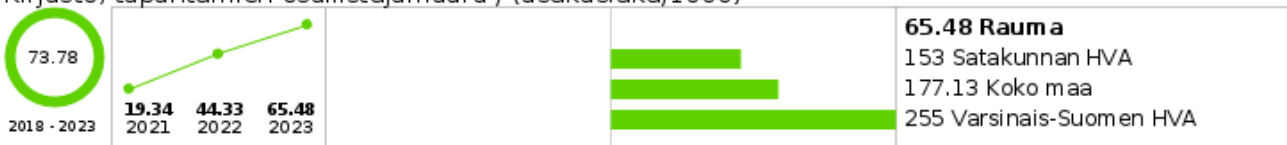
Kirjasto, toimintakulut tilastovuonna / asukasluku

Kirjastoaineistokulut / asukasluku

Kirjasto, tapahtumien osallistujamäärä / (asukasluku/1000)

Kunnan vähimmäistietoindikaattorit, itsearviointi

Itsearviointi kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman valmistelusta ja hyödyntämisestä

Rauman kaupunki valmistelee laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokausittain ja vuosittain hyvinvointiohjelman arviointiraportin tunnuslukuineen.

Hyvinvointitietoa pidetään arvokkaana ja se ohjaa kaupungin päätöksentekoa.

Itsearviointi kunnan hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työn rakenteesta, resursseista ja prosessista

Kaupungin hyvinvointityön rakenteita, vuosikelloja ja toimintatapaa kirkastettiin syksyllä 2024. Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjausryhmä kuvattiin kaupungin organisaatiokaavioon ja hyvinvointityö hallintosääntöön. Keskeisimmät muutokset ohjausryhmän toiminnassa kohdistuivat tehtävien kirkastamiseen, kokoussisältöjen kehittämiseen ja kokousmääriin. Lisäksi työikäisten ja ikääntyneitten työryhmät tiivistettiin yhdeksi HYTE-verkostoksi ja sen kokoonpanoa pienennettiin ja tehtävät konkretisoitiin. Vakituiset resurssit kaupungin hyte- työssä ovat 1,5 htv.

Itsearviointi kunnan ehkäisevästä päihdetyöstä ja sen rakenteiden vahvuudesta

Ehkäisevän päihdetyön toimielin nimettiin kunnassa erikseen (KH 6.3.2023, 91) huolehtimaan ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan valtuustokaudelle 2023 - 2025. Toimielin on kokoontunut aktiivisesti ja edistänyt ennaltaehkäisevää päihdetyötä mm. järjestämällä päihdeluennon (Marko Jantunen), TOIVO -hankkeen myötä (ESR -hanke) sekä koordinoimalla päihdetilannekyselyn Raumalla. Nuorten osalta vastauksia saatiin 1322, aikuisten vastausmäärä jäi pieneksi 106.

Itsearviointi kunnan yhdenvertaisuuden, sukupuolten tasa-arvon ja palveluiden yhdenvertaisen saavutettavuuden edistämisestä

Kaupunkistrategian linjauksissa edistämme toiminnallamme yhdenvertaisuutta, suvaitsevaisuutta ja turvallisuutta. Kaupunki on laatinut `Yhdenvertaisuus-, ikä- ja tasa-arvo -ohjelman`, jossa kaupunki sitoutuu edistämään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Yhdenvertaisuus-, ikä- ja tasa-arvo-ohjelmassa linjataan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistävät toimintatavat työnantajan

näkökulmasta. Oppilaitokset ovat laatineet yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelmat koskien oppilaitosten toimintaa. Kaupungissa ei ole laadittu erillistä yhdenvertaisuus - ja tasa-arvosuunnitelmaa kuntalaisten näkökulmasta.

Itsearviointi kunnan elinvoiman edistämisestä

Rauman kaupungin elinvoimaohjelma konkretisoi elinvoiman edistämistä kaupungissa. Uusi elinvoima - toimiala perustettiin 1.1.2025 alkaen. Uudistuksen taustalla on voimaan tullut muutos työvoimapalvelujen järjestämisessä, kun työllisyyspalveluiden toteutusvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Rauman kaupunki toimii järjestämisvastuukuntana Etelä-Satakunnan työllisyysalueella, ja kaupunkiin siirtyi n. 60 työntekijää aiemmalta TE-toimistolta. Palvelurakenteen muutos mahdollistaa tehokkaamman tuen yrityksille, työnhakijoille ja elinkeinoelämän kehitykselle.

KAIKKI IKÄRYHMÄT – Yhteenveto

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

Sairastavuusindeksi ilmaisee kunnan väestön sairastavuutta suhteessa koko maan tasoon. Indikaattori koostuu kymmenestä erillisestä sairausryhmittäisestä osaindeksistä, jotka kuvaavat kyseisten sairauksien yleisyyttä alueen väestössä. Indeksissä ovat mukana syövät, sepelvaltimotauti, aivoverisuonitaudit, tuki- ja liikuntaelinsairaudet, vakavat mielenterveyden häiriöt, tapaturmat, muistisairaudet, keuhkosairaudet, diabetes, alkoholisairaudet. Raumalaisten sairastavuusindeksi 86,8 on erittäin hyvällä tasolla suhteessa koko maahan, Varsinais-Suomeen tai Satakunnan tasoon verrattuna. Samoin kansallinen työkyvyttömyysindeksi on Raumalla matalampi verrattuna koko maahan, Varsinais-Suomeen tai Satakuntaan.

Hyvinvointi-indeksi on koonti-indikaattori, joka koostuu kolmesta osa-alueesta. Jokaisella osa-alueella on omat määrittävät indikaattorit, joista jokainen suhteutetaan kaikkien kuntien saamien arvojen kesken. Erik Allardtin hyvinvoinnin osa-alueet -jaotteluun perustuvat alueet ovat: Having (elintaso), Loving (yhteisyyssuhteet), Being (itsensä toteuttaminen). Indikaattorissa on suhteutettu keskiwertovastauksia siten, että keskiarvo saa arvon 100 ja keskiwertoa huonommat tulokset alle 100 ja keskiwertoa paremmat tulokset suuremman arvon kuin 100. Rauman hyvinvointi-indeksi on keskiwertoa paremmalla tasolla ollen 105.

Osallisuus

Kansanvaltaan eli demokratiaan sisältyy yksilön oikeus osallistua ja vaikuttaa yhteiskunnan ja elinympäristönsä kehittämiseen. Osallisuus on niin vaikuttamista omaan elämään kuin myös yhteisiin

asioihin, jota voidaan mitata äänestysaktiivisuudella. Osallisuus on kuulumista yhteisöön ja vaikuttaminen voi olla tärkeää myös erilaisille yhteisöille. Raumalla äänestysaktiivisuus kuntavaaleissa on laskenut vuoden 2017 vaaleista (57.2 %) vuoden 2021 vaaleihin (51.7 %). Vuonna 2025 järjestetään ensimmäiset kaksoisvaalit, kun alue- ja kuntavaalit ovat samanaikaisesti.

Turvallisuus

Poliisin tilastoissa rikoslakitilastot ovat lähes kaikki heikentyneet viime vuosina. Pidempi tarkastelujakso kuitenkin osoittaa, että poliisin tilastoissa aiemmin on ollut korkeampia lukuja. Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset ovat olleet kasvusuunnassa jo vuodesta 2019 ollen Raumalla kuitenkin pienemmät, kuin Satakunnassa, Varsinais-Suomessa tai koko maassa keskimäärin.

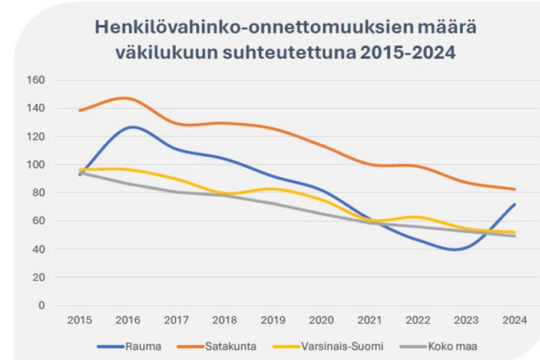
	2021	2022	2023	2024	Muutos	
Rikoslakirikokset	3099	2672	2805	2968	5,81 %	▲
Omaisuusrikokset	1535	1204	1253	1345	7,78 %	▲
Väkivaltarikokset	210	207	212	225	5,63 %	▲
Huumeusainerikokset	131	119	123	181	47,15 %	▲
Liikenne rikokset	859	769	839	849	1,19 %	▲
Poliisin hälytystehtävät	3400	3096	2886	2865	-0,73 %	▼
Kotihälytykset	600	504	417	432	3,60 %	▲

Liikenneonnettomuudet ovat nousseet Raumalla viime vuonna. Liikenneturvallisuustyöryhmä on kokoontunut aktiivisesti ja edistää [liikenneturvallisuussuunnitelman](#) toimeenpanoa.

Liikennevahingoissa kuolleet ja loukkaantuneet vuosina 2021 - 2024. Tilastokeskus, Traficom.

	2021	2022	2023	2024
Loukkaantuneet	24	16	20	35
Vakavasti loukkaantuneet	6	3	1	0
Kuolleet	2	1	1	1

Liikenneonnettomuudet Raumalla

Liikenneonnettomuuksista aiheutuvat kustannukset vuosittain
(keskiarvo 2020–2024)*

 7,4 M€

*Alempien onnettomuuskatsausten kustannukset perustuvat poliisin ilmoittamien koordinaattien perusteella Raumalla tapahtuneisiin onnettomuuksiin, tässä päivityksessä kustannukset perustuvat Tilastokeskuksen Raumalle tilastoituihin onnettomuuksiin.

LÄHTEET: Tilastokeskus, Traficom

Huumejäämät kaupungin jätevedenpuhdistamolla / mg (huumeiden käyttömäärä) / 1000 henkilöä / päivä, laskettuna tilastovuoden keskiarvona (suuret kaupungit)

Jäteveden tutkimukset paljastavat huumeiden käyttöön liittyviä trendejä ja Raumalla on havaittavissa kasvua huumejäämistä jätevedessä. 03/2024 mittauksen mukaan löydöksenä MDMA, amfetamiini ja kokaiini.

Tarvitaan lisää tietoa ja toimenpiteitä ongelmien ratkaisemiseksi.

Raumalla alkoholin kulutus on kasvanut viime vuosina.

Asuminen

Hyvinvointityön ennaltaehkäisevä asumisneuvonta

Hyvinvointia edistävällä ja asumisvaikeuksia ennaltaehkäisevällä asumisneuvonnalla tarkoitetaan kaikkea sellaista kunnan järjestämää toimintaa, jonka tarkoituksena on vähentää asunnottomuutta Rauman alueella. Raumalla aloitettiin ennaltaehkäisevä asumisneuvonta, kun Asumisen rahoittamis- ja kehittämiskeskus (ARA) myönsi 4.7.2023 valtionavustuslain (688/2001) nojalla Rauman kaupungille avustusta asumisneuvonnan kehittämiseen ja laajentamiseen. Asumisneuvonnan hankkeessa (2023 - 2027) aloitti asumisneuvoja marraskuussa 2023. Talousneuvolatoiminta käynnistyi Pyrymannissa 3.9.2024 ja vuoden -24 loppuun mennessä siellä kohdattiin lähes 20 asiakasta.

Asunnottomuus Raumalla

Raumalla asunnottomuus koskettaa n. 30 henkilöä (vuosina 2023 ja 2024). Häätöjen määrät ovat laskusuunnassa. Suomessa asunnottomiksi luetaan:

- ulkona tai ensisuoijissa nukkuvat
- asuntoloissa ja majoitusliikkeissä asuvat
- erilaisissa laitoksissa asuvat
- vapautuvat vangit, joilla ei ole asuntoa tiedossa
- tilapäisesti sukulaisten ja tuttavien luona majoittuva

Raumalla ei näy ns. katuasunnottomuutta eikä myöskään lapsiperheiden asunnottomuutta.

Piiloasunnottomuutta on jonkin verran, mutta tarkkoja lukuja ei ole saatavilla.

Häätötilastot Rauma: Häätö kustantaa halvimmillaankin 1 600-2 100 euroa, mutta kalleimmillaan häätö voi maksaa 16 000-21 400 euroa.

Tilastokausi	2021	2022	2023	2024
Vireille tulleet häädöt	35	44	54	41
Toimitetut häädöt yhteensä	23	31	33	29
Hakijan peruuttamat häädöt	10	13	18	12

Kotouttamisohjelma

Etelä-Satakunnan työllisyysalueen työvoimaviranomaisen ja alueen kuntien (Eura, Eurajoki, Huittinen, Rauma, Säkylä) kanssa valmistui yhteistyössä työvoimaviranomaisen ja alueen kuntien kotoutumisohjelma kotoutumisen alkuvaiheen palvelukokonaisuudesta. (Laki kotoutumisen edistämisestä 14.4.2023/681)
Rauman kaupungin International House (INT) Rauman kansainvälisyyskoordinaattori on ollut valmistelemassa tätä kotouttamisohjelmaa. (Laki kotoutumisen edistämisestä 14.4.2023/681.)

Kaupungin INT-palvelupiste on tarkoitettu kaikille kansainvälisille asukkaillemme sekä heille, jotka vasta suunnittelevat muuttoa tänne. Palvelu edistää Raumalla työperäistä maahanmuuttoa, KV-opiskelijoiden työllistymistä ja alueen veto- ja pitovoimaisuutta.

Ympäristöhyvinvointi

Raumalla primääristen pienhiukkasten päästöjä (PM2.5, tonnia) seurataan säännöllisesti kahdessa mittausasemassa. Hallikadun mittausasemalla mitataan hengitettävien hiukkasten ja typpidioksidin pitoisuuksia. Mittausaseman toiminnasta vastaa Rauman kaupunki. Pienhiukkasten määrä vaihtelee ollen pääosin hyvällä tai välttävällä tasolla. Aika ajoin on myös heikompia tuloksia osoitettavissa.

Rauman kaupunki valvoo Ympäristönsuojelulain nojalla luvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Ilman epäpuhtaudet ovat haitallisia ihmiselle, luonnolle ja materiaaleille. Ilmassa on luonnostaan jonkin verran epäpuhtauksia. Ongelmia aiheuttavat ihmisen toiminnan seurauksena syntyvät kaasumaiset yhdisteet ja hiukkaset.

Rauman kaupungin valvontasuunnitelma kattaa ympäristönsuojelulain lisäksi maa-aineslain (555/1981), jätelain (646/2011), vesilain (587/2011) ja merenkulun ympäristönsuojelulain (669/2021) mukaiset viranomaisen valvontatehtävät. Ympäristön tilaan merkittävästi vaikuttavien toimijoiden ympäristölupiin liittyy velvoite tarkkailla päästöjen vaikutusta ympäristöön: ilman laatuun, veden laatuun, pohjaeläimiin, kalastoon, vesikasvillisuuteen, ojaveden laatuun, pohjaveteen.

Teollisuuden velvoitemittauksia, rikkidioksidia ja haisevia rikkiyhdisteitä, mitataan Sinisaaren mittausasemalla. Mittausaseman toiminnasta vastaa Ilmatieteenlaitos.

<https://www.ilmatieteenlaitos.fi/ilmanlaatu>

Melusta kärsivien ihmisten määrä kunnittain, yli 55 dB vuorokausitaso tai 50 dB yöaikaan (yli 100 000 asukkaan kaupungit)

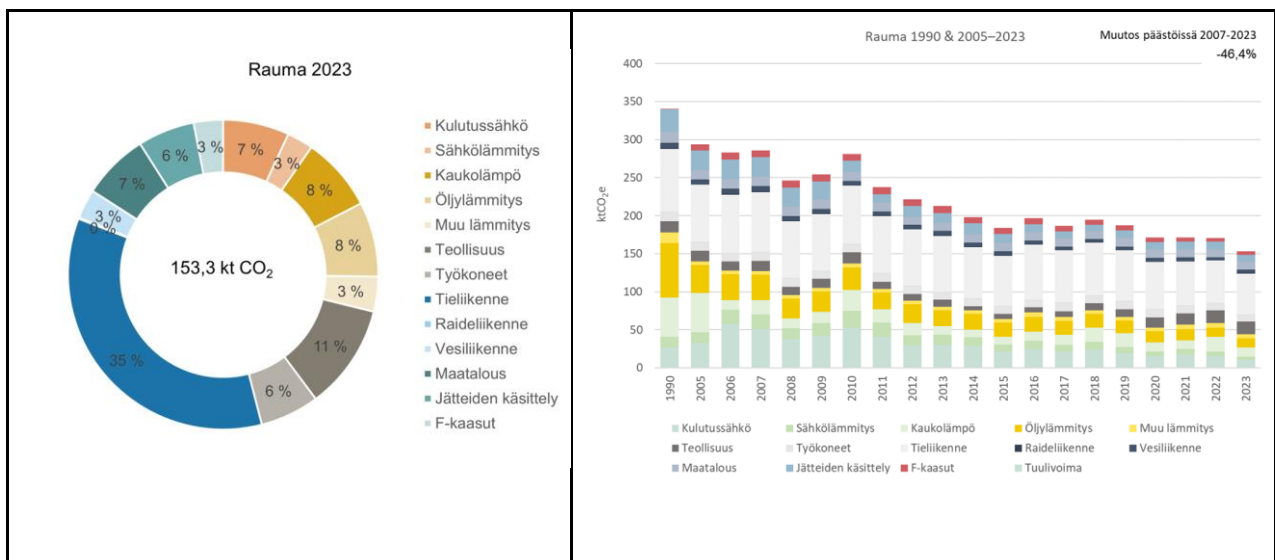
Raumalla noudatetaan tapahtumien järjestämisessä vastuullisesti melun torjuntaa ja noudatetaan ympäristöviranomaisen ohjeita meluntorjunnassa.

Kestävän kehityksen -ohjelma

Rauman kaupungin yhtenä painopisteenä on kestävän kehityksen tukeminen ja kaupunki palkkasi kestävän kehityksen koordinaattorin v. 2022. Raumalle valmistui kestävän kehityksen ohjelma (KV 9.12.2024, § 99) ja sen osana ensimmäinen laatuaan oleva ilmastosuunnitelma. Rauman tavoitteena on 80 prosentin lasku kasvihuonekaasupäästöissä vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä, kun muutos päästöissä oli -46,4 %

vuonna 2024. Haasteellisen ilmastotavoitteen saavuttamiseksi tarvitaan laaja-alaista yhteistyötä asukkaiden, elinkeinoelämän, kaupunkiorganisaation ja sen omistamien yhtiöiden toimesta.

Suomen ympäristökeskuksen joulukuun alussa julkaiseman ennakkotiedon mukaan Rauman kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet vuonna 2024 runsaat 10 prosenttia. Eniten myönteistä kehitystä on saavutettu kaukolämmön, sähkölämmityksen ja kulutussähkön ilmanpäästöissä. Useamman vuoden jatkuneen tasaisen vaiheen jälkeen Raumalla saavutettu kasvihuonekaasupäästöjen lasku on positiivinen käänne ilmanpäästöjen kehityksessä.

Vapaa-aika

Kirjaston tilastot ovat hyvät ja osoittavat aktiivista kirjaston käyttöä.

- kirjaston toimintakulut ovat nousseet, mikä johtuu kaupungin sisäisistä kuluista. Parempi indikaattori kuvaamaan kehittämistoimintaa on kirjastoaineistokulujen kasvu, mikä on maltillisempi.

Kirjastossa alkoi digiohjaus vapaaehtoisten kanssa syksyllä 2024.

Kulttuurihyvinvointi

Rauman kulttuuripalvelut tuottaa monipuolisia ja kaikille saavutettavia tapahtumia ja kulttuurielämyksiä.

Kulttuuri- ja tapahtumatarjonnan lisäämisessä lapsille, nuorille ja perheille onnistuttiin tavoitteiden

mukaisesti ja ne lisäsivät nuorten hyvinvointivaikutuksia ollessaan päihitteettömiä. Kävijämäärät kasvoivat Out of School -tapahtumassa, Youth of Savila -tapahtumassa, OtaChill ja Joulufest!- tapahtumassa Kampuksella. Esiintyjävalinnoilla onnistuttiin tavoittamaan oikeat kohderyhmät aikaisempaa paremmin.

Raumalla järjestetään lasten ja seniorien vuosittaiset kulttuuriviikot, joissa on runsaasti myös maksuttomia tapahtumia. Merkittäviä kulttuurihyvinvointia lisääviä tapahtumia Raumalla on useita. Kulttuurin vuoden aloittaa Lumen-valotaidetapahtuma ja kevään Rauma-päivä. Rauman Pitsiviikkoa on juhlittu jo vuodesta 1971 ja se tarjoaa monipuolista ohjelmaa heinäkuun lopussa. Loppuvuoteen ajoittuvat Itsenäisyyspäivän sekä Pitsikaupungin joulun kulttuuriohjelmat.

Rauman kaupungin perusopetus noudattaa kulttuurikasvatussuunnitelmaa 2024-2025, jonka sivistysvaliokunta on hyväksynyt 01/2024.

Rauman kaupungin museoiden kohteet Vanha Raatihuone, Marela, Kirsti ja Rauman taidemuseo kuuluvat Suomen vanhimpiin. Museotoiminta näkyy ympäri kaupungin näyttely- ja kokoelmatyönä sekä monipuolisina yleisötyö- ja tietopalveluina.

Kulttuuriin osallistamisen kynnyksen TEA-viisari on Raumalla ollut heikolla tasolla, mutta on parannettu alkuvuonna 2025 järjestetyllä kulttuuriforumilla. Rauma tukee taloudellisesti kunnassa järjestettävää kulttuurin vapaaehtoistoimintaa, jolla madalletaan kulttuuriin osallistumisen kynnystä. Kulttuuripalveluiden käyttäminen lisää tutkitusti terveyttä ja hyvinvointia.

Kulttuuripalvelujen saavutettavuus

Kirjaston saavutettavuus: Raumalla on 3 kilometrin päässä lähimmästä kirjastosta asuvan väestön osuus 76 %.

Valtionosuusjärjestelmän piirissä olevan museon saavutettavuus: Raumalla on 20 kilometrin päässä lähimmästä museosta asuvan väestön osuus 99 %.

Teatterin saavutettavuus: Raumalla on 20 kilometrin päässä lähimmästä teatterista asuvan väestön osuus 96 %.

Tiedot koskevat vuotta 2022. (Kuntien kulttuuritilastot, Kultti.)

Vapaan sivistystyön oppilaitosten opetustunnit / vuosi

Rauman kansalaisopisto vuoden 2024 toteutuma opetustunneissa oli 14 911 tuntia.

Musiikkiopiston vuoden 2024 opetustunnit: 17 780.

(Musiikkiopiston toiminta Raumalla ei ole vapaata sivistystyötä vaan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetusta.)

Kansalaisopistolla on kävijämäärissä jo ohitettu koronavuodet ja kurssilaiset ovat palanneet opistolle.

Kansalaisopistolla on monipuolinen

	2020	2021	2022	2023	2024
Netto-opiskelijat	4332	3689	4178	4431	4687
25 - 64-vuotiaat netto-opiskelijat (liikunta)	2277	1840 (521)	2083 (680)	2391 (814)	2 522 (830)
65 + netto-opiskelijat (liikunta)	1545	1363 (489)	1489 (644)	1500 (653)	1530 (558)

Liikuntatoimen palvelut

- 1 Kunnanliikuntapaikkojen lukumäärän/1000 asukasta: 3
- 2 Kunnan liikuntatoimen toimintamenot / asukas: n. 206 € / asukas (n. 8 milj. € yhteensä)
- 3 Investoinnit liikuntaan/asukas: noin 400 000 €
- 4 Liikuntapaikkojen saavutettavuus: Olemme tehneet kaupungin liikkumissuunnitelman, jossa kantavana teemana on saavutettavuus. Sisäliikuntapaikoista on tehty esteettömyysselvitys. Tulossa on myös paremmin erityisliikuntaa tarvitseville soveltuva ohjelma, josta helposti näkee kunkin liikuntapaikan soveltuvuuden heidän tarpeisiinsa. Ulkoliikuntapaikoista meillä on kaksi vaativaa esteetöntä reittiä, toinen sisältäen myös esteettömän nuotiopaikan. Niiden autorisointi on vielä tekemättä.
- 5 Liikunnan edistämisen TEA-pistemäärä: 79 (Koko maa 69)
- 6 Kunnan järjestämät liikkumisryhmät:
Työttömille: 0
opiskelun ulkopuolella oleville nuorille: 0
painonhallintaa tarvitseville: 2
seuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille: 23

Rauman liikkumissuunnitelma 2024-2030 -Luonnikkaast liikkuva Rauma

Rauman liikkumissuunnitelma luo linjaukset tulevaisuuden liikkumisen edistämistyölle.

Liikkumissuunnitelmaan on koottu näkökulmia paikallisista ja valtakunnallisista tutkimuksista, selvityksistä ja strategioista. Liikkumissuunnitelmassa on otettu huomioon paikalliset toimijat, olosuhteet ja niiden vahvuudet ja kehityskohteet. Liikkumissuunnitelman tavoitteena on toimia liikuntapalveluiden suunnittelu- ja kehitystyötä ohjaavana asiakirjana. Suunnitelman linjausten ja toimenpiteiden tavoitteena on ohjata myös muiden toimialojen, päätöksentekijöiden ja viranhaltijoiden linjauksia liikkumisen edistämistyössä.

Liikkumissuunnitelmalla pyritään vastaamaan yhteiskunnallisesti merkittävään haasteeseen, väestön passivoitumiseen. Tavoitteena on edistää kaikkien kaupunkilaisten liikunnallista aktiivisuutta arjessa ja vapaa-ajalla. Kaupunki edistää liikkumista tarjoamalla monipuoliset, viihtyisät ja turvalliset olosuhteet asukkaille. Ohjatun liikunnan edistäminen näkyy seura- ja harrastetoiminnan tukemisena sekä yhteistyöllä paikallisten toimijoiden kanssa. Liikkumissuunnitelma on hyväksytty ja toimeenpano on valmisteilla.

Rauman kaupunki on mukana [Rajattomasti liikuntaa -kumppanuusverkostossa](#), jotka toimivat Satakunnassa ja Varsinais-Suomessa. Kumppanuusverkostotyön tavoitteena on liikuntapalvelujen parantaminen ja yhtenäistäminen, sekä paremmat edellytykset aktivoida ihmisiä liikkumaan. Raumalla toimii useita [matalan kynnyksen liikuntaryhmiä](#), joihin kaikkien on helppo osallistua. Ryhmät ovat kaikille avoimia ja niihin ei tarvitse ilmoittautua, ellei erikseen mainita.

Liikuntasaleja, beach volley- ja tenniskenttiä voi varata Timmi-järjestelmän kautta. Beach volleytä eli rantalentopalloa voi pelata Otanlahden ja Lapin maksuttomilla kentillä. Otanlahdessa on lisäksi rantajalkapallo- sekä ulkokoripallokenttä. Tenniskenttiä Raumalla on kaksi, Lähdepellon urheilukeskuksessa sekä Lapin koulun alueella. Lähdepellon tenniskenttä siirtyy kesäksi 2025 Otanlahteen. Liikunta- ja luontoreittien osalta yhteistyössä kaupunkikehityksen otettiin käyttöön OutdoorActive-sovellus, joka sisältää neljä kuntorataa, neljä maastoreittiä ja kahdeksan luontopolkua.

Hyvinvointiohjelman toteutumisen arviointi

Rauman kaupungin hyvinvointiohjelma vahvistaa raumalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (HYTETU) edistämiseksi tehtävää työtä. Ohjelma muodostaa kaupungin toimijoiden sekä laajan verkoston kesken yhteisen ekosysteemin kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseksi huomioiden strategian painopisteet. Hyvinvointiohjelmaa arvioidaan jatkuen ja sen toteutumisesta raportoidaan kerran valtuustokaudessa laaja hyvinvointikertomus ja vuosittaiset arviointiraportit.

Rauman kaupungin hyvinvointityötä ohjaa hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden ohjausryhmä (HYTETU - ohjausryhmä) sisältäen poliittisen päätöksenteon edustuksen. Ohjausryhmä on kokoontunut säännöllisesti, vuonna 2023 kahdeksan kertaa ja vuonna 2024

kymmenen kertaa. Kaupungin hyvinvointityön rakenteita, vuosikelloa ja toimintatapaa kirkastettiin syksyllä 2024.

Ohjausryhmä kuvattiin kaupungin organisaatiokaavioon ja hyvinvointityö hallintosääntöön. Keskeisimmät muutokset ohjausryhmän toiminnassa kohdistuivat sen tehtäviin, ja kokoussisältöjen valmisteluun sekä kehittämiseen. Lisäksi työikäisten ja ikääntyneitten työryhmät tiivistettiin yhdeksi HYTE-verkostoksi ja sen kokoonpanoa pienennettiin ja tehtävät konkretisoitiin.

Keskeisimmät raumalaisten hyvinvointiin vaikuttavat huomioidut ja haasteet

Hyvinvointiohjelmaan kirjatut hyvinvointi-indikaattoreiden ja eri toimijoiden osoittamat haasteet ja ilmiöt ovat valtuustokauden lopussa edelleen:

- Liikkumattomuus, ahdistuneisuus, ylipaino ja päihteiden käyttö
- Heikompiosaisten kuntalaisten määrän kasvu, yksinäisyys ja syrjäytyminen
- Ympäristön esteettömyys ja turvallisuus sekä asuinalueiden viihtyisyys

Rauman kaupunkistrategian sekä hyvinvointiohjelman mukaisesti kaupunki toimii aktiivisesti, jotta kuntalaiset viihtyvät kotikaupungissaan ja löytävät mielekäästä, hyvinvointiaan tukevaa tekemistä ja samalla voidaan torjua valtakunnallisestikin esiintyviä hyvinvointihaasteita. Hyvinvointiohjelmaa on toteutettu laajasti koko kaupungissa ja sen toimenpiteet päivitetään syksyllä 2025 uudelle valtuustokaudelle.

1.1. Hyvinvointiohjelman tavoitteet, toimenpiteet ja toteutumisen arviointi

Kaikki ikäryhmät	
TAVOITE 1 Vahvistaa kuntalaisten, erityisesti lasten, nuorten ja lapsiperheiden toimintakykyä, liikkumista ja mielen hyvinvointia	
Toimenpide	Toteutus, arviointi, vaikuttavuus
1. Kuntalaisten toimintakyvyn ja terveiden elintapojen vahvistaminen sekä tiedonsaannin turvaaminen: - kampanjat - toimintamallit - digitaaliset työkalut - osaamisen tukeminen	Kampanjat; Toteutuneet hyvin, jatkuu • Kaupungilla on runsaasti hyvinvointia ja toimintakykyä tukevia vuosikellon mukaisia kampanjoita, joita on toteutettu yhteistyössä verkostojen kanssa, mm. aivovk, sydänvk, lasten ja seniorien kulttuuriviikot, liikunta- ja pyöräilykampanjat, KV –hyvinvointitapahtuma, unelmien liikuntapäivä, SAMK hyvinvointimessut, ikäihmisten Suvilyst, kansalaisopiston laaja kurssitarjonta kaiken ikäisille • Voi paremmin -messut 2025 suunnittelu yhdessä seurakunnan kanssa • Piispan tarkastus ja yhteistapahtuma SRK:n kanssa syksyllä 2024. Toimintamallia päätettiin jatkaa 2x/vuodessa `Hyvinvointityön pulssimittari - tapahtumana` • Kuntalaisten hyvinvointikysely toteutettu 10/2022 ja 10/2024 Kansainvälisten asiakkaiden hyvinvointikysely toteutettu 12/2024-01/2025 Toimintamallit; valmisteilla • Ravitsemus: Voimaa ruoasta, sydänviikko Alueellinen ravitsemussuun. kesken • Hyvän mielen kunta -toimintamalli (Mieli ry) Kouluilla toteutunut 8. luokkalaisille Hyvän mielen arki koulutuskokonaisuus • TOIVO – ehkäisevän päihdetyön hanke; alk. 01/2025 EPT:n Pakka malli toteutunut osittain, päihdekyselyt toteutettu • Ikääntyneet/HA: Finger –hanke (alkanut), Voimaa vanhuuteen (suunnitteilla), Pysäkki-toiminta (alkanut) Digitaaliset työkalut; toteutuneet ja valmisteilla • Omaolo, Palvelutietovaranto, Lähellä.fi, HA:n Hyvinvointimajakka toteutuneet

	- Kaupungin hyvinvointityön nettisivut käyttöön otettu. Päivittämisessä haasteita. Ajantasaisen tiedon saaminen hyvinvointitapahtumista on haasteellista. Osaamisen tukeminen; toteutunut, jatkuu - Digit. ohjaus kuntalaisille toteutunut kirjastolla - Koulutus- ja työmahdollisuuksien lisääminen, TE-palvelut siirtyneet kunnan vastuulle ja palvelujen kehittyminen on aloitettu. - Hyvinvointityötä tekeville verkostoseminaari 18.12.2024 / T. Järvensivu.
2. Kuntalaisten liikkumisen ja kulttuurihyvinvoinnin edistäminen	Liikkumisen edistäminen; toteutunut ja valmisteilla - Liikkumista on edistetty järjestämällä pyöräilyviikot, liikuntakampanjat, unelmien liikuntapäivä, LiiKun kampanjat, Ikiliikkujan viikko ja toteuttamalla kävelystrategiaa. - Toteutettiin myös Fiksusti töihin -työmatkakysely henkilöstölle v. 2022 - Liikuntasuunnitelman jalkauttaminen toimenpiteineen kesken, esim. Liikuntaneuvonnan aktivointi - Senioripassin laajentaminen (KH 18.11.2024, § 407.), käyttöönotto valmisteilla - Työttömien tai heikompiosaisten kulttuuri/liikuntatuki, kesken Kulttuurihyvinvointi; toteutunut, jatkuu - Kulttuurihyvinvointia on edistetty; mm. kulttuuriviikot lapsille, nuorille ja senioreille - Tapahtumia yhteistyössä verkostojen ja yhdistysten kanssa; esim. valotaidetapahtuma, Pitsiviikko, Pitsikaupungin joulu ja muut vapaa-ajan tapahtumat, Blues-teltan tapahtuma - Taide- ja kulttuuritoimijoiden verkoston perustettu (KH 9.9.2024, 314), Taide valtaa Tarvonsaaren tapahtuma, jossa kulttuuriforum toteutettiin ensimmäisen kerran alkuvuonna 2025. - Valmisteltiin hanketta `Kulttuurista voimaa ja virkeyttä` yhdessä Satakunnan Sydänpiirin kanssa. Hanke sai STEA-rahoituksen vuosille 2025-2027.
3. Kaupungin hyvinvointityön rakenteiden vahvistaminen ja aktiivinen toiminta	Hyvinvointityön rakenteet; toteutunut, jatkuu Valtuustolle raportoitu 05/2022, 04/2023, 02/2024, 02/2025

	- Ehkäisevän päihdetyön toimielin nimetty 2023- 2025 (KH 6.3.2023, §91.) - Hyvinvointityön rakenteita ja työryhmien tehtäviä/työskentelyä kirkastettu; Vuosikellot tapahtumille ja ohryn toimintaan laadittu; HYTE-työ kirjattu organisaatiokaavioon, hallintosääntöön, perustettu tiivis HYTE –verkosto, neuvostoille laadittu toimintasäännöt - Päätösten ennakkovaikutusten arviointi (EVA): Lapsivaikutusten arviointi koskien Kouluverkkouudistusta 2024 ja Varhaiskasvatuspalvelujen uudistamista 2025-2027 - Tiedonkulku työryhmien, toimialojen, verkostojen ja johdon kesken; Teams –kanava perustettu - Hyvinvointitiedolla johtamisen kehittäminen, visuaalisuus, reaaliaikaisuus ja vaikuttavuus, kesken - Hyvinvointialueen HYTE-yksikön alueellinen ja kuntien välinen yhdyspintatyö, vaatii kehittämistä - Kansallisen lapsistrategian toteuttaminen, kesken - Hyvinvointiviestinnän kehittäminen; kesken
TAVOITE 2 Vahvistaa kuntalaisten, erityisesti lasten, nuorten ja lapsiperheiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta	
Toimenpide	Toteutus, arviointi, vaikuttavuus
4. Järjestöyhteistyö: yhdistysten kannustaminen aktiiviseen ja vaikuttavaan toimintaan	Järjestöyhteistyö; toteutunut, jatkuu Järjestöyhteistyön linjaukset ja Järjestötyön periaatteet valmistuneet - Kumppanuussopimukset 5 kpl: SPR (2), Mieli ry, Friskituult, 4H; yhteistyö käynnistynyt - Kevytavustukset toteutuneet - Järjestökysely toteutettu 01/2023 ja 03/2025 Yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen - Yksinäisyyden ja syrjäytymisen ehkäisyä, osallisuuden edistämistä, koulupudokkaiden tukemista, työttömyyden ehkäisyä, päihteiden käytön vastaista toimintaa toteutettu vapaaehtoistyötä vahvistamalla; yhteistyössä verkostojen ja seurakunnan kanssa - Heikoimmassa asemassa olevien / syrjäytymässä olevien löytäminen, kesken

	• SIPF 2024 -hyvinvointitapahtuma (Satakunta International People's Fair) toteutettiin Posellissa 10.10.2024 • Yhteistyö oppilaitosten, kansalaisopiston ja järjestöjen kanssa; toteutunut, jatkuu Palvelut • Ikääntyneiden palvelujen työnjakoa selkiytetty hyvinvointialueen vanhuspalvelujen kanssa: Asukastupatoimintojen koordinointi siirtyi kaupungin vastuulle. Aloitettiin yhteistyö SPR:n YksiNäistä -hankkeen kanssa. • • Kaunisjärven tilaremontit ja kuntalaisten käyttö- tai osallistumismahdollisuudet selvityksessä hyvinvointialueen kanssa, kesken. • Kohtaamispaikkatoimintojen selkiytys valmisteilla: nuorille, ikäihmisille, kv- asukkaille; Ohjaamo, Karin kampus, Tules talo, Kaunisjärvi Hankkeet/projektit • Asumisneuvonta –hanke: verkostoituminen ja talousneuvonta käynnistyneet • Yhteiskunnallisten yritysten osaamiskeskus –hanke (YYO) - käynnissä • Sinisaari; yhteisöllisen asumisen kehittäminen (TEK, Konspa) • Etelä-Satakunnan työllisyysalueen työvoimaviranomaisen ja alueen kuntien kotoutumishjelma valmistunut yhteistyössä Rauman, Euran, Eurajoen, Huittisen ja Säkylän kanssa. (Laki kotoutumisen edistämisestä 14.4.2023/681)
5. Mnuu huki – osallistuva budjetointi	Osallistuva budjetointi; toteutunut toteutettu vuodesta 2021 (ks. taulukko, s. 81) Kuntoportaatt ehdotus (vuodelta 2024) etenee liikuntapaikkarakentamisen budjetissa

TAVOITE 3 Vahvistaa kuntalaisten, erityisesti lasten, nuorten ja lapsiperheiden arkiympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä	
Toimenpide	Toteutus, arviointi / mittarit
6. Katujen kunnossapidosta, valaistuksesta sekä turvallisuudesta huolehtiminen	Katujen kunnossapito ja turvallisuus; toteutunut - Katuja peruskunnostettu suunnitelmien mukaisesti (Kappelinsalmentie, Pohjoiskehä) - Asumisen ohjelma valmistunut (KH 30.9.2024, § 71) - Kestävän kehityksen ohjelma valmistunut (KH 2.12.2024, § 438) - Kävelykatu Vanhassa Raumassa kesäaikana - Joukkoliikennettä kehitetty, GYYT maksuton määräajoin
7. Arkiympäristön turvallisuuden parantaminen - kameravalvonta	Kameravalvonta; kesken - selvitetyksiä on tehty Arjen turvallisuus; valmisteilla - Turvallisuuspäällikön rekrytointi, valmisteilla Liikenneturvallisuus; toteutunut, jatkuu - Liikenneturvallisuuden parantaminen; heijastinpäivä toteutettu - Liikenneturv.tr. kokoontunut säännöllisesti - Nuorten liikenneturvallisuutta edistetty (liikenneturv.tr) - Rauman seudun kävelyn, pyöräilyn ja kestävien matkaketjujen edistämishjelma on valmistunut - Uudet helppokulkuiset reitit valmistuneet (Kanaalin ympäri, Keskuspuisto ja Kaunisjärvi) - Esteettömyyden edistäminen yhteistyössä toimialojen, neuvostojen ja järjestöjen kanssa; esteettömyyskartoitukset on toteutettu - Opasteet Monikielisyys - Kunnossapidon vaatimusten tarkastelu (eteläinen alueurakka) - Vuoden 2025 talousarviossa päätetty Kappelinsalmen reitin parantamisesta - Kävelykatu Vanhassa Raumassa kesäaikana - Joukkoliikennettä kehitetty aktiivisesti, maksuton Gyyt kuljettaa kesäaikana
8. Luonnon hyvinvointi- ja terveysvaikutusten edistäminen ja	Luontohyvinvointi; toteutunut, jatkuu Luonto- ja puistoalueiden informaatio, opastukset; Saariston opasteinfraa uusittu

näkyväksi tekeminen: luonto- ja puistoalueiden informaation, opastusten, karttojen ja reititysten kuvaaminen ja esille tuominen	- Fåfångaan tehty kävelyreitti 2024 - Petäjäkseen avautui luontopolku kesällä 2024 - Osana RannikkoLife –hanketta on toteutettu raivauksia ja laitumia saaristoon - Saaristo Master Plan: Outdoor Active kartta- ja reittisovellus käyttöön otettu - Helppokulkuiset reitit merkitty, esille tuominen kesken - Luonto- tai eräoppaan toiminta, tarkastellaan uudelleen osana työllisyyspalveluita, kesken
Lapset, nuoret ja lapsiperheet	
TAVOITE 1 Vahvistaa lasten, nuorten ja lapsiperheiden toimintakykyä, liikkumista ja mielen hyvinvointia	
1. Mielen hyvinvointiin ja elämän mielekkyyteen tähtäävät toimenpiteet a. Rauman harrastamisen malli b. Kulttuuri- ja tapahtumatarjonta c. Läsnäolon vahvistamisen malli d. Ihmeelliset vuodet -ohjelmakokonaisuus e. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttamisen jatkaminen	Mielen hyvinvointiin ja elämän mielekkyyteen tähtäävät toimenpiteet; toteutuneet, jatkuu a. Rauman harrastamisen mallin ensimmäinen hankekausi on saatu päätökseen, toinen kausi on meneillään ja kolmanteen on haettu rahoitusta. Maksuttomien harrastekerhojen määrä on noussut merkittävästi ollen nyt n. 43 kerhoa /vk b. Kulttuuri- ja tapahtumatarjontaa on lisätty ja onnistuneesti toteutettu useita tapahtumia kuten Out of School, Ota Chill, Youth of Savila ja Joulufest. c. Läsnäolon vahvistamisen malli perusopetuksessa on käytössä koko kaupungin perusopetuksessa. Koulupoissaolot ovat kääntyneet lievään laskuun. d. Ihmeelliset vuodet –ohjelmakokonaisuutta on viety eteenpäin kouluttamalla ryhmänhallintamenetelmään n. 32 opettajaa vuosittain. e. Kulttuurikasvatussuunnitelman toteuttaminen jatkuu suunnitellusti
2. Kehon hyvinvointiin ja terveellisiin elämäntapoihin tähtäävät toimenpiteet a. Lasten ja nuorten fyysisen aktiivisuuden huomioiminen	Kehon hyvinvointiin ja terveellisiin elämäntapoihin tähtäävät toimenpiteet; toteutuneet, jatkuu a. Lasten ja nuorten liikkumiseen kannustaminen osana kasvun, oppimisen ja vapaa-ajan ympäristöjä on ollut osa koulu- ja

suunniteltaessa kasvun, oppimisen ja vapaa-ajan ympäristöjä b. Kohdennettujen liikuntapalvelujen mahdollisuuksien ylläpitäminen ylipainoisille lapsille	päiväkotirakentamista. Myös liikuntapaikkoihin yleisesti on panostettu. b. Kohdennettujen liikuntapalveluja on tarjottu ylipainoisille lapsille. Palvelua on markkinoitu hyvinvointialueelle mm. terveydenhoitajille, jotta he osaisivat ohjata lapsia palvelun pariin.
2. Vahvistaa lasten, nuorten ja lapsiperheiden yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja yhdenvertaisuutta	
3. Opiskeluhuollollisen toiminnan uudistaminen	Opiskeluhuollollisen toiminnan uudistaminen; toteutunut, jatkuu Opiskeluhuollollisen toiminnan uudistaminen on ollut käynnissä n. kahden vuoden ajan hanketyönä. Yhteisöllistä toimintaa on kehitetty sekä perusopetuksessa että lukiossa monin tavoin esim. luokanvalvojien roolia vahvistaen ja yhteisöllistä toimintaa järjestäen. Opiskeluhuoltosuunnitelma on päivitetty. (SIV 21.6.2023, § 88). LaNuPe- palvelu- ja ohjausverkosto päivitetty hyvinvointialueuudistus huomioiden (KH 5.6.2023, § 268.)
4. Lasten ja nuorten aktiiviseen osallistumiseen kannustaminen sekä henkilöstön koulutus osallisuuden mahdollistamiseen	Lasten ja nuorten aktiiviseen osallistumiseen kannustaminen; kesken Lasten ja nuorten aktiiviseen osallistumiseen kannustaminen. Tässä vielä paljon opittavaa ja koulutettavaa kaupunkitasolla. Tavoitteena ottaa osallisuus erityisesti huomioon kouluverkkouudistuksen käytäntöönpanossa.
5. Lasten ja nuorten kuuleminen heidän elämänsä koskevissa ja vaikuttavissa päätöksissä	Lasten ja nuorten kuuleminen, toteutunut, jatkuu Kuulemista on toteutettu monin tavoin ja monissa eri yhteyksissä. Mm. kouluverkkouudistuksessa panostettiin lasten kuulemiseen ja heidän ajatustensa nostamiseen esille. Myös päiväkot- ja koulurakentamisessa lasten mielipiteitä on kartoitettu.

	- Lasten ja nuorten kuulemispäiviä on toteutettu jo useiden vuosien ajan. Niissä on perehdytty lasten ja nuorten valitsemiin ajankohtaisiin aiheisiin. - Lasten parlamentin ja nuorisovaltuuston aktiivinen toiminta tuo lasten ja nuorten asioita kuultavaksi, kuten myös nuorisovaltuuston jäsenten jalkautuminen kaupungin työryhmiin.
TAVOITE 3 Vahvistaa kuntalaisten, erityisesti lasten, nuorten ja lapsiperheiden arkiympäristön terveellisyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä	
6. Sosiaalisen median käyttöön liittyvien turvataitojen lisääminen	Sosiaalisen median käyttöön liittyvien turvataitojen parantaminen; toteutunut, jatkuu Sosiaalisen median turvalliseen käyttöön on panostettu syksyllä, kun 3.-9. luokkalaisten käyttöön hankittiin Someturva-sovellus vuonna 2022. Käyttömahdollisuutta laajennettiin vuonna 2024 koskemaan myös 1.-2. luokkalaisia ja lukiolaisia. Yhteistyö Someturvan kanssa on lisännyt someturvallisuuden oppitunteja kouluilla ja henkilöstön kouluttautumista asiaan.
7. Kiusaamista ehkäisevän toiminnan vahvistaminen	Kiusaamista ehkäisevä toiminta; toteutunut ja jatkuu KiVa-koulu- malli on käytössä kaikilla kouluilla. Kiusaamisen siirryttyä paljolti some-maailmaan, on yllä mainittu Someturva -sovellus tuonut ratkaisuja myös tähän asiaan. Yhteisöllistä toimintaa on lisätty kouluilla hanketyön kautta vuodesta 2023 lähtien. Vuonna 2025 on suunnitelmassa aloittaa kiusaamiseen ja väkivaltaan puuttumisen ja ennaltaehkäisemisen hanke perusopetuksessa.
8. Vanhemmuuden tukeminen toteuttamalla kaupungin yhteisiä vanhempainiltoja	Vanhemmuuden tukeminen; toteutunut ja jatkuu Kaupungin yhteiset vanhempainillat järjestetty vuosina 2023 ja 2024. Vuoden 2025 vanhempainilta on jo suunnitteilla. Lisäksi vuonna 2024 otettiin käyttöön instagram -tili koko kaupungin vanhemmille, jonka kautta on tarkoitus lisätä tiedottamista vanhemmille ajankohtaisista asioista.

OSBU Mnuu huki, Osallistuvan budjetoinnin toteutuminen

	2021	2022	2023	2024	2025
Toteuma	22 547	21 478	69 044	44 198	
Käytettä vissä €	30 000	30 000	100 000	50 000	50 000
Keskeiset toteutukset	- Sotainvalidien merkit Rauman kaupungin 50 lipputankoon - Hj. Nortamon koulun pihan elävöittäminen penkeillä, frisbeekoreilla ja leuanvetotangoilla - Kadunvarsiroskisten uusiminen kannellisiksi kokeilumuodossa - Vanhan Raatihuoneen pienoismalli sekä liikennevalot lasten liikennepuistoon	- Ulkoilmaelokuv a nuorille - Aikuisten kehitysvammaisten Rauma 580 - teemajuhlat Ooperissa - Malti & Valtti - show Lapin liikuntahallilla - Ulkokuntoilulaitte Kaakkuripuiston leikkikentän yhteyteen	- Viitoitetun pyöräilyreitin suunnittelu ja toteutus keskustaan - Pöydillä ja penkeillä varustettu katos Kaunisjärven puistoon - Maanpäännokan nuotiopaikan kohentaminen - Pyytjärven alueen maastopyöräilyreitin kunnostaminen - Ulkokuntoilulaitteen lisääminen Kodisjoen leikkikentän yhteyteen - Pyynpään ulkoliikunta-alueen laajentaminen – frisbeegolf-korien ja koripallokorin lisääminen - Lapin kuntosalin aerobisten laitteiden uusiminen - Soutuveneiden hankkiminen Kanaliin - Pitsisiivet-seinämuraalin toteuttaminen	- Reksaareen ja Nurmekseen 100 uutta geokätköä - Uimahyppy paikka Pärskälle - Nasulammen nuotiopaikan kehittäminen - Ulkokuntoiluealue Unajaan	

1.2. Kaupungin toimialojen nostot vaikuttavimmista toimenpiteistä ja haasteista

Konsernipalvelut toimialan vaikuttavimmat teot kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä haasteet

Konsernipalvelut toimiala edistää raumalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta useilla eri tavoilla:

- Tiedonohjaus: Koordinoi ja kehittää hyvinvointityötä poikkihallinnollisesti. Kaupungissa tehdään enemmän hyvinvoinnin edistämiseksi kuin koskaan aiemmin. Lakisääteiset neuvostot ja ehkäisevän päihdetyön toimielin torjuvat yksinäisyyttä ja syrjäytymistä.
- Palvelupiste Pyyrman: Asiakaslähtöinen palvelupiste, joka tarjoaa monimuotoisia palveluja kasvokkain, sähköisesti ja puhelimitse. Liikkuva palvelupiste vie palveluja marketteihin, torille ja tapahtumiin.
- Puhtaus- ja ravitsemuspalvelut: Kouluruoka ja varhaiskasvatuksen ruoka noudattavat ravitsemussuosituksia ja edistävät terveellisiä ruokailutottumuksia. Koululaisia kuullaan asiakastytyväiskyselyillä ja kouluruokailutyöryhmä edistää hyvinvointia.

Haasteina ovat yksinäisten kuntalaisten löytäminen, hyvinvointityön tunnetuksi tekeminen, asiakaslähtöisen ajattelutavan sisäistäminen, palvelujen tavoitettavuuden parantaminen sekä uusien ravitsemussuosistusten toteuttaminen.

Turvallisuuspäällikön vakanssi on parhaillaan täytettävänä, mikä lisää mittavasti toimenpiteitä kaupungin arjen turvallisuuden parantamiseen.

Sivistystoimialan vaikuttavimmat teot kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä haasteet

Sivistystoimialan merkittäviä tekoja valtuustokaudella ovat olleet koulu-, päiväkotij- ja liikuntarakentaminen, Harrastamisen Rauman malli sekä lasten liikuttaminen.

Rakennusprojektit kuten Karin kampus, Uotilan ja Nanunkallion ovat olleet keskeisiä hyvinvoinnin kannalta. Harrastamisen Rauman malli tuo maksuttoman ja monipuolisen harrastuskokonaisuuden perusopetuksen yhteyteen, ja se palkittiin Satakunnan urheilugaalassa.

Laajasti on panostettu lasten liikkumiseen ja hyvinvointiin, sisältäen mm. liikuntakoordinaattorin palvelut, nuorisopassin laajentamisen ja sporttikärry-toiminnan. Lisäksi on kehitetty lasten ja nuorten tapahtumia, laajennettu Ihmeelliset vuodet -menetelmän käyttöä, otettu käyttöön Someturva-sovellus kiusaamisen ja häirinnän estämiseksi, tuettu vanhemmuutta ja vahvistettu koulunuorisotyötä.

Haasteena koulu-, päiväkotij- ja liikuntarakentamisen kokonaisuudet, jotka ovat edelleen kesken ja sisältävät haasteita, kuten päiväkotien kunto ja liikuntakenttien investointitarpeet, jotka vaativat rahoituksellista aikataulutusta ja priorisointia. Laskeva lasten määrä ja maahanmuutto vaikeuttavat ennakointia, kuten saapumisen vaikea hallittavuus ja palveluiden oikea-aikaisuus. Kouluverkkoa tarkasteltiin laskevien lapsimäärien myötä, ja keväällä 2024 päätettiin uudesta kouluverkosta. Kouluverkon uudistus on herättänyt tunteita, vaikka se oli tarpeellinen ja hyödyllinen. Kolmen koulun sulkeminen ja oppilaiden siirto toteutetaan tulevana vuosina. Päiväkotiverkon tarkastelu aloitettiin syksyllä 2024, ja toimenpiteitä jatketaan alkavalla valtuustokaudella.

Hyvinvointialueuudistus aiheutti haasteita, erityisesti opiskeluhuollon palveluissa. Uudistus johti palvelujen vähentämiseen hyvinvointialueella, mikä on haitannut koulujen toimintaa. Hyvinvointialueen keskeneräisyys on vaikeuttanut yhteistyötä, ja talouskiristykset ovat jättäneet jälkensä kuntalaisten hyvinvointiin.

Teknisen toimialan vaikuttavimmat teot kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä haasteet

Erityisen vaikuttavina tekoina tekninen toimiala kuvaa jääpuiston valmistumisen Keskuspuistoon sekä uuden Karin kampuksen kokonaisuutena koko kaupungin yhteisöllisyyttä lisäävänä rakennuksena. Jääpuisto-hanke on osa Keskuspuiston laajempaa kehittämissuunnitelmaa, jonka tavoitteena on saada puisto ympärivuotiseen käyttöön. Hankkeen toteuttajina ovat Rauman kaupunki sekä Lukko-säätiö.

Karin kampus kokoaa eri ikäisille raumalaisille tarkoitettuja opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia. Suurin käyttäjäryhmä ovat nuoret, jotka käyvät Hj. Nortamon peruskoulua, harrastavat sekä osallistuvat nuorisotoimintaan. Lisäksi kokonaisuuteen kuuluvat kansalaisopisto sekä siihen sisältyvät kuvataide- ja teatterikoulut, musiikkiopisto, uimahalli ja liikuntasali.

Haasteena vielä keskenolevat koulurakennushankkeet sekä Pyhärannan pyörätie yhdessä ELY-keskuksen kanssa.

Kaupunkikehityksen vaikuttavimmat teot kuntalaisten hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä haasteet

Rauman kaupungin palvelurakennetta uudistettiin siten, että Kaupunkikehityksen palvelualue muuttui elinvoimatoimialaksi vuoden 2025 alusta alkaen. Uudistuksen taustalla oli vuoden alussa voimaan tullut muutos työvoimapalvelujen järjestämisessä, kun työllisyyspalveluiden toteutusvastuu siirtyi valtiolta kunnille. Rauman kaupunki toimii vuoden alusta alkaen järjestämisvastuukuntana Etelä-Satakunnan työllisyysalueella Euran, Eurajoen, Huittisten ja Säkylän kuntien osalta. Rauman kaupungilta löytyy työllisyyspalvelut, jotka palvelevat niin työnhakijoita ja työnvaihtajia kuin yrityksiä.

Rauman saariston Master Plan on ohjannut saariston kehittämistoimia, kuten retkeilyreitistön viitoituksen uusimisen, kävijälaskennan kokeilun ja lomamökkien rakentaminen Kuuskajaskariin. Lisäksi toteutettiin esteetön reitti itäsatamasta kakkostykille ja Saariston markkinointiin liittyviä töitä. Pitsikaupungin joulun lisäksi kuntalaisten hyvinvointia Joulevangeeljum-musiikkinäytelmän, Tammelan tonttumaan, Joulutorin, Savilanpuiston valaistuksen sekä Kirstin jouluisen pihan myötä.

Haasteena vakiinnuttaa ja integroida työllisyyspalvelujen toiminta osaksi kaupunkiorganisaation toimintaa.

1.3. Kaupungin sidosryhmät vahvistavat kuntalaisten hyvinvointia

Lakisääteiset neuvostot

1. Nuorisovaltuusto

Nuorisovaltuustolla on tärkeä edustustyö kaupungin toimielimissä. Valtuusto järjestää itse ja osallistuu tapahtumien järjestämiseen, joista keskeisin on vuotuinen OtaChill-hengailutapahtuma. Tapahtumat on kohdennettu kaikille nuorille.

Kaikkien nuorten tavoittamisessa on viestinnällisesti kehitettävää. Nuoret toivovat, että kaupungin eri päätöksissä nuoria kuullaan ja valtuusto antaakin mielellään lausunnon pyydettyä.

2. Ikäihmisten neuvosto

Raumalla ikäihmisten neuvosto on aktiivinen ja edistänyt ikäihmisille suunnattujen matalan kynnyksen tapahtumien järjestämistä. Ikäihmisiä on osallistunut aktiivisesti mm. Suvilystiin, teatteritapahtumiin sekä keskustelukerhoihin. Lisäksi ikäihmiset ovat voineet tutustua tapahtumissa järjestöjen toimintaan ja löytää itselleen sopivia kohtaamispaikkoja. Neuvosto on edistänyt senioripassin kehittämistä. Neuvostoa on kuultu mm. kaavoitukseen liittyvissä asioissa.

Neuvosto toivoo tiedon saamista paremmin myös kaikille asuin- ja reuna-alueille.

3. Vammaisneuvosto

Raumalla vammaisneuvosto on aktiivinen ja edistänyt pitkäaikaissairaille suunnattujen matalan kynnyksen tapahtumien järjestämistä, esim. aivoluento, paraolympialaiset koulussa sekä epilepsiayhdistyksen yleisurheilun SM- kilpailut Raumalla. Blues-teltalla toteutettiin yhteinen, vaikuttava tapahtuma, jossa järjestöt esittäytyivät ja jalkautuivat informoimaan toiminnasta kuntalaisille.

Vammaisneuvosto toivoo saavansa mahdollisuuden vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä vammaisten henkilöiden palvelujen kannalta. Myös pitkäaikaissairaisiin ja vammaisiin tulisi saada enemmän kontaktia.

Lasten parlamentti

Rauman lasten parlamentti (RLP) on vuonna 2010 nuorisopalveluiden ja koulujen yhdessä perustama alakoululaisten oma vaikuttamiskanava. Lasten parlamentin tehtävä on vaikuttaa lapsiin liittyviin asioihin Raumalla ja saada alakoululaisten mielipiteet kuuluviin kaupungin päätöksenteossa.

Lasten parlamentti on järjestänyt alakouluikäisille suunnattuja tapahtumia yhdessä nuorisopalveluiden kanssa. Lisäksi Lasten parlamentti on osallistunut vuotuisen Lasten- ja nuorten kuulemispäivään yhdessä Nuorisovaltuuston kanssa. Kuulemispäivässä lapset ja nuoret ovat keskustelleet päättäjien kanssa valitsemistaan aiheista.

Seuraparlamentti

Kaupunkistrategia ja sen päämäärät ovat yhdistäneet ja lisänneet työtä pitovoimaisuuden ja valovoimaisuuden parantamiseksi urheiluseurojen ja kaupungin kesken ja lisänneet näkyvyyttä valtakunnallisestikin, esim. kansainvälinen EFT-turnaus ja taitoluistelun SM-kilpailut. Seuraparlamentissa yhteistyö, vuorovaikutus, luottamus ja yhdessä tekeminen ovat keskiössä. Seuraparlamentti on toteuttanut yhdessä kaupungin toimijoiden kanssa luennot päihderiippuvuudesta keväällä 2024 ja peliriippuvuudesta keväällä 2025.

Seuraparlamentinkin osalta toiminnan ja tapahtumien näkyvyydessä on vielä parantamista.

Ehkäisevä päihdetyön toimielin (EPT)

Rauman kaupunginhallitus on nimennyt erillisen ehkäisevän päihdetyön toimielimen valtuustokaudelle 2023-2025 (KH 2023, §91.). Toimielin on kokoontunut säännöllisesti toimintasuunnitelman mukaisesti viisi kertaa vuoden aikana ja järjestänyt ehkäisevän päihdetyön tilaisuuksia: Marko Jantusen päihdeluento yhdessä seuraparlamentin kanssa Rauma-salissa sekä Sininauhaliiton pelihaittatyön päällikkö Inka Silvennoinen avasi pelihaittatyön lähtökohtia, rakenteita ja nosti esille toimenpiteitä. Kokouksissa on kuultu nuorten ehkäisevän päihdetyöryhmän (HEP -työryhmä) kuulumiset.

TOIVO-jalkautuvan päihdetyön ESR-hankkeessa aloitti työntekijä 1.11.2024. Kaupungin osalta keskiössä on lisätä ehkäisevän päihdetyön osaamista ja kehittää uusia toimintamalleja kaupungin eri hallinnoissa.

Kaupungin työntekijän työ kohdistuu erityisesti nuoriin.

Hyvinvointialueen ja Satakunnan kuntien kahden vuoden välein toteuttama päihdetilannekysely toteutettiin marraskuussa 2024. Nuorten osalta vastauksia saatiin 1322, aikuisten vastausmäärä jäi pieneksi 106.

Rauman seurakunta

Rauman seurakunta palvelee kaupungin hyvinvointia monipuolisesti kasvatustyön, diakoniatyön ja yleisen seurakuntatyön kautta. Kasvatustyö kohdistuu lapsiin, nuoriin ja perheisiin, diakoniatyö tukee ihmisiä elämän

haasteissa ja yleinen seurakuntatyö kattaa kaikenikäiset. Seurakunta tarjoaa sairaalasielunhoitoa ja perheneuvontaa sekä edistää osallisuutta ja yhdenvertaisuutta järjestämällä erilaisia ryhmiä ja harrastuspiirejä. Verkostoyhteistyö muiden viranomaisten kanssa edistää kokonaisvaltaista turvallisuutta. Vuoden 2021-2025 aikana seurakunnalla on ollut noin 27 000 jäsentä ja seurakunnan toiminta on kohdannut Raumalla keskimäärin 90 000 ihmistä vuosittain.

Rauman seurakunnan keskeisenä onnistumisena vuosien 2021-2025 aikana on ollut se, että seurakunnan toiminta ja sen kautta kohdattavien ihmisten määrä on palannut koronavuosia edeltävälle tasolle ja osin ylittänytkin koronaa edeltäneen tason. Keskeisenä haasteena vuosien aikana on seurakunnan työn ja toiminnan tavoittavuuden parantaminen uusien raumalaisten tavoittaminen, kuten maahanmuuttajat ja maan sisäiset paikkakunnalle muuttajat.

Ankkuritoiminta Raumalla

Ankkuritoiminta Raumalla ja Eteläisessä Satakunnassa on osoittautunut tehokkaaksi tavaksi ennalta ehkäistä nuorten rikollisuutta ja häiriökäyttäytymistä. Vuonna 2021 Rauman ankkuritiimi käsitteli 307 alaikäisen nuoren asiaa, kun taas vuoden 2022 pilotin myötä Eteläisessä Satakunnassa käsiteltiin 323 nuoren asiaa. Vuonna 2024 käsiteltiin 320 alaikäisen nuoren asiaa, joista 160 oli raumalaisia. Yleisimpiä rikostyyppejä olivat näpistykset, vahingonteot ja väkivallanteot. Ankkuritiimi toimii moniammatillisesti puuttuen laajasti nuorten rikoksiin ja häiriökäyttäytymiseen sekä tarjoaa suojaavia tekijöitä nuoren elämässä kokonaisvaltaisen lähestymistavan avulla.

Rauman poliisiasemalta käsin toimivassa Sata-ankkurin eteläisessä ankkuritiimissä työskentelee tällä hetkellä vanhempi konstaapeli, sosiaalityöntekijä, sosiaalihoaja ja sairaanhoitaja.

Satakunnan ammattikorkeakoulu (SAMK)

Satakunnan ammattikorkeakoulu on yli 7400 opiskelijan ja lähes 550 työntekijän monialainen ja kansainvälisesti suuntautunut korkeakoulu. Rauman kampuksilla opiskelee yhteensä noin 1600 opiskelijaa. Se tarjoaa monipuolista tukea opiskelijoiden hyvinvoinnille. Opiskeluhyvinvointia koordinoidaan laajan kehittämisryhmän kautta, jossa on edustajia eri sidosryhmistä (YTHS, seurakunnan oppilaitostyö, opiskelijaedustaja, opiskelijakunta, korkeakoululiikunta, opetus, opo, erityisopettaja, kansainvälisyyspalvelut ja SAMK johto). Vuosina 2021-2025 opiskeluhyvinvoinnin resursseja on lisätty ja yhteistyötä laajennettu.

Opiskelijoiden hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä on tuettu monilla hankkeilla, kuten CampusMoWe, Study Well ja Feel Well, jotka ovat tuoneet pysyviä palveluita. OKM- rahoitteinen Liikkuva campus -hanke käynnistyi syksyllä 2024. Hankkeen aikana rakennetaan liikuntamyönteistä toimintakulttuuria sekä lisätään fyysistä aktiivisuutta. Lisäksi SAMKissa toimiva [Ihmisen toimintakyvyn tutkimuskeskus](#) toteuttaa tutkimushankkeita, joissa tuetaan ja kehitetään työikäisten arjessa selviytymistä, työelämään pääsemistä, työssä pysymistä sekä osallisuuden kokemuksen vahvistamista. Tutkimuskeskuksen hankkeista mm. Welcome to Work- hankkeessa tuetaan kansainvälisten sosiaali- ja terveysalan opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksia Satakunnassa, luodaan sujuvampia polkuja harjoitteluun sekä edistetään monikulttuurisuutta työpaikoilla. Opiskeluhyvinvointikysely on toteutettu vuodesta 2021 lähtien, ja sen tiedot ohjaavat kehittämistä. Kyselyyn vastasi vuonna 2024 yhteensä 673 opiskelijaa.

Tärkeimpiä onnistumisia ovat opiskeluhyvinvointityön näkyvyyden ja arvostuksen kasvu, monipuoliset hyvinvointipalvelut CampusMoWen kautta sekä hyvinvointityön rakenteen ja koordinoinnin vahvistuminen koko korkeakoulu yhteisössä.

Keskeisiä haasteita ovat opiskelijoiden voimavarojen koetuksella olo, oppimisen haasteet ja kansainvälisten opiskelijoiden kotoutumisvaikeudet.

WinNova

Länsirannikon Koulutus Oy WinNova järjestää toisen asteen ammatillista perus-, ammatti- ja erikoisammattitutkintoon johtavaa koulutusta sekä monipuolista täydennyskoulutusta eri aloille. WinNovan toimintamalli keskittyy opiskelijoiden hyvinvointiin ja terveyteen. Monialainen opiskeluhoitoryhmä suunnittelee, kehittää, toteuttaa ja arvioi opiskeluhoollon toimintaa vuosikellon mukaisesti. Teemaviikot, kuten hyvinvoinnin ja mielenterveyden edistämisen viikot, ovat keskeisiä osia toimintaa.

Opiskelijat osallistuvat aktiivisesti hyvinvointityöryhmän (HYRY-ryhmä) kautta ja voivat saada osaamispisteitä osallistumalla opiskelijatoimintaan. WinNovassa on noin tuhat vieraskielistä opiskelijaa, jotka puhuvat 63 eri kieltä, ja heidän osallisuuttaan edistetään erilaisten kansainvälisten tapahtumien avulla.

Toiminnan onnistumisia ovat yhteisöllisen opiskeluhoollon vakiintuminen osaksi oppilaitoksen toimintaa ja moninaisten tapahtumien järjestäminen. Haasteina ovat alojen erilaisuus ja opiskeluhoollon osallistumisen varmistaminen toimintaa.

Rauman Seudun Työnhakijat ry, KIPINÄ-hanke

Rauman Seudun Työnhakijat ry on vuodesta 1992 toiminut yleishyödyllinen yhdistys Raumalla. Sen toiminnan tavoitteena on tarjota tukea ja apua, aktivoida ja työllistää heikommassa työmarkkina-asemassa olevia. Yhdistys työllistää vuosittain noin 120 henkilöä, joista monet ovat pitkäaikaistyöttömiä, kuntouttavassa työtoiminnassa työskenteleviä, maahanmuuttajia ja opiskelijoita.

KIPINÄ-hanke parantaa työttömien työelämävalmiuksia ja -osallisuutta sekä vahvistaa työ- ja toimintakykyä tarjoamalla ohjaus-, neuvonta- ja ryhmätoimintoja. Hanke tavoittaa vuosittain noin 770 henkilöä, joista yli 400 osallistuu kaikille avoimiin ja maksuttomiin, terveyttä ja hyvinvointia edistäviin liikunta- ja ryhmätoimintoihin, kuten kuntosaliohjaukseen, vesiliikuntaan, lentopalloon, hathajoogaan, fascia-kehonhuoltoon ja puistojumppaan. KIPINÄ tarjoaa myös mahdollisuuksia tutustua kaupungin omaan liikuntatarjontaan sekä lähiliikuntapaikkoihin sekä yksityisen sektorin palveluihin ja toimintoihin. Monipalvelukeskus KIPINÄ tarjoaa Lokkitalossa neuvontaa, palveluohjausta, tukea, toimintaa ja mahdollisuuksia osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen. Hanketta rahoittaa Sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus STEA ja Rauman kaupunki mahdollistaa toiminnan työtilat Lokkitalossa.

Satakunnan hyvinvointialue

Sosiaali- ja terveystalvet siirtyivät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueelle, jolloin myös HYTE -yksikkö perustettiin ja alueellisia HYTEN yhdyspintoja ja vastinpareja alkoi muodostua. Kesällä 2024 yksikkö lakkautettiin ja hyvinvointijohtajan ja kolme hyvinvointikoordinaattorin tehtävää lakkautettiin. Alueellinen hyvinvointityö käynnistyi uudelleen syksyllä 2024 lasten, nuorten ja perheiden palvelualueella.

Kuntalaisten hyvinvoinnin haasteet ovat Satakunnassa hyvin samankaltaiset koko alueella ja alueellinen HYTEN palvelukonsepti alueellisine toimintamalleineen on vielä jäsentymätön, alueellinen koordinaointi on vähäistä ja tiedonvaihdoissa on parannettavaa. Hyvinvointialueen ja kuntien palvelujen välisten yhdyspintojen toimivuuden kehittäminen on vielä alkuvaiheessa eikä sopimuksia ole laadittu, mikä vaikuttaa asiakkaiden palvelupolkuihin.

Lakisääteiset HYTE -neuvottelut toteutuivat Raumalla marraskuussa 2023 ja vuoden 2024 lopulla HYTE -neuvottelu toteutettiin koko Satakunnan yhteisenä. Siihen osallistui hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelualue sekä kaikkien Satakunnan kuntien sivistystoimialojen edustajat ja hyvinvointikoordinaattorit.

Satakunnan alueellinen laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2024-2025 hyväksyttiin aluevaltuustossa 10.6.2024.

Rauman kaupungin avustukset yhteisöille

Rauman kaupunki avustaa yhdistyksiä merkittävästi vuosittain ja avustukset ovat kasvaneet ollen viime vuonna n. 1,76 milj. euroa.

Avustukset yhteisöille	2023	2024
Liikunta ja vapaa-aika	140925	191054
SOTE	479295	468662
Kulttuuri	872840	931139
Eläkeläiset ja veteraanit	10925	11750
Kylät	45680	48768
Muut	81543	106565
YHTEENSÄ	1631208	1757938

Rauman kaupungin Kumppanuussopimusjärjestöt

Rauman kaupunki avustaa merkittävästi järjestötoimintaa ja on sopinut laajemmasta kumppanuudesta neljän järjestötoimijan kanssa. Yhteistyön tarkoituksena on toteuttaa kaupunkistrategiaa, hyvinvointiohjelmaa ja järjestön sääntömääräistä tehtävää. Tavoitteena on kehittää hyvinvointia ja vaikuttavuutta mittaavia tunnuslukuja. Yhteensä kaupunki avustaa kumppanuushankkeisiin / vuosi.

Suomen Punainen Risti (SPR) Satakunnan piiri, Sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sopimus, aika: 1.7.2024-30.6.2028. Avustussumma 40000 €/ vuosi.

Suomen Punainen Risti (SPR) Satakunnan piiri, Kumppanuussopimus valmiudesta ja varautumisesta, aika: 1.7.2024-30.6.2028. Avustussumma 9000 € / vuosi.

Rauman MTY Friski Tuult ry, aika: 1.5.2024-30.4.2028. Avustussumma 19 219 € / vuosi.'

Etelä-Satakunnan 4H-yhdistys, aika: 1.5.2024-30.4.2028. Avustussumma 24 128 € / vuosi.

MIELI Länsirannikon mielenterveys ry, aika: 1.5.2024-30.4.2028. Avustussumma 29 467 €/vuosi.

Järjestötyön hankeavustukset vuonna 2024

Kaupungin hankeavustuksilla voidaan mahdollistaa sellaisia järjestön toteuttamia kehittämishankkeita, jotka tukevat kaupungin omaa toimintaa.

Rauman kaupunginhallitus käsitteli ja päätti avustuksista 16.12.2024 olleessa kokouksessaan.

Rauman Seudun Työnhakijat ry: lle hankeavustus (esiselvityshanke) uudenlaisen toimintamallin kehittämiseen ja työllisyyden edistämiseen. Hanke on suunnattu työttömille työnhakijoille. Yhdistys sai 1.10.2024-31.3.2025 välillä toteutettavan hankkeen työntekijäkuluihin hankeavustusta 20 635 €.

Rauman Lukko ry: lle hankeavustusta (kehittämishanke) harrastusvastaavan palkkakuluihin yhdelle vuodelle 18 000 €. Harrastusvastaavan tavoitteena on luoda matalan kynnyksen harrastusvaihtoehtoja, pienistä lapsista aina seniori-ikäisiin asti. Toiminta on alkanut Lukko ry:n omalla selvityksellä vuonna 2022. Hankeavustuksen myötä on tarkoitus laajentaa toimintaa.

Rauman Pallo-lirot ry: lle hankeavustusta 12 000 € erityistä tukea tarvitsevien lasten harrastustoiminnan mahdollistamiseen. Tavoitteena on integroida matalan kynnyksen toiminnan kautta lapsia ikäryhmien toimintaan. Hanketta toteutetaan yhdessä Länsirannikon Mieli ry:n kanssa. Avustus kohdentuu osaavien ohjaajien palkkaus- ja koulutuskustannuksiin. Toiminta alkaa toukokuussa 2025.

Laajan hyvinvointikertomuksen käsittely ja hyväksyminen

Käsittely

Rauman kaupunginvaltuuston INFO 27.1.2025; hyvinvointityön tunnusluvut

Rauman kaupungin tarkastuslautakunta 11.3.2025

HYTETU ohjausryhmä

29.1.2025; hyvinvointityön tunnusluvut

26.2.2025; toimialojen ja verkostojen hyvinvointityön raportit

2.4.2025; Laaja hyvinvointikertomus 2021 - 2025, LUONNOS, käsittely

Hyväksyminen

Rauman kaupunginhallituksen käsittely ja hyväksyminen, 14.4.2025

Rauman kaupunginvaltuusto hyväksyminen 26.5.2025

Hyvinvointikertomuksen 2021-2025 valmisteluun osallistuneet

Hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden (HYTETU) ohjausryhmä

Pirinen Maarit, pj

Koivisto Janne

Lehto Jouni

Määttä Jasmin

Sulo Lasse

Poikela Esko

Salo Sari

Strander Soile

Hyvärinen Atte

Seppänen Henri

Rantala Janne

Ågren Sari

Kuusio Kristiina, siht.

Lasten, Nuorten ja perheiden palveluverkosto

Ågren Sari

Poikonen Rea

HYTE -verkostot

Elsilä Kustaa

Kupari Risto

Kuusio Kristiina

Mattila Mia-Maria

Pajuoja Riikka

Ranne Jyri

Rantala Janne

Ågren Sari

Martta Koski, Satakunnan hyvinvointialue

Ellmen Mira

Hara Karri

Iltanen Rami

Kailaste Tuija

Kujansivu Meri

Lainio Emmi

Meriruoho Anna

Saarinen Satu

Soilukari Mari

Yhteistyötahot

Virta Valtteri, Rauman seurakunta

Kiuru Sarita, Ankkuritiimi, Satakunnan hyvinvointialue

Huttunen Teemu, Ankkuritiimi, Rauman poliisi

Penttilä Maija ja Värre Marja-Leena, Satakunnan Ammattikorkeakoulu SAMK

Heino Fia, Länsirannikon Koulutus Oy WinNova

Viitanen Ninni, Rauman Seudun Työnhakijat ry, KIPINÄ -hanke

Lähteet

Finlex ajantasainen lainsäädäntö.

Hyvinvointialuelaki 611/2021.

Kuntalaki 410/2015

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä 523/2015

Laki kotoutumisen edistämisestä 681/2023

Laki kuntien kulttuuritoiminnasta 166/2019

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021

Liikuntalaki 390/2015

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020

Hakamäki, P., Koivula, R., Lounamaa, A., Nieminen, V., Rautiainen, A., Saarelainen, T., Salenius, M., & Tuulari, S. (2022). Kunta hyvinvoinnin edistäjänä: Hyvinvoinnin moniulotteisuus lainsäädännössä ja kunta-asiakirjoissa. Focus Localis, 50(3).

Isola, A-M., Kaartinen, H., Leemann, L., Lääperi, R., Schneider, T., Valtari, S., & Keto-Tokoi, A. (2017). Mitä osallisuus on?: Osallisuuden viitekehystä rakentamassa. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos.

Järvensivu, T. verkostojen johtaminen. Opi ja etene yhdessä. Seminaari Raumalla 18.12.2024.

Kaakinen, M., Vauhkonen, T., Tanskanen, M., & Hoikkala, T. (2022). [Ankkuritoiminnan vaikuttavuus](#). (Valtioneuvoston selvitys- ja tutkimustoiminnan julkaisusarja; Nro 40). Valtioneuvoston kanslia.

Karvonen, S., Kestilä, L., & Saikkonen, P. (toim.). (2022). Suomalaisten hyvinvointi. THL.

Niemi, S. (toim.). (2024). [Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävät kunnissa](#). Kuntaliitto.

Nieminen, V. (2022). Sosiaalisesti kestävä osallisuus kuntien arjessa. Kuntaliitto Uutta kunnista - tutkimusjulkaisu 1/2022.

Satakunnan hyvinvointialueen hyvinvointikertomus- ja suunnitelmat vuosille 2023–2026. Satakunnan hyvinvointialueen HYTE-yksikkö (2024).

Sosiaali- ja terveystieteiden STM, (2024). [Terveystieteiden – kansallinen terveys- ja hyvinvointiohjelma toimeenpanosuunnitelma](#): Toimeenpanosuunnitelma.

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos THL. (2021). [Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisarkkitehtuuri](#).

Valtioneuvosto. (2023). [Valtioneuvoston periaatepäätös 'Hyvinvointia kaikille 2030'](#). Valtioneuvoston julkaisuja 2021:14.

Valtonen, E. (2023). [Hyvinvointikertomusten indikaattorimuutos kuntalaisten subjektiivisen hyvinvoinnin näkökulmasta](#). Tampereen Yliopisto.